

LATVIJAS UNIVERSITĀTE

SOCIĀLO ZINĀTNU FAKULTĀTE

studiju virziena

SOCIĀLĀ LABKLĀJĪBA

PAŠNOVĒRTĒJUMA ZIŅOJUMS

2015/2016. akadēmiskais gads

Studiju virziens akreditēts no 23.04.2014. līdz 28.05.2019.

Studiju virziena vadītāja doc. L. Rasnača

Apstiprināts Sociālo zinātnu fakultātes domē 02.11.2016.

Domes lēmums Nr. 2960-V2-2/59

Apstiprināts Latvijas Universitātes Senātā 27.02.2017.

Senāta lēmums Nr. 84

SATURS

1. STUDIJU VIRZIENA RAKSTUROJUMS	5
1.1. Studiju virziena attīstības stratēģija, kopīgie mērķi un to saistība ar augstskolas vai koledžas kopējo attīstības stratēģiju.....	5
1.2. Studiju virzienam atbilstošo studiju programmu kopa, tās attīstības pamatprincipi, perspektīvais novērtējums no Latvijas attīstības plānošanas dokumentos noteikto valsts attīstības prioritāšu viedokļa.....	6
1.3. Studiju virziena un studiju programmu atbilstība darba tirgus pieprasījumam, darba devēju aptaujas rezultāti	8
1.4. Studiju virziena stipro un vājo pušu, iespēju un draudu analīze	11
1.5. Studiju virziena vadība: pārvaldības struktūra	14
1.6. Studiju virziena resursi un materiāltehniskais nodrošinājums	15
1.6.1. Finanšu resursi studiju programmu īstenošanas nodrošināšanai, kā arī akadēmiskā personāla pētniecības (radošās) darbības nodrošināšanai. Finanšu resursu izmantošanas kontrole un ilgtspēja. Finansējums literatūras iegādei un elektronisko datubāzu abonēšanai	15
1.6.2. Studiju virzienā iesaistītā augstskolas vai koledžas akadēmiskā personāla kvalifikācija, tā atbilstība studiju virzienam atbilstošo studiju programmu īstenošanai	17
1.6.3. Studiju virziena metodiskais, informatīvais (tai skaitā bibliotēkas resursu) un materiāltehniskais nodrošinājums, tā atbilstība apgūstamo profesiju reglamentējošo normatīvo aktu prasībām	18
1.7. Zinātniskās pētniecības un radošās darbības īstenošana studiju virziena ietvaros.....	23
1.8. Informācija par ārējiem sakariem:	26
1.8.1. Sadarbība ar darba devējiem, profesionālajām organizācijām Latvijā un ārvalstīs	27
1.8.2. Augstskolas vai koledžas starptautiskās sadarbības un internacionalizācijas politika studiju virziena īstenošanas kontekstā, tās īstenošana un ietekme uz studiju un pētniecības procesu	28
1.8.3. Studējošo un akadēmiskā personāla starptautiskās apmaiņas kvantitatīvie rādītāji	28
Ārvalstīs studējošo skaits studiju virzienā	28
Ārvalstu studējošo skaits studiju virzienā	29
Akadēmiskā personāla starptautiskā apmaiņa.....	29
1.8.4. Sadarbība ar Latvijas un ārvalstu augstskolām un koledžām, kuras īsteno līdzīgus studiju virzienus un līdzīgas studiju programmas, norādot, vai augstskolai vai koledžai ir sadarbība ar citām augstskolu vai koledžu bibliotēkām	30
1.9. Kvalitātes nodrošinājums un garantijas	30
1.9.1. Ikgadēja studiju virziena un tam atbilstošo studiju programmu pozitīvo un negatīvo iezīmju, izmaiņu, attīstības iespēju un plānu apspriešana, iekšējās pašnovērtēšanas un kvalitātes pilnveidošanas sistēmas nepārtraukta darbība	30
1.9.2. Iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas atbilstība prasībām, kas noteiktas Standartos un vadlīnijās kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā, ko izstrādājusi Eiropas asociācija kvalitātes nodrošināšanai augstākajā izglītībā	32
1.9.3. Studiju turpināšanas iespējas un finansiālās garantijas gadījumā, ja likvidē vai reorganizē kādu no studiju virzienam atbilstošajām studiju programmām vai notiek citas izmaiņas	35
2. STUDIJU PROGRAMMU RAKSTUROJUMI	36
2.1. Sociālais darbs (Profesionālās augstākās izglītības bakalaura) 42762	36
2.1.1. Studiju programmas nosaukums, iegūstamais grāds, profesionālā kvalifikācija vai grāds un profesionālā kvalifikācija	36
2.1.2. Studiju programmas mērķi un uzdevumi	36
2.1.3. Studiju programmā paredzētie studiju rezultāti	37
2.1.4. Uzņemšanas noteikumi	40

2.1.5. Studiju programmas plāns.....	41
2.1.6. Studiju programmas praktiskā īstenošana (izmantotās studiju metodes un formas, tālmācības metožu izmantošana)	51
2.1.7. Vērtēšanas sistēma (izglītības kritēriji un vērtēšanas metodes studiju rezultātu sasniegšanai un novērtēšanai, pārbaudes formas un kārtība).....	55
2.1.8. Studiju programmas absolventu nodarbinātības perspektīvas, pamatojot atzinumus ar atsaucēm uz informācijas avotiem	56
2.1.9. Iepriekšējā studiju virziena akreditācijā vai studiju programmas licencēšanas ietvaros konkrētajai studiju programmai saņemto ieteikumu ieviešana	57
2.1.10. Studiju programmas saturā atbilstība valsts akadēmiskās izglītības standartam vai profesijas standartam un profesionālās augstākās izglītības valsts standartam un citiem normatīvajiem aktiem augstākajā izglītībā, tai skaitā ja iegūstamā kvalifikācija ir reglamentēta profesija.....	57
2.1.11. Studiju programmas izmaksas un to kalkulācija.....	64
2.1.12. Salīdzinājums ar vienu tāda paša līmeņa un tādam pašam studiju virzienam atbilstošu Latvijas (ja līdzīga studiju programma Latvijā tiek īstenota) un vismaz divām Eiropas Savienības valsts atzītu augstskolu vai koledžu studiju programmām	64
2.1.13. Informācija par studējošajiem pārskata periodā.....	73
2.1.14. Aptauju rezultātu kopsavilkums par studējošo apmierinātību ar studiju kvalitāti un to izmantošana studiju programmas kvalitātes uzraudzībā	73
2.1.15. Aptauju rezultātu kopsavilkums par absolventu apmierinātību ar studiju kvalitāti un to izmantošana studiju programmas kvalitātes uzraudzībā	73
2.1.16. Studējošo pašpārvalde un līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā.....	77
2.2. Sociālais darbs (Profesionālās augstākās izglītības magistra) 47762	78
2.2.1. Studiju programmas nosaukums, iegūstamais grāds, profesionālā kvalifikācija vai grāds un profesionālā kvalifikācija	78
2.2.2. Studiju programmas mērķi un uzdevumi	78
2.2.3. Studiju programmā paredzētie studiju rezultāti	79
2.2.4. Uzņemšanas noteikumi	81
2.2.5. Studiju programmas plāns.....	82
2.2.6. Studiju programmas praktiskā īstenošana (izmantotās studiju metodes un formas, tālmācības metožu izmantošana)	87
Kredītpunkti	88
2.2.7. Vērtēšanas sistēma (izglītības kritēriji un vērtēšanas metodes studiju rezultātu sasniegšanai un novērtēšanai, pārbaudes formas un kārtība).....	95
2.2.8. Studiju programmas absolventu nodarbinātības perspektīvas, pamatojot atzinumus ar atsaucēm uz informācijas avotiem	97
2.2.9. Iepriekšējā studiju virziena akreditācijā vai studiju programmas licencēšanas ietvaros konkrētajai studiju programmai saņemto ieteikumu ieviešana	98
2.2.10. Studiju programmas saturā atbilstība valsts akadēmiskās izglītības standartam vai profesijas standartam un profesionālās augstākās izglītības valsts standartam un citiem normatīvajiem aktiem augstākajā izglītībā, tai skaitā ja iegūstamā kvalifikācija ir reglamentēta profesija.....	98
2.2.11. Studiju programmas izmaksas un to kalkulācija.....	112
2.2.12. Salīdzinājums ar vienu tāda paša līmeņa un tādam pašam studiju virzienam atbilstošu Latvijas (ja līdzīga studiju programma Latvijā tiek īstenota) un vismaz divām Eiropas Savienības valsts atzītu augstskolu vai koledžu studiju programmām	115
2.2.13. Informācija par studējošajiem pārskata periodā.....	120
2.2.14. Aptauju rezultātu kopsavilkums par studējošo apmierinātību ar studiju kvalitāti un to izmantošana studiju programmas kvalitātes uzraudzībā	120
2.2.15. Aptauju rezultātu kopsavilkums par absolventu apmierinātību ar studiju kvalitāti un to izmantošana studiju programmas kvalitātes uzraudzībā	123

2.2.16.Studējošo pašpārvalde un līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā.....	124
3.KOPSAVILKUMS PAR STUDIJU VIRZIENA ATTĪSTĪBAS PLĀNIEM.....	126
3.1.Studiju virziena un studiju programmu perspektīvais novērtējums, ņemot vērā nacionāla līmeņa attīstības plānošanas dokumentos izvirzītās valsts attīstības prioritātes, Latvijas uzdevumus Eiropas Savienības kopējo stratēģiju īstenošanā, kā arī studiju programmas atbilstība Eiropas augstākās izglītības telpas veidošanas rekomendācijām.	126
4.STUDIJU VIRZIENA PAŠNOVĒRTĒJUMA PIELIKUMI	127
4.1.Studiju programmu uzskaitījums, norādot to apjomu kredītpunktos, studiju veidu, formu, tai skaitā atsevišķi norādot tālmācību, īstenošanas valodu un vietu, iegūstamo grādu, grādu un profesionālo kvalifikāciju vai profesionālo kvalifikāciju	127
4.2.Studiju virziena īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla uzskaitījums, norādot tā kvalifikāciju un pienākumus, kā arī studiju programmu un tās daļu, kuru katrs no akadēmiskā personāla īstenos	127
4.3.Studiju virziena īstenošanā iesaistīto struktūrvienību uzskaitījums, norādot to uzdevumus studiju virziena un konkrētu studiju programmu īstenošanā	128
4.4.Studiju virziena īstenošanā nepieciešamā mācību palīgpersonāla raksturojums, norādot tā uzdevumus studiju virziena un konkrētu studiju programmu īstenošanā	129
4.5.Prakses līgumi vai tās personas izsniegtais izziņas, kas nodrošinās prakses vietas, kā arī prakses nolikumi	129
4.6.Ja studiju virziens ir tīcīs akreditēts jau iepriekš, informācija par iepriekšējā studiju virziena akreditācijā izteikto ieteikumu ieviešanas rezultātiem un konstatēto trūkumu novēršanu	129

1. STUDIJU VIRZIENA RAKSTUROJUMS

1.1. Studiju virziena attīstības stratēģija, kopīgie mērķi un to saistība ar augstskolas vai koledžas kopējo attīstības stratēģiju

Studiju programmas ir izstrādātas atbilstoši LU stratēģijai¹ – dot iespējas studentiem iegūt darba tirgū nepieciešamās iemaņas, augstāko izglītību un attīstīt sevi zinātniskās jaunrades darbā. LU prioritāte studijās ir maģistra un doktora studijas, bet tajā pat laikā attīsta bakalaura studijas kā augstākā līmena studiju kvalitātes pamatu. Programmu mērķi ir sagatavot akadēmiski izglītotus un profesionāli kvalificētus speciālistus, kuri nepieciešami Latvijas sabiedrībai, valsts un pašvaldību, kā arī nevalstiskā sektora organizācijām. Programmā studenti padziļināti apgūst sociālā darba teorētiskās zināšanas un izpētes metodes, kā arī nepieciešamās prasmes zināšanu pielietojumā, iegūstot kompetenci sociālā darba jomā. Studenti spēj dzīli un vispusīgi analizēt sociālos procesus no dažādām sociālā darba perspektīvām, ir konkurētspējīgi darba tirgū gan kā darba ņēmēji, gan arī nevalstiskā un privātā sektora administrācijā un vadībā, aktīvi iesaistās sociālo akciju un projektu realizācijā.

Mērķa sasniegšana tiek nodrošināta realizējot zemāk minētos uzdevumus:

- Nodrošināt Sociālā darba studiju zinātnisko pamatotību un atbilstību profesijas „Sociālais darbinieks” standartam un Augstākās izglītības likumam;
- Nodrošināt nozīmīgāko sociālā darba teoriju un metožu integrāciju studiju procesā;
- Nodrošināt studentiem iespējas attīstīt prasmes, apgūt zināšanas un profesionālo kompetenci sociālo problēmu identificēšanā un risināšanā;
- Attīstīt studentiem zinātnisku sabiedrības izpratni, stabilu sociālā darba vērtību sistēmas veidošanos un koleģiālu mijiedarbību studiju procesa gaitā;
- Attīstīt kritiskās domāšanas prasmes;
- Attīstīt IKT prasmes un metodes sociālā darba izpētē un organizācijā;
- Nodrošināt studentiem iespēju pilnveidot zināšanas, prasmes un kompetences profesionālajā praksē un sadarbībā ar citu universitāšu pasniedzējiem un studentiem.

Sociālā darbinieka funkcijas ir atbalstīt, veicināt, atjaunot indivīdu, grupu sociālo funkcionēšanu, uzlabot sociālos apstākļus, iejaukties sociālo problēmu risinājumā mikro, mezo un makro līmenī. Sociālais darbinieks pilda vairākas sociālās lomas (rīcībspēja stiprinātājs, spēcinātājs, mediators, integrētājs, vadītājs, izglītotājs, aizstāvis). Latvijas Universitātes stratēģijā viens no izaicinājumiem ir ”nepieciešamība sekot un pielāgoties straujai attīstībai izglītības un pētniecības

¹ LU stratēģiskais plāns 2010-2020. (2010). Pieejams:<http://www.lu.lv/par/dokumenti/politika-modeli-strategijas-koncepcijas-strategija2010-2020> (12.10.2016.).

jomā pasaule”, kas nozīmē arī sociālā darba zinātniskā potenciāla attīstību. Programmu darbība veicina LU stratēģijā noteikto virzību zinātniskās izpētes, darba tirgus vajadzību apmierināšanas un starptautiskās sadarbības jomā.

Darba tirgū vajadzīgi sociālie darbinieki, kuri izprot, pārzina, spēj un prot risināt sabiedrības sociālās problēmas atbilstoši jaunākajām zinātnes atziņām, sociāli ekonomiskajām iespējām un to dara profesionāli, kā autonomi, kritiski domājoši sociālie darbinieki. To nodrošina LU SZF apgūstamās zināšanas, prasmes un kompetences. Tikai tādi darbinieki spēj elastīgi atbildēt uz mainīgajām sabiedrības prasībām un veikt savus uzdevumus gan publiskajā, gan privātajā un nevalstiskajā sektorā.

1.2. Studiju virzienam atbilstošo studiju programmu kopa, tās attīstības pamatprincipi, perspektīvais novērtējums no Latvijas attīstības plānošanas dokumentos noteikto valsts attīstības prioritāšu viedokļa

LU SZF var apgūt 80KP Profesionālo maģistra studiju programmu Sociālais darbs, kā arī 40KP Profesionālo maģistra programmu Sociālais darbs, kurā var iestāties tie studenti, kas jau ieguvuši 5.līmeņa profesionālo kvalifikāciju “Sociālais darbinieks”. Profesionālajā bakalaura programmā Sociālais darbs studenti netiek uzņemti budžeta vietu trūkuma dēļ. LU SZF ir piešķirtas 12 budžeta vietas, kuras aizpilda profesionālās maģistratūras studenti.

Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā 2030 (14.lpp.) par cilvēkkapitāla attīstību teikts: „Radošs indivīds un sabiedrība, kas spēj novērtēt un izmantot savu radošo potenciālu, ir galvenie attīstības virzītājspēki. Tikai šāda sabiedrība spēj domāt un rīkoties ilgtspējīgi. Tik mazā valstī kā Latvija katrs radošs cilvēks ir no svara.” Tieši labi sagatavots profesionāls sociālais darbinieks, kurš spēj izmantot jaunākās sociālo zinātņu atziņas praksē var atraisīt stratēģijā minēto cilvēka radošo potenciālu arī tiem cilvēkiem, kuri nonākuši krīzes situācijā vai pat pavērsuši savas darbības pret sabiedrību, kad citi sabiedrības locekļi vairs nesaskata šo cilvēku iespējas.

Ministru kabinets 2013.gada decembrī ir apstiprinājis „Profesionāla sociālā darba attīstības pamatnostādnes 2014.-2020.gadam”, kas ir nozīmīgs pamats Eiropas Savienības fondu piesaistei turpmākajos septiņos gados. Pamatnostādnēs noteiktās aktivitātes ir vērstas galvenokārt, lai atbalstītu pašvaldību sociālajos dienestos strādājošos sociālos darbiniekus. Darba apjoms ir plašs – klienti, kuriem trūkst prasmes un iemaņas aprūpēt un audzināt savus bērnus; vardarbībā cietušie un varmākas; cilvēki ar dažāda veida atkarībām; jaunieši ar zemu izglītības līmeni, kuri nemācās un nespēj atrast darbu; personas ar dzīvesvietas problēmām; cilvēki, kas nonākuši krīzes situācijā sakarā ar ilgstošu bezdarbu vai veselības problēmām; no ieslodzījuma vietām atbrīvotie; klienti, kuriem trūkst motivācijas mainīt savu esošo situāciju un citiem Latvijas iedzīvotājiem. Lai minētajās grūtībās nonākušajiem sociālais darbinieks spētu sniegt profesionālu atbalstu, ar

pamatnostādnēm nozīmīgs atbalsts plānots gan sociālo darbinieku supervīziju nodrošināšanai, gan arī profesionālajai pilnveidei un LU SZF redz savu potenciālu sociālo darbinieku izglītošanā.

Darba tirgū sociālie darbinieki ir pieprasīti šobrīd un sabiedrības attīstības tendences (novecošana, nevienlīdzības pieaugums) norāda uz nepieciešamību nākamos 5-10 gadus. EM prognozes par joma speciālistu iespējamu piesātinājumu attiecas uz sociālā darba speciālistiem, kuru atalgojums un kvalifikācija nenodrošina elastību darba tirgū. LU SZF sociālā darba programmu beidzēji var izvēlēties vēlamākās darba vietas, jo ir konkurētspējīgi savā nozarē. Profesionālās augstākās izglītības maģistra studiju programma Sociālais darbs ir uzskatāma par aktuālu un nozīmīgu arī no Latvijas Universitātes interešu viedokļa:

- pirmkārt, vairumā Eiropas Savienības valstīs sociālā darba studiju programmas ir tieši Universitātes kompetencē. Tas norāda, ka arī Latvijas Universitāte seko citu Eiropas universitāšu labajam piemēram, īstenodama profesionālā maģistra studiju programmu Sociālais darbs;
- otrkārt, kā programma, kas adaptē un integrē citu sociālo zinātņu atzinumus;
- treškārt, šī programma sekmē socioloģijas zinātnes nozares sociālās politikas un sociālā darba organizācijas apakšnozares attīstību, tādējādi vairojot LU centienus būt par mācību iestādi, kas sagatavo valstij stratēģiski nozīmīgu un pieprasītu profesiju pārstāvju.

Studiju virziena attīstības plānu nosaka sociālo un politisko procesu attīstība nacionālajā, reģionālajā un globālajā perspektīvā. Dažādos nacionāla un ES līmeņa politikas plānošanas dokumentos, tostarp, Boloņas deklarācijā, Eiropas Komisijas projektā Tuning Educational Structures in Europe un „ES 2020 stratēģijā gudrai un ilgtspējīgai izaugsmei” tiek uzsvērta kvalificētu cilvēkresursu sagatavošana ES. Nacionālā līmenī Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā ir noteiktas prasības sociālā darba speciālistiem (Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 41.pants) MK 18.05.2012. noteikumi Nr.461 nosaka profesijas standartus (1.39. punkts). Profesijas standarts sociālā darba prasmes aplūko kā zināmu saiti starp zināšanām un praksi, tāpēc teorijas un prakses integrācija ir viens no sociālā darba izglītības pamatprincipiem. Izglītība sistēmas kontekstā virziena programmām ir saistošs Augstskolu likums, Izglītības likums, Profesionālās izglītības likums un MK noteikumi par augstākās profesionālās izglītības valsts standartu (pārmaiņu procesā). MK 2010.gada 18.maija noteikumi Nr.461 „Noteikumi par Profesiju klasifikatoru, profesijai atbilstošiem pamatuzdevumiem un kvalifikācijas pamatprasībām un Profesiju klasifikatora lietošanas un aktualizēšanas kārtību” (turpmāk – Profesiju klasifikators) nosaka arī „Sociālā darba un konsultāciju vecākie speciālisti” profesijas ietverot arī specializācijas iespējas.

Profesionālās kvalifikācijas līmenis abas programmas beidzot ir 5., kas nemainījās arī pārveidojot otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmu „Sociālais darbs” profesionālajā maģistra studiju programmā „Sociālais darbs”. Tā ir „noteiktas nozares augstākā kvalifikācija, kas dod iespēju plānot un veikt arī zinātniskās pētniecības darbu attiecīgajā nozarē” (Izglītības sistēma Latvijā, <http://www.niid.lv>).

LM profesionāla sociālā darba pamatnostādnēs 2014.-2020.gadam norādīts, ka dažkārt problēmas rada sociālā darba studiju programmu beidzēju nevēlēšanās strādāt savā profesijā. Tas neskar tos nozares profesionāļus, kas sevi jau pierādījuši praktiskajā darbā un studē profesionālajā maģistra studiju programmā, jo pazīst izvēlēto studiju jomu un studē ar augstu motivāciju.

Studiju virzienam atbilstošo studiju programmu uzskaitījums, norādot apjomu kredītpunktos, studiju veidu un grādu

Studiju programmas nosaukums	Studiju programmas kods	Studiju programmas īstenošanas ilgums	Studiju veids, forma	Studiju apjoms (kp)	Iegūstamais grāds un kvalifikācija
Profesionālā bakalaura programma „Sociālais darbs”	42762	4 gadi jeb 8 semestri pilna laika klātiesenes studijās	PLK	160 kp	Sociālais darbinieks
Profesionālā maģistra studiju programma „Sociālais darbs”	47762	2 gadi jeb 4 semestri pilna laika klātiesenes studijās	PLK	80 kp	Sociālais darbinieks

1.3., 1.4. Studiju virziena un studiju programmu atbilstība darba tirgus pieprasījumam, darba devēju aptaujas rezultāti, atbilstība darba tirgus pieprasījumam

Ministru kabinets 2013.gada decembrī ir apstiprinājis „Profesionāla sociālā darba attīstības pamatnostādnes 2014.-2020.gadam”, kas ir nozīmīgs pamats Eiropas Savienības fondu piesaistei turpmākajos septiņos gados. Pamatnostādnēs noteiktās aktivitātes ir vērstas galvenokārt, lai atbalstītu pašvaldību sociālajos dienestos strādājošos sociālos darbiniekus. Darba apjoms ir plašs – klienti, kuriem trūkst prasmes un iemaņas aprūpēt un audzināt savus bērnus; vardarbībā cietušie un varmākas; cilvēki ar dažāda veida atkarībām; jaunieši ar zemu izglītības līmeni, kuri nemācās un nespēj atrast darbu; personas ar dzīvesvietas problēmām; cilvēki, kas nonākuši krīzes situācijā sakarā ar ilgstošu bezdarbu vai veselības problēmām; no ieslodzījuma vietām atbrīvotie; klienti, kuriem trūkst motivācijas mainīt savu esošo situāciju un citiem Latvijas iedzīvotājiem. Lai minētajās grūtībās nonākušajiem sociālais darbinieks spētu sniegt profesionālu atbalstu, ar pamatnostādnēm nozīmīgs atbalsts plānots gan sociālo darbinieku supervīziju nodrošināšanai, gan arī profesionālajai pilnveidei un LU SZF redz savu potenciālu sociālo darbinieku izglītošanā.

Latvijas Universitātes stratēģijā viens no izaicinājumiem ir ”nepieciešamība sekot un pielāgoties straujai attīstībai izglītības un pētniecības jomā pasaulē”, kas nozīmē arī sociālā darba zinātniskā potenciāla attīstību. Programmas darbība veicinās LU stratēģijā noteikto virzību zinātniskās izpētes, darba tirgus vajadzību apmierināšanas un starptautiskās sadarbības jomā.

LU profesionālās augstākās izglītības maģistra studiju programmā Sociālais darbs tiek sagatavoti kompetenti un konkurētspējīgi augstas kvalifikācijas speciālisti sociālajā darbā. 2013.gadā veiktajā nākotnes profesiju pieprasījuma pētījumā prognozēts pakalpojumu sektora, arī sociālā darba speciālistu pieprasījuma pieaugums, ko nosaka sabiedrības novecošanas tendences un sociālās nevienlīdzības līmenis Latvijā, kas rezultējas sociālajās problēmās, kuras kompleksi risināt spēj tikai augsti kvalificēti sociālie darbinieki. Nepieciešamās prasmes ietvers augstāka izglītības līmeņa un sociālo, radošo un uz zināšanām balstīto prasmju pieprasījuma īpatsvars.

„Profesionālā sociālā darba attīstības pamatnostādnes 2014.-2020.gadam” norādīts, ka sociālajos dienestos nodarbināto sociālā darba speciālistu skaits un kvalifikācija neatbilst normatīvajos aktos noteiktajām prasībām un ka ir nepietiekami attīstīts sadarbības modelis starp sociālajiem darbiniekiem un starp klienta sociālo problēmu risināšanā iesaistītajām institūcijām. Tāpēc profesionāli sociālie darbinieki tiek pieprasīti gan valsts, gan pašvaldību un nevalstiskā sektora iestādēs un organizācijās.

Pētījuma „Sākotnējās ietekmes (Ex-ante) novērtējums par iecerētajām strukturālajām reformām profesionāla sociālā darba politikas jomā” rezultāti liecina, ka ceturtā daļa sociālo darbinieku ir vecāki par 51 gadu, daļa no viņiem jau sasnieguši pensionēšanās vecumu un būs nepieciešami speciālisti, kas varēs viņus aizstāt. Pētījumā ietvertajiem Sociālo dienestu vadītājiem un speciālistiem ir iegūta augstākā izglītība, bet 26% no viņiem trūkst augstākās izglītības sociālajā darbā, tajā skaitā arī vairāk kā trīsdesmit dienestu vadītājiem (izlase metodoloģiski pamatota) (LM, 2012, 36-48). Sociālo dienestu vadītāji norāda, ka ir nepieciešami tādi sociālie darbinieki, kas saredz sociālo procesu kopsakarības sabiedrības un indivīda līmenī un ir apguvuši prasmes strādāt ar klientu, tāpat arī prot elastīgi domāt un prot saistīt teorētiskās zināšanas ar praktisko pielietojumu.

Studiju programmas vadības apjautātie sociālo dienestu vadītāji (izlases veida aptauja (pieejamības izlase) tiek veikta regulāri: gan 2015., gan 2016. gadā, aptverot gan sociālo dienestu vadītājus, gan sociālās aprūpes un NVO organizāciju vadītājus, kuri nodarbina sociālos darbiniekus) pozitīvi vērtē LU sociālā darba izglītības kvalitāti un norāda, ka maģistra studijām jābūt organizētām tā, lai tās varētu savienot ar profesionālo darbību sociālā darba jomā. Gan darba devēji, kuri iepriekš mācījušies LU otrā līmeņa augstākajā profesionālajā studiju programmā Sociālais darbs, gan citi darba devēji (Labklājības ministrijas pārstāvji, Valsts probācijas dienesta un Rīgas

Domes Labklājības pārvaldes pārstāvji) norāda, ka ir tikai loģiski un nepieciešami cilvēkiem ar iepriekš iegūtu augstāko izglītību piedāvāt iespēju iegūt profesionālā maģistra grādu sociālajā darbā.

Augsti kvalificētu sociālo darbinieku joprojām trūkst, īpaši mazajos novados ar iedzīvotāju skaitu < 5000, jo, ja novadā strādā tikai viens sociālais darbinieks, tad viņa kvalifikācijai jābūt augstai, lai varētu darboties gan kā sociālo pakalpojumu pieejamības organizētājs, gan kā starpinstitucionālās sadarbības vadītājs, kurš spēj izvērtēt speciālo pakalpojumu iegādes lietderību, jo mazajos novados tie nav pieejami uz vietas.

Pārrunu veidā darba devēji uzsklausīti Valsts Probācijas dienestā, Labklājības ministrijas Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības departamentā, Rīgas Domes Labklājības pārvaldē un nevalstiskajā sektorā – Nodibinājumā Valdardze, Resursu centrā Marta - un Jēkabpils NVO centrā, Mālpils, Aizkraukles un Skrundas pašvaldībās, kā arī valsts un pašvaldību sociālās aprūpes centros (gan dienas centros, gan ilgstošās aprūpes institūcijās) Sociālajā dienestā.

Valsts probācijas dienestā visaugstāk vērtē sociālos darbiniekus ar pieredzi, spēju strādāt patstāvīgi un spriedzes apstākļos, jo darbā uzsvars tiek likts uz uzvedības koriģējošām un pēc tam motivējošām programmām personām, kuras ir nebrīvprātīgie sociālā darba klienti.

Darba devēji atzīmē virziena programmu atbilstību Latvijas sociāli-ekonomiskajai situācijai un sagatavoto speciālistu iespējas strādāt sabiedriskajā un nevalstiskajā sektorā (NVA, pašvaldībās, kopienu atbalsta organizācijas utml.). Abi maģistra studiju programmas specializācijas virzieni paredz darbu ar personām, kurām nepieciešama resocializācija. Specializācija sociālās attīstības sociālajā darbā un sociālā darbā kriminālās justīcijas jomā aktuāla ne vien Latvijā, bet arī citās Eiropas valstīs. Specializācija kriminālās justīcijas jomā sociālajā darbā tiek realizēta starptautiskā sadarbības projekta ietvaros (astoņu valstu partnerorganizācijas), tā ir unikāla specializācija citu virziena programmu attīstības kontekstā.

2012.gada 20.decembrī ar Saeimas lēmumu tika apstiprināts Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2014.–2020.gadam, kas ir Latvija 2030 īstenošanas plāns, tas paredz sniegt profesionālus socialā darba pakalpojumus un savlaicīgus sociālās rehabilitācijas pakalpojumus. Viens no Latvijas kvantitatīvajiem mērķiem 2020.gadam „ES2020” stratēģijas kontekstā ir augstāko izglītību ieguvušo īpatsvara palielināšana. Augstākās izglītības vienlīdzīgas pieejamības nodrošināšanai paredzēts atjaunot kredītu dzēšanu no valsts budžeta līdzekļiem, lai veicinātu augsti kvalificētu un talantīgu speciālistu piesaisti darbam valsts un pašvaldību institūcijās tajās jomās, kur šie speciālisti, t.sk., sociālie darbinieki, ir nepieciešami, kā arī, lai veicinātu studentu piesaisti attiecīgajām studijām. Profesionāla sociālā darba attīstības pamatnostādnes 2014.-2020.gadam norādīts, ka sociālajos dienestos nodarbināto sociālā darba speciālistu skaits un kvalifikācija neatbilst normatīvajos aktos noteiktajām prasībām un nepietiekami attīstīts sadarbības modelis starp sociālajiem darbiniekiem un starp klienta sociālo problēmu risināšanā iesaistītajām institūcijām.

Tāpēc profesionāli sociālie darbinieki tiek pieprasīti gan valsts, gan pašvaldību un nevalstiskā sektora iestādēs un organizācijās.

Studiju virziena personāls atbalsta Latvijas Izglītības un zinātnes ministrijas iniciatīvu ieviest augstākās izglītības institūciju vienotu studiju programmu beidzēju monitoringu nolūkā iegūt regulāru un visaptverošu informāciju par studiju programmu atbilstību darba tirgus pieprasījumam un darba vietu pieejamību studiju programmu absolventiem, kas tika izklāstīta IZM rīkotajā seminārā “Absolventu darba gaitu izpētes principi un pieredze izglītības iestādēs” 2013.g. 10.jūnijā.

Nepārtraukti analizējot absolventu darba vietas, konstatēts, ka studiju virziena programmu beidzēji elastīgi reaģē uz darba tirgus pieprasījumu un labi spēj adaptēties mainīgā vidē. Atgriezenisko saiti nodrošina sadarbība ar sociālo darbinieku profesionālajām organizācijām (Sociālo darbinieku biedrību un Sociālo darbinieku asociāciju), kā arī ar nozares profesionāļiem - valsts un pašvaldību pārstāvjiem. Regulāri tiek uzturēts kontakts un sadarbībā ar Sociālo darbinieku biedrību, Sociālo darbinieku asociāciju, kā arī Sociālā darba speciālistu sadarbības padomi, sekojot profesionālo organizāciju aktualitātēm. Profesionālajā maģistra programmā strādājošie mācībspēki (Ieva Lāss, Evija Apine, Daina Vanaga) ir Sociālo darbinieku biedrības un Latvijas Supervizoru apvienības aktīvistes, kas dalās ar saviem ierosinājumiem programmas pilnveidošanā, iesaista studentus biedrības un apvienības aktivitātēs. Maģistra darbu tematikas saistība ar aktuāli risināmām, kā arī ilgstošām sociālajām problēmām (piemēram, Bezdarbinieki kā ilgstošie sociālā dienesta klienti Ventspilī: sociālā darba speciālistu un klientu redzējums; Sociālais darbs ar vecākiem ar garīgās veselības traucējumiem ilgstošie bezdarbinieki, Sociālā darbinieka loma vardarbības pret bērnu sekū mazināšanai, Sociālais darbs ar patvēruma meklētājiem, bēgļiem un alternatīvo statusu ieguvušām personām un citi) apliecinā profesionālo kompetenci tematikas izvēlē, bet vidējais novērtējums (7,4) par objektivitāti un stingrajiem vērtēšanas kritērijiem. Maģistra darbu aizstāvēšanas komisijā līdzvērtīgā skaitā darbojas nozares profesionāļi un akadēmiskais personāls, komisiju vada profesionāla sociālā darbiniece, LM departamenta vadītāja Ilze Skrodele-Dubrovska, kura iepriekš nav saskārusies ar virziena studentiem un spēj paskatīties uz veiktajiem maģistra darbiem “kā no malas, kā uz jauniem.” 2016.gadā divi darbi saņēma vērtējumu “10”, kas LU SZF nozīmē ne tikai augstu profesionālo, bet arī akadēmisko kvalitāti. Vienai studentei ieteikts studēt doktorantūrā.

1.4. Studiju virziena stipro un vājo pušu, iespēju un draudu analīze

STIPRĀS PUSES	VĀJĀS PUSES
▪ Pozitīvas darba devēju atsauksmes, viņu vēlme pieņemt darbā programmu absolventus;	▪ Budžeta vietu ierobežotais skaits, jo sociālo darbinieku atalgojums ierobežo studiju

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Starptautiski atzītu sociālā darba profesoru un sadarbības tīklu atbalsts dažāda līmeņa studijām; ▪ Programmas tiek īstenotas Latvijas Universitātē, kas nostiprina to prestižu. Vairumā Eiropas Savienības valstu sociālā darba studiju programmas ir tieši Universitātes kompetencē. Tas norāda, ka arī mūsu valstī ir nepieciešams turpināt attīstīt sociālā darba studiju programmas Universitātes pārziņā, lai panāktu šīs profesijas prestiža līmeņa celšanos valstī; ▪ LU Sociālā darba studējošo un absolventu, atbalsts sociālā darba studijām SZF, vēlme turpināt tālākizglītību sociālā darba virzienā; ▪ Veiksmīgā studiju programmas darba organizācija, kas ļauj strādājošiem sociālajiem darbiniekiem veiksmīgi apvienot studijas ar saviem tiešajiem darba pienākumiem; ▪ Savstarpējā sadarbību starp programmām nodaļas un Universitātes ietvaros studiju procesa īstenošanā; ▪ Nelielais studentu skaits grupās, kas ļauj īstenoši individuālo pieeju studiju procesā. Šāda individualizēta pieeja ļauj arī studentiem dalīties savstarpējā profesionālajā pieredzē un rezultātā iegūt gan dzīlākas, gan plašākas zināšanas, ko atvieglo dažādu interaktīvu metožu pielietojums; ▪ Veiksmīgi izveidotā pasniedzēju komanda, kas sevī apvieno akadēmiskos docētājus un augsta līmeņa praktiķus, tādejādi nodrošinot šīm specializācijām tik nozīmīgo teorijas un prakses apvienojumu; 	<p>kredīta atmaksas iespēja;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Motivētiem studentiem, kuri paši audzina bērnus bankas dažkārt vispār nav gatavas izsniegt studiju kredītus; ▪ Nepietiekamā mācību metodiskās literatūras pieejamība valsts valodā, kas apgrūtina studiju darba organizāciju, īpaši studentu patstāvīgo darbu. Tas gan neattiecas uz magistralīmeņa studijām.; ▪ Studentu noslogojums pamata darbos liedz piedalīšanos starptautiskās studentu apmaiņas programmas Erasmus+ īstenošanā; ▪ Nepietiekama e-vides izmantošana, īpaši nozares praktiku īstenošajos kursos; ▪ Bakalaura programmas realizācijas pārtraukums, jo studijas vairs netiek finansētas no valsts budžeta līdzekļiem. ▪ Nepietiekams studiju programmā pamatdarbā nodarbinātā akadēmiskā personāla skaits, kas ierobežo studiju programmas pilnveidi, projektu izstrādi un līdzdalību starptautiskos projektos, ▪ Nav akadēmiskā personāla ar doktora grādu sociālajā darbā, ▪ Kvalitatīvas literatūras trūkums latviešu valodā par sociālo darbu, ▪ Valsts dotācijas piešķiršana ar % bāzes finansējuma samazinājumu (valsts dotācija sedz tikai 85% no studiju maksas),
--	--

- Programmu realizācijai radītie optimālie darba apstākļi, pateicoties fakultātes materiāli tehniskajam un informatīvajam nodrošinājumam (datorklases, bibliotēka, mūsdienu tehnoloģijas uzskates materiālu izmantošanai);
- Starptautiskā sadarbība ar septiņām ES valstu augstskolām par Sociālā darba maģistra programmas izveidi un realizāciju Sociālajā darbā kriminālās justīcijas jomā;
- Studiju programmu daudzveidīgais saturs;
- Sadarbība ar Valsts Probācijas dienestu. Profesionālo iemaņu apgūšana ciešā sadarbībā ar ieinteresētajiem darba devējiem (VPD);
- Fokuss uz sociālā darba teorijas un prakses saistības stiprināšanu, praktiskiem piemēriem un uzdevumiem studiju procesā. Sociālā darba praktiku - stundu pasniedzēju darbs studiju programmā;
- Sadarbība ar prakses vietām – sociālo pakalpojumu sniedzējiem un profesionālajām organizācijām;
- Studentu līdzdalība zinātniskajā darbā;
- Ārvalstu vieslektoru iesaiste (lekcijas un semināri)²
- Mācību un zinātniskās izpētes darbā iesaistās augsti kvalificēti profesori.

IESPĒJAS	DRAUDI
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Akadēmiskā personāla pedagoģiskā pilnveide; ▪ Darba devēju, sociālā darba praktiku un 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bakalaura programmas finansiālā nenodrošinātība un iespējamā studiju programmas slēgšana;

² Katru gadu tiek nodrošināta iespēja piedalīties Vieslektoru lekcijās un semināros (piemēram, 2015.gadā vieslektore no Berlīnes Humbolta universitātes, 2016. gadā seminārs, kuru kopīgi vadīja Nīderlandes Zwolles Lietiško zinātnu universitātes Sociālā darba fakultātes profesore Kristiāna Vesterika (Christian Westerik).

<p>mācībspēku sadarbības veicināšana;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Lielāka līdzdalība starptautiskās sadarbības projektos; ▪ Akadēmiskā personāla pētnieciskās darbības veicināšana, sadarbības uzsākšana ar citu augstskolu docētājiem un studentiem; ▪ Esošo studiju kursu saturu un pasniegšanas metožu pilnveide; ▪ Ārvalstu vieslektoru piesaistīšana; ▪ Tālākizglītības kursu izstrāde³; ▪ Programmā nodarbinātie docētāji paaugstina savu zinātnisko kvalifikāciju, drīzumā pieauga personāla īpatsvars ar doktorāgrādu; ▪ Papildus budžeta vietu piešķiršana tuvākajos gados; ▪ Akadēmiskā personāla pētnieciskās darbības veicināšana programmas specializācijas virzienos; ▪ Trešo valstu studentu piesaiste ; • Tālākizglītības kursu izstrāde*. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Intereses par augstākā līmeņa studijām ilgtspējas nepietiekamība; ▪ Docētāju atalgojums apgrūtina jaunu docētāju iesaisti virziena realizācijā; ▪ Atsevišķu darba devēju atbalsta trūkums darba un studiju savienošanai. ▪ Saspringtā situācija Latvijas darba tirgū, kas apgrūtina mācību un darba apvienošanu; ▪ Nelabvēlīgā demogrāfiskā situācija; ▪ Uz pierādījumiem balstītu zināšanu zemais prestižs labklājības nozarē; ▪ Pagaidām maza interese par doktorantūras studijām
--	---

1.5. Studiju virziena vadība: pārvaldības struktūra

Sociālās labklājības virzienā ir divas studiju programmas, kas pārstāv divus studiju līmenus: Bakalaura profesionālā studiju programma „Sociālais darbs” (programmas kods 42762) un Profesionālā maģistra studiju programma „Sociālais darbs” (47762) (tālāk PMSPSD). Programmas tiek īstenotas Latvijas Universitātes Sociālo zinātņu fakultātē.

Sešos gados (2008-2013) virziena programmās studenti tika pieņemti atšķirīgā skaitā, drīzāk atbilstoši budžeta vietu skaitam nevis proporcionāli darba tirgus pieprasījumam, savukārt 2014.gadā pieaudzis reflektantu PMSPSD un ir arī daļa studentu, kas gatavi maksāt par studijām. 2016.gadā turpinās 2014.gada tendences - interese par profesionālajām sociālā darba studijām spēj piesaistīt arī maksas studentus. Uzņemto studentu skaitu ietekmēja krīzes iespaids uz sociālo darbinieku

³ Docētāji (gan akadēmiskais personāls, gan stundu pasniedzēji ir gatavi piedāvāt tālākizglītības kursus, kuros regulāri ietverti nozares zinātniskās un praktiskās aktualitātes, ja tiek nodrošināts atbilstošs atalgojums. Gan absventi, gan pašreizējie studenti izteikuši vēlmi piedalīties LU SZF organizētos tālākizglītības kursos.

atalgojumu, kas krasī samazinājās, tādējādi samazinot arī iespējas segt studiju maksas no personīgajiem līdzekļiem, bet pieprasījums pēc sociālajiem darbiniekiem ietekmēja pretendentu skaitu. Darba tirgū ir pieprasījums pēc sociālā darba speciālistiem, arī LU absolventiem. To apstiprina politikas plānošanas dokumenta „Profesionālā sociālā darba attīstības pamatnostādnes 2014.-2020. gadam” atziņas, ka netiek nodrošināts nepieciešams sociālo darbinieku skaits un uzņemto studentu skaits. Nelielais budžeta vietu palielinājums 2014.gadā ļauj LU SZF nodrošināt kvalitatīvu speciālistu sagatavošanu. Taču abu profesionālo studiju programmu pilnvērtīgai darbībai budžeta vietu skaitu nepieciešams palielināt.

Virziena programmu īstenošanā piedalās LU SZF Socioloģijas nodaļas pasniedzēji, atsevišķus kursus docē LU Juridiskās fakultātes un LU Ekonomikas un vadības fakultātes akadēmiskais personāls. Programmas realizācijā iesaistīti arī nozares profesionāļi, kuri ikdienā veic profesionālu sociālo darbu valsts un pašvaldību iestādēs, īsteno projektus sociālā darba jomā. Tieki piesaistīti arī vieslektori (Vācija).

Administratīvā un tehniskā personāla atbalsts ir pietiekams un regulāri tiek uzlabots, lai nodrošinātu visu studiju rezultātu sasniegšanu, ieskaitot demokrātiskas sabiedrības veidošanas uzdevumus.

Studiju virziena un studiju programmu vadīšanā tiek ievēroti demokrātijas principi - studējošie darbojas Sociālā darba studiju programmu padomē, nodaļas sēdēs un fakultātes Domē.

Studējošo tiesības un pienākumus regulē vairāki LU saistošie normatīvie dokumenti, būtiskākie no tiem – LU iekšējās kārtības noteikumi, Pārbaudījumu organizēšanas kārtība LU, kā arī katras studējošā parakstītais studiju līgums.

Pasniedzēju tiesības un pienākumus studiju darbā reglamentē LU iekšējās kārtības noteikumi, kā arī Pārbaudījumu organizēšanas kārtība LU.

Administratīvā personāla, akadēmiskā personāla un studējošo savstarpējās attiecības tiek skaidri definētas LU saistošajos noteikumos.

1.6. Studiju virziena resursi un materiāltehniskais nodrošinājums

1.6.1. Finanšu resursi studiju programmu īstenošanas nodrošināšanai, kā arī akadēmiskā personāla pētniecības (radošās) darbības nodrošināšanai. Finanšu resursu izmantošanas kontrole un ilgtspēja. Finansējums literatūras iegādei un elektronisko datubāzu abonēšanai

LU SZF iespēju robežās atbalsta virziena docētāju dalību konferencēs un radošajās aktivitātēs, nodrošinot telpu pieejamību (projektam SUSTINNO, Programmai “PROTI UN DARI”, starptautisko tikšanos norisei (2015. Gada rudens semestrī tikšanās ar Zvolles Lietišķo zinātņu universitātes studentiem un pasniedzējiem). Dalība zinātniskajās konferencēs tiek plānota docētāju zinātniskās darbības ietvaros un kontekstā ar doktorantūras aktivitātēm. Tādējādi tiek uzlabota

konferenču prezentāciju un publikāciju kvalitāte. Sociālā darba virzienam nozīmīgas konferences, kurās piedalījušies mācībspēki un studenti ir LU LU 74.zinātniskā konference. 2016.gada 12. Februārī notika sekcijas "Sociālā politika un sociālais darbs", Lomonosova ielā 1a, telpa 316. Sēde, kuru vadīja Dr.sc.soc. Līga Rasnača. Konferences sekcija bija veltīta sociālā taisnīguma un sociālās ilgtspējas jautājumiem, akcentējot sociālo darbinieku un sociālās politikas veidotāju ieguldījumu. Sekcijas sēdē ar saviem ziņojumiem uzstājās vairāki Profesionālās maģistra programmas studenti un viņu docētāji: Laura Spridzāne, Mareks Niklass, Dr.sc.soc. ar par tematu "Sociālie pakalpojumi cilvēkiem ar garīgās attīstības traucējumiem Rīgā," Iveta Skulte, Mareks Niklass, Dr.sc.soc. par tematu "Sociālo darbinieku iesaiste aktīvas novecošanas veicināšanā", Gunita Ozoliņa, Mg.paed., Līga Rasnača, Dr.sc.soc. par tematu "Sociālā darbinieka loma vardarbības ģimenē sekū mazināšanā," Viesturs Kleinbergs, Anvars Zavackis, Dr.sc.soc.par tematu "Sociālais darbs ar senioriem lauku reģionos," Iveta Dārzniece, Mg. psih., Līga Rasnača, Dr.sc.soc. par tematu "Rehabilitācijas pieejas un prakse sociālajā darbā ar notiesātājiem dzimumnoziedzniekiem: Latvijas gadījums," Inga Liepa-Meiere, Mg. iur., Agita Misāne, M phil. Par tematu "Politikas ietvars sociālajam darbam ar patvēruma meklētājiem un bēgļiem," Endija Rezgale-Straidoma, Mg. Sc.soc. par tematu "Riski ilgstošās sociālās aprūpes un rehabilitācijas institūcijās". Virziena mācībspēki piedalījās arī vairākās ar sociālā darba problemātiku sastītās konferencēs, piemēram, Tracing the Path of Tolerance, Padujas Universitātē, Itālijā, (Misāne, A., referāts 'The Value of Tolerance in a Decent Society – Lessons from the tvian Experience.'27.05.2015); "Religious Innovation and Religious Change in the 21st Century", Tallinas Universitātē, Igaunija (Misāne, A., referāts 'Community Building, Territorial Development and the New Spiritual Syncretism – the Case of Self-cognition and Harmonization Park (Sigulda,Latvia),CESNUR, 19.07.2015); ESA RN03 mid-term and ASPRI conference "Biographical Research: Inequality and Innovation". 22.-23.09.2016. Riga, LU (Latvia) (Bela, B., referāts Personal experience of poverty - intersection of individual and social in search for social assistance); ESPAnet conference "Social Investment and Development", Varšava, Polija, (Rasnaca, L., Rezgale-Straidoma, E., Intergenerational cultural programs for seniors in long-term care institutions: Latvian case, 22.09.2016.) un citās.

Virziena finansējuma nodrošinājuma analīze notiek ik gadu, to apspriežot gan starp dekānu un programmu direktoriem un nodaļu vadītājiem, gan arī SZF Domē. Ik gadu notiek arī individuālas mācību spēku pārrunas ar dekānu un izpilddirektoru par slodzēm un darba samaksu, novērtējot to izpildi un plānojot nākamo gadu.

Virziena finanšu plānošanu traucē tās, ka LU attīstības plānos nav iestrādāta finanšu programmas perspektīva, nav arī studiju maksas noteikšanas politikas, kas, no vienas pusēs, dotu sabiedrībai skaidrākus signālus par augstākās izglītības pieejamības iespējām, bet no otras pusēs, studiju virziena pārvaldībai dotu prognozējamus finansu darbības rāmējumus.

Valsts budžeta neadekvāti zemais piešķīrums budžeta studiju vietai un tā pārdale iekšēji LU, ir ļoti augsts risks sabalansētai studiju virziena attīstībai.

1.6.2. Studiju virzienā iesaistītā augstskolas vai koledžas akadēmiskā personāla kvalifikācija, tā atbilstība studiju virzienam atbilstošo studiju programmu īstenošanai

Studiju virziena personāla nodrošināšanā ir svarīgi saglabāt samērīgu proporciju starp kurus docējušiem praktiķiem un fakultātes mācībspēkiem - šāds LU akadēmiskā personāla apvienojums ar sociālā darba praktiķiem ir adekvāts profesionālo studiju programmu risinājums to kvalitatīvai realizācijai, kā arī tas atbilst virziena un programmu novērtēšanas komisijas ārējo ekspertu izvirzītajām prasībām. Gan fakultātes mācībspēki, gan piesaistītie sociālā darba profesionāļi katru gadu paaugstina savu kvalifikāciju, taču tas notiek atšķirīgā veidā. Ir arī tādi virziena realizācijā iesaistītie nozares profesionāļi, kas gan ieguvuši zinātnisko doktora grādu, gan veiksmīgi darbojas nozares attīstībā. Tā, piemēram, Dr.sc.soc. Anvars Zavackis 2015/2016 gadā kā konsultants sniedz padomus Ukrainas Probācijas dienesta izveidē, kā arī veic lietišķos pētījumus Valsts Probācijas dienestā "Riska un vajadzību novērtēšanas instrumenta kvalitātes un prognostiskās validitātes izvērtējums" (2016). Augstu profesionālo kavalitāti apliecinā arī MA soc. darbā Dainas Vanagas saņemtā VPD Goda zīme "Par nopelniem" (2015) un MA soc. darbā Ievas Lāss iesaiste kā vadošai ekspertei ESF projekta realizācijā "Profesionāla sociālā darba attīstība pašvaldībās" (2015-2020).

Programmas docētāji un studenti 2016.gadā piedalījās LM Labklājības Ministrijas rīkotajā konferencē "Profesionālā integritāte sociālajā darbā I: Sociālā darba pamatvērtības", konferences diskusiju materiāli publicēti LM izdevumā "Sociālais darbs Latvijā" 2/2016. 25. maijā plkst. PMSPSD direktore piedalījās LM tematiskajā diskusijā "Ētika sociālā darbinieka profesionālajā darbībā". Tās materiāli pieejami video ierakstā (Ētika sociālā darbinieka profesionālajā darbībā, Rīga, 25.maijs, <http://www.youtube.com/watch?v=jZxvnpzoma>)&app=)

Akadēmiskais personāls paaugstina kvalifikāciju augstākās izglītības didaktikā, piemēram, 2016.gada janvārī un februārī kursu „Studiju rezultātu formulēšanas un novērtēšanas metodika” noklausījās un atbilstošus sertifikātus ieguva asoc. prof. Baiba Bela un docente Līga Rasnača.

Nr.p.k	Vārds, Uzvārds	Grāds	Amats	Īstenojamie kursi
1	Evija Apine	Magistra grāds sociālajā darbā	pasniedzējs (nevēlētais akadēmiskais amats)	Soci5076 Saskarsme ar dažādām mērķa grupām sociālajā darbā (2)
2	Anita Apsīte	Magistra grāds	pasniedzējs (nevēlētais akadēmiskais)	SDSK5120 Ievads tiesu psihatrijā (2)

			amats)	
3	Baiba Bela	Dr. Socioloģijas doktors	asociētais profesors	Soci5075 Kvalitatīvās metodes sociālā darba pētījumos (2)
4	Jūlija Bulatova	Biznesa vadības maģistra grāds	lektors	VadZ5067 Projektu vadīšanas sociālie aspekti (3)
5	Artūrs Kučs	Juridiskās zinātnes doktora zinātniskais grāds	asociētais profesors	JurZ5153 Cilvēktiesības un sociālās tiesības (2)
6	Ieva Lāsa	Profesionālais maģistra grāds sociālajā darbā	pasniedzējs (nevēlētais akadēmiskais amats)	Soci5078 Jaunie profesionālā sociālā darba izaicinājumi (3) / SociR006 Profesionālā prakse sociālajā darbā (6) / SociR000 Profesionālā prakse sociālajā darbā I (6) / SociR004 Profesionālā prakse sociālajā darbā II (6)
7	Agita Misāne	Mākslas maģistra grāds	lektors	SociP011 Sociālais darbs multikulturālā sabiedrībā (2)
8	Mareks Niklass	Dr. Socioloģijas doktors	docents	Soci5068 Ievads pētniecībā un akadēmiskajā rakstībā (2)
9	Līga Rasnača	Dr. Socioloģijas doktors	docents	Soci5066 Latvijas sociālās drošības sistēma starptautiskā perspektīvā (2) / SociN000 Maģistra darbs sociālajā darbā (20) / Soci5071 Modernās sociālā darba teorijas (2) /
10	Endija Rezgale	Socioloģijas maģistra grāds	pasniedzējs (nevēlētais akadēmiskais amats)	Soci5069 Sociālais darbs vardarbības sfērā (2)
11	Daina Vanaga	Profesionālais maģistra grāds sociālajā darbā	pasniedzējs (nevēlētais akadēmiskais amats)	Soci5064 Sociāli-psiholoģiskās intervences metodes darbā ar nebrīvprātīgu klientu(2)
12	Anvars Zavackis	Socioloģijas doktora zinātniskais grāds	pasniedzējs (Dr.) (nevēlētais akadēmiskais amats)	Soci5062 Sociālais darbs kriminālās justīcijas jomā (SDKJJ) (4)

1.6.3. Studiju virziena metodiskais, informatīvais (tai skaitā bibliotēkas resursu) un materiāltehniskais nodrošinājums, tā atbilstība apgūstamo profesiju reglamentējošo normatīvo aktu prasībām

Sociālās labklājības virziena programmas līdzās citām valsts dibinātām Latvijas augstskolām izjūt būtisku finansējuma trūkumu, jo pašreiz valsts piešķirtais finansējums veido tikai 84% no pašas valsts paredzētā. Studiju virzienam 2012./2013. ak.g. bija piešķirtas tikai 10 budžeta

studiju vietas, sākot ar 2014.gada janvāri – 12, kas ir palielinājums, bet nepietiekams abu programmu ilgtspējīgai attīstībai.

Studiju virziena realizācija notiek Latvijas Universitātes Sociālo zinātņu fakultātes telpās, izmantojot fakultātes infrastruktūru. Fakultātē ir 31 auditorija ar kopējo studiju vietu skaitu – 1980. Auditoriju kopējā platība ir 2358 m^2 , nemot vērā visu studiju programmu studentu skaitu, vidēji katram studentam ir „rezervēts” $1,7\text{ m}^2$. Visas auditorijas ir renovētas un apgādātas ar darba un mācību vajadzībām ērtiem galdiem un krēsliem, tāfelēm. 11 auditorijas ir aprīkotas ar stacionāro prezentācijas tehniku. Auditoriju un darba telpu aprīkojums ir piemērots studiju programmas sekmīgai realizācijai. Pasniedzēju un studentu prezentācijām papildus ir pieejami 7 portatīvie datori un 7 portatīvie projektori.

Studiju vietu skaits auditorijās ir dažāds:

- 2 auditorijas ar ietilpību 240 studiju vietas;
- 2 auditorijas ar ietilpību 120 studiju vietas;
- 11 auditorijas ar ietilpību 60-75 studiju vietas;
- 8 auditorijas ar ietilpību 35-60 studiju vietas;
- 5 seminārtelpas ar ietilpību 15-25 studiju vietas;
- 2 datorklases ar ietilpību 35 studiju vietas.

Ar labiekārtotām telpām un stacionārajiem datoriem ir nodrošināti arī nodaļas pasniedzēji un pārējais personāls.

Visā fakultātē ir pieejams WiFi, autorizēšanās notiek izmantojot Latvijas Universitātes Informācijas sistēmas lietotājvārdu un paroli.

Diemžēl remonts SZF telpās ir noticis pirms portatīvās un mobilās tehnikas attīstības, tāpēc elektrības pieslēguma vietas nav orientētas uz lielu skaitu individuālo lietotāju.

~~Virziena finansējuma nodrošinājuma analīze notiek ik gadu, to apspriežot gan starp dekānu un programmu direktoriem un nodaļu vadītājiem, gan arī SZF Domē. Ik gadu notiek arī individuālas mācību spēku pārrunas ar dekānu un izpilddirektoru par slodzēm un darba samaksu, novērtējot to izpildi un plānojot nākamo gadu.~~

~~Virziena finansu plānošanu traucē tās, ka LU attīstības plānos nav iestrādāta finansu programmas perspektīva, nav arī studiju maksas noteikšanas politikas, kas, no vienas puses, dotu sabiedrībai skaidrākus signālus par augstākās izglītības pieejamības iespējām, bet no otras puses, studiju virziena pārvaldībai dotu prognozējamus finansu darbības rāmējumus.~~

~~Valsts budžeta neadekvāti zemais piešķirums budžeta studiju vietai un tā pārdale iekšēji LU, ir ļoti augsts risks sabalansētai studiju virziena attīstībai.~~

Latvijas Universitātes Bibliotēka (LUB) ir Latvijas Universitātes (LU) akadēmiska pamatstruktūrvienība – vispārpieejama zinātniskā bibliotēka, intelektuālo vērtību glabātāja un uzturētāja.

LUB Sociālo zinātnu fakultātes bibliotēka ir LUB nozaru bibliotēka, kas apkalpo lietotājus sociālo zinātnu nozarēs, koncentrē informācijas resursus, kas nepieciešami studiju procesam un mācībspēku darbam, nodrošina to pieejamību, sadarbojas ar fakultāsu vadību un nozaru speciālistiem informācijas nodrošinājuma un pakalpojumu sniegšanas jautājumos, kā arī piedalās lietotāju apmācībā.

Bibliotēkas telpas un aprīkojums:

- Lasītāju vietas: 56
- Datorlietotāju vietas: 19
- Krātuve: 2008.gadā uzstādīti mobilie krātuves plaukti - 1200 plauktmetri
- Tehnika: 2 kopētāji, 3 drukas ierīce, 4 skeneri, iesiešanas iekārta.

Bibliotēkas pieejamība:

- Bibliotēka atvērta 60 stundas nedēļā
- Lietotāji var nodot paņemtos informācijas resursus arī ārpus bibliotēkas darba laika
- Bibliotēka pieejama lietotājiem ratiņkrēslos
- Lietotāji var sazināties ar bibliotēku pa tālruni, e-pastu un ar *Skype* palīdzību
- Bibliotēka informē lietotājus par jaunumiem LU portālā, LU SZF mājas lapā, e-pastu kopās, Twitter, Facebook, Pinterest kontā

Krājums:

- Nosaukumu skaits (2016.gada 1.februāris.) - 222258
- Eksemplāru skaits (2015.gada nov.) - 48967
- Vērtība: 512 079 €

Viss LUB Sociālo zinātnu krājums atspoguļots elektroniskajā kopkatalogā, darbojas rezervācijas pakalpojums - lietotāji elektroniskajā kopkatalogā var sameklēt un rezervēt informācijas resursus, iestāties rindā uz jau izsniegtiem informācijas resursiem un patstāvīgi pagarināt to lietošanas termiņus.

LU SZF bibliotēkas krājuma dinamika (pieaugums):

Gads	Nosaukumu sk.	Eksemplāru sk.	Vērtība
2015	1261	2187	~ 26 390 €
2014	1607	2778	~ 29 500 €
2013	1572	2536	~ 35 000 €

2012	2098	3399	~ 21 100 Ls
2011	1242	2678	~ 15 000 Ls
2010	1136	3821	~ 19 800 Ls
2009	947	2006	~ 16 500 Ls
2008	1623	3019	~ 39 039 Ls
2007	2539	4920	~ 35 500 Ls
2006	1395	2934	~ 15 600 Ls

Lietotāji:

- 2016.gada sākumā LU Bibliotēkas Sociālo zinātņu fakultātes bibliotēkā bija aptuveni 900 aktīvo lietotāju.
- Vidējais apmeklējums dienā 2015.gadā: 170 lietotāji dienā (maksimuma dienās ~ 300 apmeklētāji dienā).
- Apmeklējums 2015.gadā: ~ 38 000.
- Bibliotēkas krājumu aktīvi izmanto arī citu augstskolu studentiem un mācībspēki.
- Bibliotēka sniedz starpbibliotēku abonementa pakalpojumus.

Izsniegums:

Gads	Izsniegums
2015	7123
2014	8412
2013	10 852
2012	12 801
2011	12 205
2010	13 485
2009	13 688
2008	11 160
2007	10 751

Sociālo zinātņu nozarē abonētās datu bāzes:

- SAGE
- EBSCO Academic complete / eBook Academic Collection
- JSTOR
- Taylor & Francis
- Project MUSE (abonē LU SZF)
- ISI Web of Knowledge
- Emerald
- ScienceDirect
- Scopus

- Cambridge Journals
- Oxford Reference
- Oxford Journals
- Oxford Handbooks Online
- Passport GMID
- Proquest Dissertations & Theses
- Britannica Online
- Dawsonera
- OECD iLibrary
- UpToDate
- Letonika.lv

Lietotājiem pieejami Leta un BNS (abonē LU SZF) ziņu arhīvi.

LU Bibliotēka regulāri piedāvā izmēģinājuma piekļuves periodus virknei citu datu bāzu.

Papildus tam, lietotājiem pieejamas apkopotas brīvpieejas datu bāzes, digitālās bibliotēkas, atvērto studiju resursu repozitāriji, lekciju audio un video ierakstu arhīvi.

LU Sociālo zinātņu fakultātes mācībspēki un doktoranti apkopojuši un ievietojuši fakultātes mājas lapā ceļvedi uz studijās un pētniecībā noderīgiem interneta resursiem - profesionālo organizāciju mājas lapām, datu arhīviem, asociācijām u.c.

Bibliotēkas abonētie e-resursi LU studentiem un mācībspēkiem pieejamas gan no visiem fakultātes datoriem, gan pieslēdzoties fakultātes bezvadu internetam, gan ārpus LU, autorizējoties ar LUIS lietotājvārdu.

LU Bibliotēkā ir darbojas Latvijā vienīgais Eiropas Dokumentācijas centrs, kurš pilda Eiropas Komisijas uzdoto funkciju apkopot un veicināt Eiropas Savienības informācijas avotu pieejamību akadēmiskajā vidē un pētniecībā.

Lai veicinātu studējošo prasmes izmantot elektronisko informācijas resursu krātuves, katru gadu 1.kursa studentiem tiek sniegtā lekcija par bibliotēkas krājumu un pakalpojumiem, kā arī jānokārto praktiskā darba ieskaite elektroniskā kopkataloga un datu bāzu izmantošanā.

Bibliotēka piedāvā regulāras datu bāzu lietošanas apmācības un individuālas konsultācijas.

LU Bibliotēka veido studentu noslēgumu darbu d/b - katru gadu tiek papildināta ar aptuveni SZF 300 noslēguma darbiem.

LU bibliotēka veic LU disertāciju digitalizāciju un datu bāzes veidošanu.

Lai ierobežotu plagiātismu, bibliotēka veic datorizētu kursa darbu un noslēguma darbu pārbaudi. LU SZF bibliotēkā uzsāktā augstskolu vienotā datorizētā plagiātisma kontroles sistēma

izaugusi līdz 13 Latvijas augstskolu Vienotajai datorizētajai plāgiātisma kontroles sistēmai, kuras sadarbības līgums tika parakstīts 2014.gada janvārī.

Regulāri tiek veikta visu studiju programmu literatūras sarakstu pārbaude un piekomplektēšana, lai sasniegtu maksimālu studiju procesu informacionālo nodrošinājumu.

E-studiju informacionālais nodrošinājums. Lai nodrošinātu studentiem kursu literatūras pieejamību un atbilstību studējošo skaitam, bibliotēka sadarbībā ar fakultātes mācībspēkiem veic kursu obligātās literatūras digitalizāciju un ievietošanu Moodle e-studiju vidē.

Bibliotēka sniedz atbalstu fakultātes mācībspēkiem kursa literatūras digitalizācijā ievietošanai e-studiju vidē.

Regulāri tiek veikta visu studiju programmu literatūras sarakstu pārbaude un piekomplektēšana, lai sasniegtu maksimālu studiju procesu informacionālo nodrošinājumu.

1.7. Zinātniskās pētniecības un radošās darbības īstenošana studiju virziena ietvaros

Akadēmiskā personāla zinātniskās pētniecības tematika ir saistīta ar sociālās labklājības studiju virziena realizāciju, par ko liecina dalība zinātniskos un lietišķos projektos un zinātniskās publikācijas. SPPI pētniece-asistente, SZF doktorante Endija Rezgale-Straidoma izstrādā promocijas darbu “Varas attiecību riski sociālās aprūpes institūcijās”, kā arī kopā ar zinātnisko vadītāju Dr.sc.soc. Līgu Rasnaču uzstājusies zinātniskajās konferencēs: Šauļu universitātē 4th International Scientific-Practical Conference “Good governance at Local self-government and practical transformations” 2015.gada oktobrī . Iesniegts un pieņemts publicēšanai raksts Rezgale-Straidoma, E., Rasnaca, L. (2015) Risks of Deinstitutionalization for Elderly: Case of Long-Term Care in Latvia, journal “Socialiniai Tyrimai/Social Research”, Šiauliai University, ISSN 2351-6712 (Online). Endija Rezgale-Straidoma uzstājusies arī Oslo starptautiskā konferencē “Urban governance in Europe: Preparing for diversity, social sustainability and migration”, Oslo Lietišķo zinātnu Universitātē Koledžā (29. Septembrī 2016) ar referātut “Challenges in elderly home care: a comparative study of Oslo and Riga”. Asociētā profesore Baiba Bela un docente Līga Rasnača kopā uzrakstījušas divas publikācijas starptautiski pieejamos un recenzējamos izdevumos Bela, B., Rasnaca, L. (2015). Social Sustainability and social security of territories: methodology of analysis and relevance for development. Economic Science for Rural development, N.38, 71-80, ISSN (online)2255-9930; Rasnaca,L., Bela, B.(2015). Social dimension of the measurement for regional development, Latvia University of Agriculture, Research for rural development 2015, Annual 21st International Scientific Conference Proceedings, Vol. 2, 126 – 133, ISSN 2255-923X. Available: http://www2.llu.lv/research_conf/Proceedings/21st_volume2.pdf). Zinātniskajā darbībā virziena docētāji iesaistās arī starpaugstskolu sadarbībā. Piemēram, PMSPSD direktore Līga Rasnača kopā ar vienīgo sociālā darba doktori Latvijā Signi Dobelnieci piedalījusies ģimenes bezpajumtniečībai

veltītā konferencē Dublinā (2015.gada septembris) un kopīgi iesniegušus rakstu Dobelniece, S., Rasnaca, L. (2016). Housing security in Latvia: regional differences. In: Proceedings of the 2016 International Conference “Economic science for rural development” No 43. Jelgava, LLU ESAF, 21-22 April 2016, pp. 25-33. Available: http://llufb.llu.lv/conference/economic_science_rural/2016/Latvia_ESRD_43_2016-25-32

Mācībspēku pētnieciskā darba virzieni saistās ar sociālā darba metodēm (dzīvesstāsti), garīgo dimensiju sociālajā darbā, mazaizsargātām grupām (jaunieši ar zemu izglītības līmeni, seniori) un aktuālajām darba attiecību un lauku sociālajām problēmām, kā arī cilvēku sociālo un cilvēktiesību aizstāvību. Programmas docētāji aktīvi darbojas valsts Probācijas Dienesta un LU kopīgi īstenotajos starptautiskajos projektos: „Kriminālās Justīcijas sociālais darbs” un EK programmas „Daphne” Circles4EU, (Dzimumnoziedznieku atbalsta un uzraudzības apli). Līdzdalība Valsts pētījumu programmā “Inovācijas un ilgtspēja” (SUSTINNO) ļauj docētājiem pievērsties aktuālajiem strādājošo nabadzības un sociālās atstumtības jautājumiem cilvēkiem, kas nokļuvuši nabadzības slazdā. Valsts pētījumu programmas SUSTINNO ietvaros mācībspēki docents Mareks Niklass, asociētā profesore Baiba Bela, profesore Aija Zobena un docente Līga Rasnača analizē sociālo inovāciju, strādājošo nabadzības un mājokļa nevienlīdzības problemātiku.

Mācībspēku dalība projektos

Baiba Bela	<ul style="list-style-type: none"> • 2008. LZP grants Nr. 05-1922 “Nacionālā mutvārdu vēsture: resurss kultūras, sociālo un identitātes procesu analīzē”, zinātniskā vadītāja, LU FSI • 2009. LZP grants Nr. 09-1046 “Nacionālās mutvārdu vēstures avoti sociālās dzīves un procesu analīzē”, zinātniskā vadītāja LU FSI • 2010.-2012. LZP grants Nr. 09-1531 “Nacionālās identitātes apziņas veidošanās pēc Latvijas neatkarības atjaunošanas: tendences un faktori”, vadošā pētniece, LU FSI • 2010.-2012. Valsts pētījumu programma Nr. 3 NACIONĀLĀ IDENTITĀTE: valoda, Latvijas vēsture, kultūra un cilvēkdrošība, projekts Nr. 2 “Nacionālā un eiropeiskā identitāte” (vad M. Kūle), izpildītāja, LU FSI • 2011.-2012. ERAF projekts „Atbalsts Latvijas Universitātes starptautiskās sadarbības projektiem un citiem starptautiskās sadarbības pasākumiem zinātnē un tehnoloģijās”, projekta nosaukums „7. Ietvarprogrammas Marie Curie Initial Training Networks Projekta iesnieguma sagatavošana par tēmu SUSPLACE – Sustainable place-making”, LU reģ. nr.: ESS2010/100, Vadošā pētniece • 2012.-2013. Valsts pētījumu programma Nr. 3 NACIONĀLĀ IDENTITĀTE: valoda, Latvijas vēsture, kultūra un cilvēkdrošība projekts, Nr. 10 „Nacionālā identitāte un rīcībspēja” (vad. A. Zobena), vadošā pētniece, LU SZF, SPPI • 2012.-2013. Pārskats par tautas attīstību. Pētījuma vadītāja un galvenā redaktore, LU SZF, SPPI • 2010.-2011. Projekts NORV 2009/2 „Augstskolu pētnieciskais potenciāls – reģionālās attīstības sekmēšanai”, pētniece, LU SZF • 2014.- ES 7.ietvarprogrammas starptautisks pētniecības projekts. Social
------------	--

	<p>Innovation on active and healthy ageing for sustainable economic growth (SilforAge), vecākā pētniece</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2015.-2017. Valsts pētījumu programma SUSTINNO, projekts “Ilgtspējas sociālā dimensija un sociālā inovācija”, projekta vadītāja, LU SPPI
Agita Misāne	<ul style="list-style-type: none"> • no 2015 – pētniece projektā Ilgtspējīga nācijas attīstība un dzīves kvalitāte (LU SPPI) • 2013- pētniece LZP projektā Religiskās pieredzes tematizācija post-liberālā garīguma situācijā: Latvijas gadījums (LU FSI, vad. S.Krūmiņa-Koņkova) • 2009 - 2012 - pētniece LZP projektā Religiiski filozofisko ideju attīstība Rietumu kultūrā 20.- 21.gadsimtā un to iespāidi Latvijā (LU FSI, vad. S.Krūmiņa-Koņkova). • 2007 – 2008 – pētniece LZP projektā Religiiski filozofisko ideju attīstība Rietumu humanitārajā domā 20.-21.gadsimtā un to iespāidi Latvijā (vad. S.Krūmiņa-Koņkova). • 2004-2007 - asistente/ no 2006.g. pētniece LZP projektā Religiozitāte un garīgie strāvojumi 21.gadsimta Latvijā (LU FSI, vad.S.Krūmiņa-Koņkova). • 2010 – 2013 -- VPP Nacionālā identitāte (valoda, Latvijas vēsture, kultūra un cilvēkdrošība) • 2005 -- 2010 – VPP Letonika (pētījumi par vēsturi, valodu un kultūru)
Mareks Niklass	<ul style="list-style-type: none"> • Valsts pētījumu programmas projekts “Ilgtspējīga sociālā dimensija un sociālā inovācija” (kopš 2015.gada) • 2013. „Inovatīvu reģionālās attīstības diagnostikas instrumentu izstrāde”, ESF un LU projekts, pētnieks; • 2011. „Reģionālā identitāte un rīcībspēja”, Valsts pētījumu programma „Nacionālā identitāte un rīcībspēja”, zinātniskais asistents; • 2009. „Pašvaldību publiskās bibliotēkas: vērtība, uzticēšanās un apmierinātība ar pakalpojumiem”, Valsts aģentūras „Kultūras informācijas sistēmas” projekts, pētnieks;
Līga Rasnača	<ul style="list-style-type: none"> • 2015- 2016. Metodoloģiskās vadlīnijas darbam ar mērķa grupas jauniešiem projektā „PROTI un DARI!”. Jaunatnes starptautisko programmu aģentūra. Kompleksas pieejas izmantošana mērķa grupas (neaktīvo jauniešu) sociālai un nodarbinātības iekļaušanai Latvijas pašvaldībās. • 2015.- Valsts pētījumu programma. „Inovācija un ilgtspējīga attīstība”, SUSTINNO: Latvijas pēckrīzes procesi globālā kontekstā. • 2014.- ES 7.iетvarprogrammas starptautisks pētniecības projekts. Social Innovation on active and healthy ageing for sustainable economic growth (SilforAge), vecākā pētniece. • 2013.-2015. Inovatīvu reģionālās attīstības diagnostikas instrumentu izstrāde. ESF finansējums, 1.1.1.2. aktivitātes projekts „Inovatīvu reģionālās attīstības diagnostikas instrumentu izstrāde”. • 2011.-2014. Starptautiskā sadarbība izstrādājot programmu CJSW (Criminal Justice Social Work), kas ietver starptautiski koordinētus apmācības moduļus, kuri tiek izmantoti LU PMSP Sociālais darbs. • 2012.-2014. Circles4EU, EK programmas Daphne starptautiskās sadarbības projekts, partnerība, dalībniece

Aija Zobena	<ul style="list-style-type: none"> • 2014.- ESF 1.1.1.2. aktivitātes projekta „Inovatīvu reģionālās attīstības diagnostikas instrumentu izstrāde” vienošanās Nr. 2013/0057/1DP/1.1.1.2.0/13/APIA/VIAA/065 vadītāja. • 2009. - 2012. LZP pētniecības projekts “Policentriska reģionu attīstība” • 2008. LU pētniecības projekts „Pilsētas un reģionu ilgtspējīga attīstība”, projekta vadītāja • 2005.- 2008.Sociālā kapitāla loma lauku attīstībā: sociālie tīkli lauku partnerībās, LZP granta vadītāja • 2011.-2014.ES EACEA aģentūras projekts Sociālais darbs un kriminālās tiesības (Criminal Justice Social Work Education Aaudiovisual and Culture Executive Agency of EU) vad. partneris Avansas un Utrehtas universitātes (Nīderlande), līdzdalība • 2011.Eiropas Komisijas (EK) projekts Atbalsts zemnieku kooperatīviem (Support for Farmers’ Cooperatives, vad. partneris Vāgeningenas universitātes Lauksaimniecības ekonomikas pētnieciskais institūts), līdzdalība. • 2011. EK projekts Sociālā partnerība paredzamajām darba tirgus pārmaiņām (Social Partnership for Anticipating Change in the Labour Market, vad. partneris ITC ILO - International Training Centre, International Labour Organization), līdzdalība. • 2009.-2011.Augstskolu pētnieciskais potenciāls – reģionālās attīstības veicināšanai, Norvēģu valdības finansu instrumenta projekts, līdzdalība.
-------------	---

1.8.Informācija par ārējiem sakariem:

Ārējie sakari veidojas gan ar Baltijas valstu, gan Ziemeļvalstu sociālā darba zinātniekiem un augstskolām. 2013. gada augustā LU SZF organizēja Ziemeļu un Baltijas valstu doktorantūras Vasaras skolu, kurā piedalījās 19 studenti no visām Baltijas un Ziemeļu valstīm (izņemot Islandi) un arī Sociālā darba profesori-pētnieki no Somijas, Dānijas, Igaunijas, Zviedrijas un Norvēģijas. Iestrādes nodrošina labu pamatu tālāki sadarbībai.

LLP/ERASMUS programmas ietvaros īpaši cieša sadarbība veidojas ar Tallinas Universitātes Sociālā darba programmu, kur lekcijas lasījusi docente Līga Rasnača. Zinātniskā izpēte un sadarbība ar Nīderlandes Avansas Lietišķo pētījumu Universitāti, realizējot Circles projektu arī paver tālākās attīstības perspektīvas pasniedzējiem un studentiem. Izveidojusies regulāra sadarbība ar Nīderlandes Zwolles Lietišķo zinātnu Universitāti, kuras sociālā darba studenti un docētāji ierodas LU SZF un notiek Latvijas un Nīderlandes sociālā atbalsta sistēmas darbības analīze un salīdzinājums, piedaloties PMSPSD un Zwolles Sociālā darba studentiem un docētājiem. Regulāra sadarbība ar Oslo HIOA universitāti, arī docētāju apmaiņa. Socioloģijas doktorantūras studente Endija Rezgale-Straidoma studentu apmaiņas programmas EEZ/NFI/S/2015/024 ietvaros, pavadīja Oslo 3 mēnešus pētot sociālo aprūpi mājās. Docente Līga Rasnača programmas ietvaros EEZ/NFI/S/2015/024 stažējās Oslo HIOA (2016.gadā no 4.-9. Aprīlim un no 26.09.-30.09.2016.).

1.8.1.Sadarbība ar darba devējiem, profesionālajām organizācijām Latvijā un ārvalstīs

Sadarbība ar Rīgas Domes Sociālo dienestu, Sociālo darbinieku biedrību, Latvijas Darba Devēju Konfederāciju un Latvijas brīvo arodbiedrību savienību tiek realizēta gan izpētes projektos, gan programmu uzlabošanas jomā, gan studentu prakses vietu nodrošināšanā. Veiksmīga sadarbība veidojas arī ar lauku novadu sociālajiem dienestiem (Dagdas novads, Ozolnieku novads u.c.).

Sociālā darba profesionālā maģistra programmas analīzes veikšanai tika rīkota fokusgrupa, tajā tika iesaistīti eksperti no dažādām valsts un nevalstiskām institūcijām, ar dažādu pieredzi sociālajā darbā.

Apspriežot jautājumu par studiju programmu saturisko pusi, darba devēji pauða viedokli, ka studiju programmas ir kvalitatīvas, jo integrē dažādas zināšanas un viņi ir labi sagatavoti, īpaši to akcentējot par profesionālā maģistra studiju programmas absolventiem. Arī Valsts probācijas dienestā visaugstāk vērtē sociālos darbiniekus ar pieredzi, jo darbā uzsvars tiek likts uz uzvedības koriģējošām un pēc tam motivējošām programmām. Lai to veiktu, ir jāprot strādāt komandā un sociālie darbinieki to prot.

Eksperti ieteica:

- papildināt programmas teorētiskos kursus par profesionālo robežu jautājumu, jo arī strādājošiem praktiķiem ir jāuzsver un jāapzinās šīs robežas;
- vairāk attīstīt ētikas un vērtības jautājumus sociālajā darbā saistībā ar kādu no sociālā darba prakses jomām, piemēram, darbu ar īpaši mazaizsargātām iedzīvotāju grupām. Tāpēc pārstrādāts kurss Sociālais darbs ar sociāli mazaizsargātām klientu grupām, un pievērsta uzmanība sociālā kapitāla veidošanas iemaņām;
- veidot plašāku likumdošanas bloku, iekļaujot administratīvā procesa nozīmi un krimināltiesības, arī to starptautisko aspektu.

Pievēršoties jautājuma ”Kā saredziet šādas studiju programmas perspektīvu?” apspriešanai, nācās uzklausīt šādus viedokļus:

- Var turpināt šādas fokusgrupas darbību, tas palīdzētu programmu pilnveidot, kā arī asistēt un uzraudzīt prakses;
- Var veidot pasūtījumu maģistra darbu tēmām, līdz ar to ieguvēji ir gan studenti, gan universitāte, gan tēmas izstrādē ieinteresētā institūcija;
- Šīs programmas studentiem var piedāvāt prakses vietas brīvības atņemšanas iestādēs.

Eksperti vienprātīgi atzīst, ka profesionālā maģistra sociālajā darbā studiju programmai ir labas attīstības perspektīvas, lai paaugstinātu sociālo darbinieku profesionālo kvalifikāciju. Tieši

specializāciju veidošana ar dažādām mērķa grupām un maģistra līmeņa nodrošināšana varētu būt šī programmas tālākā attīstība.

1.8.2. Augstskolas vai koledžas starptautiskās sadarbības un internacionalizācijas politika studiju virziena īstenošanas kontekstā, tās īstenošana un ietekme uz studiju un pētniecības procesu

Attiecībā uz starptautisko sadarbību, jāatzīmē, ka LU Sociālās labklājības studiju virziena studiju programmām ir regulāra institucionalizēta starptautiskā sadarbība LLP/Erasmus programmas ietvaros ar sekojošām augstskolām- Laplandes Universitāte (University of Lapland) Somijā, Koblenzas profesionālo augstskola (Fachhochschule Koblenz University of Applied Sciences) Vācijā, Oslo and Akershus Universitāti Koledžu un Viļņas Mikolas Romeris universitāti, kā arī Nīderlandes Zwolles Lietišķo zinātņu universitāti. Šo līgumu ietvaros katru gadu apmaiņas programmā piedalās pasniedzēji. Sadarbība notiek arī individuāli, pasniedzējiem veidojot kontaktus ar Rietumu universitāšu mācībspēkiem un iesaistoties starptautiskos projektos. Šādas sadarbības rezultāts ir kopēji projekti, publikācijas, apmaiņas vizītes un vieslekcijas. Tas paaugstina nodaļas pasniedzēju kvalifikāciju, kā arī vieslekciju gadījumā tas ir vērtīgs informācijas avots studentiem. Tieki piedāvātas iespējas studentiem noklausīties atsevišķas lekcijas vai studiju kursus citās Latvijas augstskolās (piemēram, BSA, RSU). Tomēr programmas unikalitātes dēļ veselus studiju moduļus apgūt citās augstskolās nav lietderīgi. Studenti neizmanto piedāvātās studentu apmaiņas programmas iespējas, jo šobrīd realizētajā programmā studē studenti, kuri mācības apvieno ar darbu, taču iespējas piedalīties vieslektoru nodarbībās viņiem ir.

1.8.3. Studējošo un akadēmiskā personāla starptautiskās apmaiņas kvantitatīvie rādītāji

Ārvalstīs studējošo skaits studiju virzienā

<i>LRI kods</i>	<i>Studiju programmas nosaukums</i>	2015/201 6
	Kopā virzienā	0
	<u>Erasmus+</u> studijās	0
	<u>Erasmus+</u> praksē	0
	<u>Citās mobilitātes</u> programmās	0
42762	29607 Sociālais darbs (PBSP)	
	Kopā	0
	<u>Erasmus+</u> studijās	0
	<u>Erasmus+</u> praksē	0
	<u>Citās mobilitātes</u> programmās	0

47762	29628 Sociālais darbs (PMSP)	
	Kopā	0
	<u>Erasmus+ studijas</u>	0
	<u>Erasmus+ praksē</u>	0
	<u>Citās mobilitātes programmās</u>	0

Ārvalstu studējošo skaits studiju virzienā

<i>LRI kods</i>	<i>Studiju programmas nosaukums</i>	2015/201 6
	Kopā virzienā	1
	<u>Grāda, kvalifikācijas iegūšanai</u>	0
	<u>Apmaiņas programmā</u>	1
42762	29607 Sociālais darbs (PBSP)	
	Kopā	0
	<u>Grāda, kvalifikācijas iegūšanai</u>	0
	<u>Apmaiņas programmā</u>	0
47762	29628 Sociālais darbs (PMSP)	
	Kopā	1
	<u>Grāda, kvalifikācijas iegūšanai</u>	0
	<u>Apmaiņas programmā</u>	1
	<u>Vācijas pilsonis</u>	1

Akadēmiskā personāla starptautiskā apmaiņa

Uzvārds Vārds	Laiks (dd.mm.gg. - dd.mm.gg.)	Uz / no valsti	Uz/no iestādi/ organizāciju	Mērkis
doc. Mareks Niklass	03.05.2016.- 06.05.2016.	Lietuva	Kauņas Universitāte	ERASMUS+ docētāju mobilitātes programmas ietvaros nolasīt lekcijas un iepazīties ar studiju procesa organizāciju.
Doktorante, Mg.sc.soc. Endija Rezgale- Straidoma	28.03.2016- 30.06.2016.	Norvēģija	Oslo and Akershus University College (N OSLO60)	EEZ-NFI personāla un studentu mobilitātes projekta ietvaros veikt izpēti par sociālās labklājības sistēmas darbību un problēmām
Doc. Līga Rasnača	04.04.2016.- 09.04.2016. 26.09.- 30.09.2016.	Norvēģija	Oslo and Akershus University College (N OSLO60)	EEZ-NFI personāla mobilitātes projekta ietvaros veikt pētniecisko darbu sociālās labklājības jautājumos, uzstāties ar ziņojumu

2015.gadā vienu nedēļu LU SZF apmeklēja Nīderlandes Zvolles Lietišķo zimātņu universitātes Sociālā darba studenti un docētāji. 2016. gadā tika organizēts seminārs, kuru kopīgi vadīja Nīderlandes Zvolles Lietišķo zinātņu universitātes Sociālā darba fakultātes profesore

Kristiāna Vesterika (Christian Westerik) un PMSPSD programmas vadītāja Līga Rasnača. Nīderlandieši stāstīja par sociālā darba institūciju apmeklējumu Latvijā, kā arī konstatētajām līdzīgajām un atšķirīgajām problēmām. Pēc semināra sekoja diskusija, kurā no LU puses iesaistījās docente Līga Rasnača, doktorante Endija Rezgale-Straidoma un studenti Viesturs Kleinbergs un Rita Šuvcāne, kuri demonstrēja savu sagatavoto Video par sociālo darbi laukos. Nodibināti sakari ar Oslo Lietišķo zinātnu Universitāti Koledžu un ieplānota docētāju un studentu apmaiņa.

1.8.4. Sadarbība ar Latvijas un ārvalstu augstskolām un koledžām, kuras īsteno līdzīgus studiju virzienus un līdzīgas studiju programmas, norādot, vai augstskolai vai koledžai ir sadarbība ar citām augstskolu vai koledžu bibliotekām

Studiju programmām bija noslēgts sadarbības līgums par studiju turpināšanas iespējām ar Vadības un sociālā darba augstskolu „Attīstība”, taču šobrīd akreditēto programmu reģistrā „Attīstības” programmas nav un LU SZF ir jau noslēgusi sadarbības līgumu ar Liepājas Universitāti un Rīgas Stradiņa universitāti par studiju turpināšanas iespējām augstākā līmeņa studiju programmai. Vieslekcijas par bezpajumtniecību un sociālo atbalstu Vācijā 2014.gada rudens semestrī 7.un 8. novembrī lasīja SD Mg (Master of SW) Marie-Therese Reichenbach. Kvalificēta sociālā darbiniece, kura strādā nevalstiskā organizācijā ar cilvēkiem bez pajumtes un mācās doktorantūras programmā Berlīnes Humbolta universitātē (Etniskās studijas). Tieka īstenota sadarbība ar RSU Sociālā darba studiju virzienu docētāju savstarpējās apmaiņas (Ieva Lāss) un nobeiguma (bakalaura un maģistra) darbu vērtēšanas komisijās arī ar BSA sociālā darba virzienu. Tas ļauj objektīvi novērtēt virziena iespējas, draudus, stiprās un vājās puses.

1.9. Kvalitātes nodrošinājums un garantijas

1.9.1. Ikgadēja studiju virziena un tam atbilstošo studiju programmu pozitīvo un negatīvo iezīmju, izmaiņu, attīstības iespēju un plānu apspriešana, iekšējās pašnovērtēšanas un kvalitātes pilnveidošanas sistēmas nepārtraukta darbība

Studiju virziena nozīmīgākie attīstības plāna elementi ir:

- Attīstīt profesionālās studijas, studentiem piedāvājot akadēmiskās zināšanas no pieredzējušu mācībspēku puses un nozares profesionāļu sniegtais profesionālās iemaņas un kompetences;
- Nodrošināt stabili personālu virziena programmu realizācijai;
- Atrast jaunas pieejas, ar kurām varētu piesaistīt studējošo interesu, tādējādi nodrošinot arī pašu ieņēmumus;

- Iekļauties esošo finanšu resursu ietvaros (budžeta dotācijā), nodrošinot augstu akadēmisko un profesionālo prasmju apguvi;
- Attīstīt programmas docētāju un studentu starptautisko sadarbību, piesaistot vieslektorus;
- Uzlabot mācībspēku iesaisti pētniecībā, stiprinot esošās iestrādes starptautisko projektu realizāciju.

LU SZF ir transformējusi otrā līmeņa profesionālo augstāko izglītības studiju programmu Sociālai darbs par profesionālo maģistra studiju programmu - tas ir solis pretī Latvijas valsts drošai un stabilai attīstībai, tās integrācijai Eiropas Savienībā. Piedāvājot iespēju pārkvalificēties tiem speciālistiem, kuriem jau ir iegūta viena augstākā izglītība kādā no humanitārajām vai sociālajām zinātnēm un kas ir ieinteresēti vai praktiski pievērsušies kādai no sociālā darba jomām. Ir reāli iespējams paaugstināt mūsu valsts sociālo pakalpojumu kvalitāti, lietderīgi izmantojot jau esošos resursus. Valsts un sociālā darba profesijas prestižam ir īpaši nozīmīgi tas, ka šādus speciālistus sagatavo tāda līmeņa valsts augstskola, kāda ir Latvijas Universitāte. Programma paredz apgūt priekšmetus, kas vispusīgi sagatavo kompleksai sociālo problēmu risināšanai, izmantojot plašu resursu klāstu. Programma gatavo speciālistus, kuri spējīgi patstāvīgi risināt sociālās problēmas izmantojot dažādas darba metodes un izvēloties efektīvāko risinājuma variantu. Programma paredz specializāciju darbā ar personām, kuras ilgstoti bijušas ekonomiski neaktīvas un bieži saskārušās ar sociālo atstumtību. Īpaša uzmanība tiek veltīta darbam ar bijušajiem likumpārkāpējiem. Tāpēc programma paredz divus specializācijas virzienus: kriminālās justīcijas sociālajā darbā un sociālās attīstības sociālajā darbā. Specializācija kriminālās Justīcijas sociālajā darbā tiek veidota Starptautiskā sadarbības projekta „CJSW” ietvaros sadarbojoties astoņām ES universitātēm (ieskaitot LU).

Sociālās labklājības virziena programmas līdzās citām valsts dibinātām Latvijas augstskolām izjūt būtisku finansējuma trūkumu, jo pašreiz valsts piešķirtais finansējums veido tikai 84% no pašas valsts paredzētā. Studiju virzienam 2012./2013. ak.g. bija piešķirtas tikai 10 budžeta studiju vietas, sākot ar 2014.gada janvāri – 12, kas ir palielinājums, bet **nepietiekams abu programmu ilgtspējīgai attīstībai, bet vēl jo vairāk abu programmu vienlaicīgai pastāvēšanai.** Diemžēl 2016.gadā noslēgtā vienošanās starp IZM un LU paredz 2016.gadā tikai 10 no valsts finansētās budžeta studiju vietas, vienlaicīgi paredzot, ka LU no saviem resursiem ir jānodrošina kopumā 12 studiju vietas - tādējādi formāli valsts finansējums ir 100%, bet nosakot šīs papildu vietas, realitātē finansējums vienai studiju vietai paliek nemainīgs, jeb 83,3 %.

2015. gadā aktivizēta sadarbība ar ārvalstu vieslektoriem un noorganizētas vieslekcijas „Sociālais darbs un atstumtība – piemēram bezpajumtniecības sfērā“, kuras lasīja Berlīnes Humbolta Universitātes doktorante, pieredzējusi sociālā darbiniece Marija Reihenbaha (Master of

Social Work). Aktivizējusies arī studentu zinātniskā darba aktivitāte. Doktorantūras Sociālās politikas un sociālā darba organizācijas virziena doktorante Endija Rezgale-Straidoma (vad. dr.sc.soc. Līga Rasnača) iesaistījusies aktīvas novecošanas problemātikas izpētē, tās rezultāti ļāvuši piedalīties starptautiskā zinātniskā konferencē (GOOD GOVERNANCE AT LOCAL SELF-GOVERNMENT: THEORETICAL AND PRACTICAL TRANSFORMATIONS) Šauļu universitātē 17.10.2015. Projektā “Apļi atbalstam un uzraudzībai” (Circles 4EU) līdzdarbojās PMSPSD absolvente Iveta Dārzniece, kura savu maģistra darbu izstrādājusi par tēmu “Sociālā darba pieejas darbā ar notiesātajiem dzimumnoziedzniekiem Latvijā.”

Virziena ilgtspējas un paaudžu maiņas jautājumi appspriesti SZF Socioloģijas sēdē 19.10.2015. Pieņemts lēmums pilnveidot virziena attīstības stratēģiju nodaļas kopējās stratēģijas ietvaros. Iepriekšējā mācību gadā starptautiskā ES 7.ieterprogrammas ietvaros organizēts seminārs- meistarklase par tehnoloģiju izmantošanu Aktīvās novecošanas projektos un to iesniegšanas iespējām Horizon 2020 mazo un vidējo uzņēmumu programmā. Meistarklasē piedalījās arī PMSPSD mācībspēki un doktorantūras studenti (apakšvirziens Sociālā politika un sociālā darba organizācija), kā arī mācībspēki no citām augstskolām. 2016.gada aprīlī organizētas apmācības studentiem un ieinteresētajiem docētājiem darbā ar programmu “SOOPA”.

1.9.2.Iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas atbilstība prasībām, kas noteiktas Standartos un vadlīnijās kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā, ko izstrādājusi Eiropas asociācija kvalitātes nodrošināšanai augstākajā izglītībā

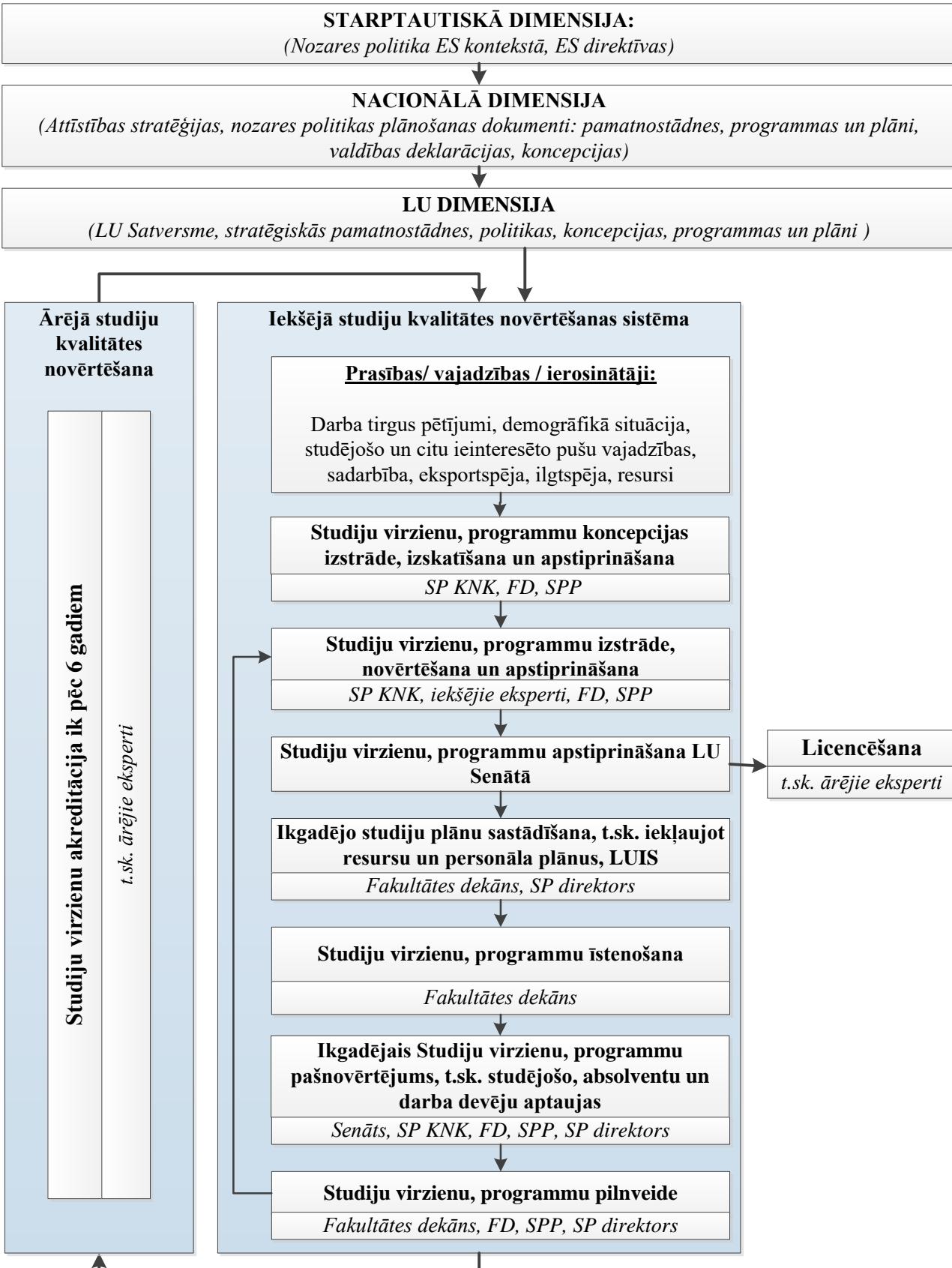
Studiju virziena attīstības koordināciju fakultātē veic studiju programmu direktoru padome, ņemot vērā Sociālā darba studiju programmu padomes ieteikumus. Studiju virziena attīstība tiek regulāri appspriesta gan Socioloģijas nodaļas, gan SZF Domes sēdēs.

Studiju programmu iekšējās kvalitātes mehānismu realizē un nodrošina Sociālā darba studiju programmu padome un programmas direktori:

- normatīvo aktu ievērošana studiju programmu izstrādē un realizācijā;
- sadarbība ar prakses vietām un profesionālo vidi – nodrošinot atgriezenisko saiti par studiju kvalitāti un nepieciešamajiem uzlabojumiem;
- ikgadējo pašnovērtējumu ziņojumu sagatavošana un kolegiālā appspriešana;
- pārrunas ar programmu realizācijā iesaistītajiem pasniedzējiem/profesionāļiem;
- fokusgrupu organizēšana profesionāļiem un darba devējiem;
- studentu un absolventu anketēšana.

Viens no iekšējās kvalitātes virzienu pamatiem ir ikgadējo pašnovērtējumu ziņojumu sagatavošana un apspriešana gan Studiju programmu padomē, gan SZF Domes sēdēs, kā arī ziņojumu apstiprināšana LU Senātā.

Virziena programmu iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēma ir ES un Latvijas valsts mērogā izveidotās studiju kvalitātes uzraudzības sistēmas neatņemama sastāvdaļa (sk. attēlu).

1.9.3. Studiju turpināšanas iespējas un finansiālās garantijas gadījumā, ja likvidē vai reorganizē kādu no studiju virzienam atbilstošajām studiju programmām vai notiek citas izmaiņas

Atbilstoši normatīvajiem aktiem, ir noslēgti sadarbības līgumi ar Liepājas Universitāti un Rīgas Stradiņa universitāti par iespējām turpināt studijas profesionālajā sociālā darba maģistra programmā, lai iegūtu profesionālo maģistra grādu sociālajā darbā un sociālā darbinieka profesionālo kvalifikāciju – līgumi ir augšupielādēti LUIS.

2. STUDIJU PROGRAMMU RAKSTUROJUMI

2.1. Sociālais darbs (Profesionālās augstākās izglītības bakalaura) 42762

2.1.1. Studiju programmas nosaukums, iegūstamais grāds, profesionālā kvalifikācija vai grāds un profesionālā kvalifikācija

Absolvējot profesionālā bakalaura studiju programmu "Sociālais darbs", studējošie iegūst profesionālā bakalaura grādu sociālajā darbā un piektā līmeņa profesionālo kvalifikāciju „Sociālais darbinieks”.

2.1.2. Studiju programmas mērķi un uzdevumi

Sociālā darba profesionālās bakalaura studiju programmas mērķis ir nodrošināt otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības, profesionālā bakalaura grāda sociālajā darbā un piektā līmeņa profesionālās kvalifikācijas „Sociālais darbinieks” iegūšanu, sniegt nepieciešamo zināšanu, prasmju un vērtību bāzi kvalificētai profesionālajai darbībai sociālā darba jomā mikro, mezo un makro līmenos un tālākai izglītībai.

Nepieciešamību pēc izglītotiem sociālajiem darbiniekiem Latvijā nosaka 31.10.2002. LR „Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likums”, kas dod tiesības pildīt sociālā darbinieka profesionālos pienākumus tikai personām ar augstāko izglītību sociālajā darbā, un pastāvīgi augošais sociālo pakalpojumu piedāvājums iedzīvotājiem (Labklājības ministrijas Sociālo pakalpojumu reģistrā šobrīd reģistrējušies 1115 pakalpojumu sniedzēji). Nozares darba devēju aptauja apliecina, ka darba tirgū pieprasījums pēc profesionāliem sociālajiem darbiniekiem saglabājās arī pēckrīzes apstākļos, kā arī izglītoti sociālie darbinieki ir nepieciešami Eiropas Savienības fondu līdzfinansēto projektu izstrādei un īstenošanai pašvaldībās un nevalstiskajā sektorā. Izglītoti sociālie darbinieki ir nozīmīgi Latvijas stratēģisko mērķu sasniegšanai labklājības un sabiedrības demokratizācijas jomās.

Studiju programmas uzdevumi ir:

1. nodrošināt iespēju apgūt profesiju atbilstoši LR profesiju klasifikatoram un apstiprinātajam sociālā darbinieka profesijas standartam, sagatavot augsti kvalificētus un konkurēt spējīgus sociālos darbiniekus LR sociālās sfēras vajadzībām;
2. attīstīt sociālajā darbā nepieciešamo teorētisko zināšanu, prasmju un vērtību bāzi darbam indivīda, ģimenes, grupas, kopienas un sabiedrības līmenī;

3. veidot izpratni par sociālā darba teorijas un prakses ciešo saistību, nodrošinot apgūto zināšanu pielietošanu praktiskajā darbībā;
4. attīstīt studentos prasmes un iemaņas strādāt saskaņā ar sociālo darbinieku profesionālās ētikas kodeksu;
5. veicināt studentos interesi par tālākizglītības un profesionālās kvalifikācijas celšanu.

Latvijas Republikas 31.10.2002. „Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma” 41.pants nosaka, ka tiesības pildīt sociālā darbinieka profesionālos pienākumus ir personām ar augstāko akadēmisko vai profesionālo izglītību sociālajā darbā. Pašvaldībās tiek veidotas jaunas darba vietas sociālā darba speciālistiem. Likums nosaka arī nepieciešamo sociālo darbinieku skaitu pašvaldībās, kas ir 1 sociālā darba speciālists uz 1000 iedzīvotājiem. Jāatzīmē, ka lai arī pašvaldības ir nozīmīgākais darba devējs sociālā darba speciālistiem, šie speciālisti strādā arī valsts un nevalstisko organizāciju sociālo pakalpojumu un tiesību aizsardzības institūcijās. Dati apliecinā sociālo darbinieku izglītošanas nepieciešamību, lai pašvaldības spētu nodrošināt vienu no 19.05.1994. likumā „Par pašvaldībām” noteiktajām tās pastāvīgajām funkcijām – sociālās palīdzības un aprūpes nodrošināšanu dažādām iedzīvotāju grupām, kā arī Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā noteiktos pienākumus.

Saskaņā ar Augstskolu likumu (59.² pantu (Studijas ārpus studiju programmām) un Ministru Kabineta 10.01.2012. noteikumiem Nr.36), katram studentam ir iespēja savā iepriekšējā izglītībā vai profesionālajā pieredzē iegūtas zināšanas, prasmes un iemaņas atzīt kā studiju kursus, Latvijas Universitātē šo kārtību nosaka „Nolikums par iepriekšējā izglītībā vai profesionālajā pieredzē sasniegtu studiju rezultātu novērtēšanu un atzīšanu” (LU Senāta 26.03.2012. lēmums Nr.201).

2.1.3. Studiju programmā paredzētie studiju rezultāti

Studiju programmas plānotie rezultāti atbilst Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūru 6.līmenim:

1. Zināšanas

- 1.1. Zina sociālā darba vēsturisko attīstību, attīstības tendences mūsdienās, izprot sociālā darba multidisciplināro raksturu;
- 1.2. Izprot un spēj analizēt sociālā darba teorētisko bāzi, pieeju daudzveidību;
- 1.3. Prot izskaidrot sociālā darba intervences līmeņu (mikro, mezo un makro) atšķirības un specifiku;
- 1.4. Spēj izvēlēties metodes un tehnikas sociālajam darbam ar indivīdu, ģimeni, grupām, kopienu un sabiedrību kopumā;
- 1.5. Izprot un prot identificēt sociālās problēmas, raksturot sociālā darba mērķa grupu problēmas;

1.6. Zina sociālās politikas procesu, sociālās drošības sistēmu un sociālo tiesību īstenošanas iespējas;

1.7. Zina projektu izstrādes un īstenošanas posmus, finansējuma iegūšanas iespējas;

1.8. Spēj stratēģiski un analītiski formulēt un risināt sociālā darba nozares problēmas;

1.9. Spēj izstrādāt teorētiska un empīriska pētījuma dizainu.

2. *Prasmes*

2.1. Spēj izvēlēties konkrētajai situācijai atbilstošāko sociālā darba teoriju un pielietot to sociālā darba procesā;

2.2. Spēj pielietot metodes un tehnikas sociālajā darbā atbilstoši iejaukšanās līmenim un sociālā darba procesa posmam;

2.3. Pārvalda komunikācijas un intervēšanas prasmes;

2.4. Prot iegūt, atlasīt un apstrādāt profesionālo pienākumu veikšanai nepieciešamo informāciju;

2.5. Spēj analizēt sociālās problēmas sociālo procesu kontekstā, plānot un īstenot atbilstošu intervenci;

2.6. Prot strādāt komandā un vadīt komandas darbu;

2.7. Spēj izstrādāt projekta pieteikumu;

2.8. Prot veikt teorētisku un empīrisku pētījumu, prezentēt pētījumu rezultātus.

3. *Attieksmes un kompetences*

3.1. Izprot profesionālo ētiku un prot risināt ētiskās dilemmas;

3.2. Darbībā īsteno profesionālās vērtības un ētikas principus;

3.3. Sadarbību balsta uz savstarpējas cieņas ievērošanu un viedokļu dažādības toleranci;

3.4. Profesionālajā darbībā ir radoši un inovatīvi;

3.5. Izprot sociālā darbinieka profesionālās pilnveides nozīmi kvalitatīvu pakalpojumu nodrošināšanā;

3.6. Ir motivēti tālākizglītībai un sistemātiskai profesionālās kvalifikācijas pilnveidei.

Studiju programmas īstenošanā pamatā tiek plānots iesaistīt LU SZF Socioloģijas nodaļas pasniedzējus, atsevišķus kursus docējot SZF Komunikācijas studiju nodaļas un SZF Politikas zinātņu nodaļas, kā arī LU Medicīnas fakultātes, LU Juridiskās fakultātes un LU Ekonomikas un vadības fakultātes akadēmiskais personālam. Tā kā sociālā darba studiju programma ir profesionālās augstākās izglītības studiju programma, tad studiju kursu pasniegšanā tika iesaistīti

nozares praktiķi, kas nodrošināja studiju programmas saikni ar sociālā darba praksi, tās attīstības tendencēm. Sociālā darba praktiķi tika piesaistīti kā stundu pasniedzēji. Kopumā programmā tika nodarbinātas 27 personas, no kurām 17 strādā LU pamatdarbā, un tās visas ir ievēlētas akadēmiskajos amatos. No ievēlētā akadēmiskā personāla 13 personām ir doktora grāds.

Socioloģijas nodaļas profesori un docētāji veic zinātnisko un pētniecisko darbu, vada un piedalās Sociālo un politisko pētījumu institūta (SPPI) projektos, Latvijas Zinātnes Padomes (LZP) grantos, LU pētnieciskajos projektos, starptautiskos pētījumu projektos, tai skaitā ES 6. ietvara projektos, ES struktūrfondu ietvaros īstenotajos projektos, veic starptautisku organizāciju, Latvijas valsts pārvaldes iestāžu un dažādu organizāciju pasūtītus pētījumus. Pasniedzēji piedalās arī Pārskatu par tautas attīstību Latvijā sagatavošanā. Mācībspēku pētnieciskās darbības rezultāti tika izmantoti studiju kursu satura pilnveidē, kā arī jaunu studiju kursu izstrādē. Akadēmiskais personāls katru gadu LU gadskārtējās konferences ietvaros organizēja atsevišķu sekciju socioloģijas zinātnes apakšnozarē sociālā politika un sociālā darba organizācija. Sekcijas darbā ar priekšlasījumiem aicināja piedalīties studentus, absolventus un sociālā darba praktiķus, tā nodrošinot komunikācijas un sadarbības iespējas pasniedzēju, studentu un nozares praktiku starpā. Līdzīgi arī nozares praktiskas ievirzes konferencēs un semināros programmas pasniedzēji tika aicināti uzstāties, bet studenti piedalīties kā klausītāji. Šāda sadarbība palīdzēja studentiem labāk orientēties sociālā darba pētniecībā, aktualitātēs un organizāciju tīklojumā, kā arī iegūt papildus specifiskas zināšanas, kuras nepiedāvāja studiju programma. Mācībspēku pētnieciskās darbības rezultāti tika izmantoti studiju kursu satura pilnveidē.

Akadēmiskā personāla sastāvs

Grāds	Ar doktora grādu (skaits)	Ar maģistra grādu (skaits)	Kopā
Amats (ievēlēts LU)			
Profesori	3	-	3
Asociētie profesori	5	-	5
Docenti	4	-	4
Lektori	1	4	5
Asistenti	-	-	-
Kopā	13	4	17

Programmas realizācijā iesaistīto mācībspēku saraksts

Vārds	Uzvārds	Grāds	Amats	Statuss LU
Evija	Apine	Mg. soc. d.	lektore	Blakus darba vieta
Ināra	Baranovska	Mg. sc. soc.	pasniedzēja	Blakus darba vieta
Baiba	Bela	Dr. sc. soc.	asoc.prof.	Pamata darba vieta

Evija	Eglīte	Mg.paed.	pasniedzēja	Blakus darba vieta
Valdis	Folkmanis	Dr. med.	asoc.prof.	Pamata darba vieta
Ivars	Ijabs	Dr. sc. pol.	asoc.prof.	Pamata darba vieta
Astra	Jansone	Augstākā izglītība	pasniedzēja	Blakus darba vieta
Ramona	Kokina	Mg. soc.d.	pasniedzēja	Blakus darba vieta
Ilze	Koroļeva	Dr. sc. soc.	pasniedzēja	Blakus darba vieta
Arturs	Kučs	Dr.iur.	asoc.prof.	Pamata darba vieta
Jevgenija	Kutasina	Dr.philol.	docente	Pamata darba vieta
Vladimirs	Kuzņecovs	Dr.med.	asoc. prof.	Pamata darba vieta
Skaidrīte	Lasmane	Dr. phil.	profesore	Pamata darba vieta
Ieva	Lāss	Mg. soc. d.	pasniedzēja	Blakus darba vieta
Vija	Melbārde	Mg.paed.	lektore	Blakus darba vieta
Agita	Mišāne	Mg.	lektore	Pamata darba vieta
Mareks	Niklass	Dr. sc. soc.	docents	Pamata darba vieta
Līga	Rasnača	Dr. sc. soc.	docente	Pamata darba vieta
Iveta	Reinholde	Dr.sc.pol.	asoc.prof.	Pamata darba vieta
Evija	Sedvalde	Mg. soc. d.	pasniedzēja	Blakus darba vieta
Anna	Stepčenko	Dr.phil.	docente	Pamata darba vieta
Rolands	Tjarve	Mg.sc.kom.	lektors	Pamata darba vieta
Ineta	Tunne	Dr.psych.	pasniedzēja	Blakus darba vieta
Modrīte	Vucāne	Mg.soc.	lektore	Pamata darba vieta
Brigita	Zepa	Dr. sc. soc.	profesore	Pamata darba vieta
Linda	Zīverte	Mg. sc. soc.	pasniedzēja	Blakus darba vieta
Aija	Zobena	Dr. sc. soc.	profesore	Pamata darba vieta

2.1.4.Uzņemšanas noteikumi

Saskaņā ar akreditētās bakalaura studiju programmas “Sociālais darbs” dokumentāciju, tiesības pretendēt uz studijām profesionālā bakalaura studiju programmā „Sociālais darbs” ir personām, kurām ir vidējā izglītība:

- 1) Personām, kuras ieguvušas vidējo izglītību, sākot ar 2004.gadu, nepieciešams centralizēto eksāmenu (CE) vērtējums latviešu valodā un svešvalodā (angļu vai franču vai vācu valoda);
- 2) Personām, kuras ieguvušas vidējo izglītību līdz 2003.gadam (ieskaitot), kā arī personām, kuras ieguvušas vidējo izglītību ārvalstīs vai personām ar īpašām vajadzībām, konkursa kritērijs ir sekmīgs vērtējums (ne zemāks par 4) vidējās izglītības dokumentā priekšmetos latviešu valoda un literatūra un svešvaloda (angļu vai vācu vai franču valoda) un vidējās izglītības dokumenta visu mācību priekšmetu gada vidējā atzīme.

Studiju programmas mērķauditorija ir personas ar vidējo izglītību, kā arī personas ar 1. līmeņa profesionālo augstāko izglītību un sociālā darba speciālista profesionālo kvalifikāciju sociālajā aprūpē, sociālajā rehabilitācijā vai sociālās palīdzības organizēšanā. Reflektanti ar pirmā līmeņa profesionālo augstāko izglītību tiek uzņemti studiju turpināšanai 3. studiju gadā, atbilstoši

iepriekš apgūtās studiju programmas salīdzinājumam ar profesionālā bakalaura studiju programmas „Sociālais darbs” saturu.

Uzņemšanas prasības ir pietiekamas, lai nodrošinātu studiju rezultātu sasniegšanu.

Saskaņā ar Augstskolu likumu (59.2 pantu (Studijas ārpus studiju programmām) un Ministru Kabineta 10.01.2012. noteikumiem Nr.36), katram studentam ir iespēja savā iepriekšējā izglītībā vai profesionālajā pieredzē sasniegtais zināšanas, prasmes un iemaņas atzīt kā studiju kursus.

Sociālā darba profesionālajā maģistra studiju programmā ir iespējams atzīt ne vairāk kā 48 kp (ne vairāk kā 30% no studiju programmas apjoma).

Profesionālajā pieredzē sasniegto studiju rezultātu iespējams atzīt tikai:

- prakses kursam, turklāt šiem studiju rezultātiem ir jābūt sasniegtiem tajā profesionālās darbības jomā, kas atbilst studiju programmas izglītības tematiskajai jomai;
- tādiem studiju kursiem, kurus apgūstot iegūst praktiskās zināšanas, prasmes un kompetences. Šai gadījumā pretendentam obligāti kārto attiecīgajā studiju kursā noteiktais pārbaudījums (eksāmens).

Iepriekšējā izglītībā sasniegto studiju rezultātu atzīst, ja tie atbilst augstākās izglītības pakāpei un ja tie ir sasniegti:

- profesionālās tālākizglītības programmā, kuras apguve dod iespēju iegūt ceturto vai piekto profesionālās kvalifikācijas līmeni;
- atsevišķā studiju programmas studiju kursā vai studiju modulī, kuru persona ir apguvusi kā klausītājs vai students;
- citos ārpus formālās izglītības iegūtos veidos. Šajā gadījumā persona kārto attiecīgajā studiju kursā vai studiju modulī noteiktos pārbaudījumus.

Pārbaudījums sasniegto studiju rezultātu novērtēšanai pretendentam jākārto, ja komisija lemj, ka pretendenta iesniegtie dokumenti, kas apliecina sasniegto studiju rezultātus, nesniedz pilnīgu informāciju par pretendenta iegūtajām zināšanām, prasmēm un kompetenci.

2.1.5. Studiju programmas plāns

Studiju programmas saturs ir izstrādāts vadoties no studiju programmas mērķiem un uzdevumiem, kā arī, lai sasniegtu plānotos studiju rezultātus. Studiju programmas prakse papildina teorētiskās zināšanas ar praktisko pieredzi - dažādu institūciju un sociālo institūciju mērķa grupu iepazīšana, institūciju izpēti un asistēšanu sociālajam darbiniekam ikdienas pienākumu veikšanā,

apliecinot dažādo pakalpojumu pielietošanu praksē, kā arī prasmju attīstīšana klienta sociālā gadījuma vadīšanā - students izvēlas vienu sociālo institūciju, kurā asistē sociālajam darbiniekam profesionālo pienākumu veikšanā, kā arī patstāvīgi veic darbu ar klientiem. Prakses vadīšana un organizācija skaidri tiek definēta Prakses rokasgrāmatā (prakses nolikums), kuru katrs studējošais saņem uzsākot 1.praksi.

Profesionālā bakalaura studiju programmas "Sociālais darbs" pilna laika klātiene (8 semestri)

Kursa kods	Kursa nosaukums	1.gads		2.gads		3.gads		4.gads		Kopā	Pārbaudes veids	Lekcijas, semināri				
		1.s.	2.s.	3.s.	4.s.	5.s.	6.s.	7.s.	8.s.							
Obligātā daļa (A daļa)																
Vispārizglītojošie studiju kursi																
KomZ3144	Ievads komunikācijas zinātnē	2								2	Eksāmens	L-15;S-17				
Filz1049	Filosofijas pamati	2								2	Eksāmens	L-24;S-8				
Psih1001	Ievads psiholoģijā	4								4	Eksāmens	L-52;S-12				
Soci1025	Ievads studijās, pētniecībā un akadēmiskajā rakstībā	2								2	Eksāmens	L-24;S-8				
Soci1030	Ievads socioloģijā	2								2	Eksāmens	L-32				
Psih2024	Attīstības psiholoģija			4						4	Eksāmens	L-48;S-16				
JurZ1118	Ievads tiesību zinātnēs		4							4	Eksāmens	L-40;S-24				
Nozares teorētiskie pamatkursi																
SociP100	Ievads sociālajā darbā	4								4	Eksāmens	L-56;S-8				
Soci1033	Ievads socioloģisko pētījumu metodēs un organizācijā		2							2	Eksāmens	L-24;S-8				
Medi4025	Psihiatrijas pamati						2			2	Eksāmens	L-28;S-4				
Filz2003	Sociālā darba ētika un vērtības			2						2	Eksāmens	L-24;S-8				
SociP003	Sociālā darba metodes un process			4						4	Eksāmens	L-41;S-23				
Soci2042	Saskarsme sociālajā darbā		4							4	Eksāmens	L-32;S-32				
Soci1260	Sociālā politika				4					4	Eksāmens	L-42;S-22				
Soci4010	Sociālā darba teorijas				4					4	Eksāmens	L-36;S-28				
JurZ2059	Sociālā aizsardzība					2				2	Eksāmens	L-24;S-8				

SociP005	Sociālā darba projektu vadīšana							4	4	Eksāmens	L-40;S-24
Soci1007	Kursa darbs I		2					2	Aizstāvēšana		
Soci2009	Kursa darbs II			2				2	Aizstāvēšana		

Nozares profesionālās specializācijas kursi

Prakse

Soci1043	Prakse I		6					6	Aizstāvēšana		
SociP004	Prakse II				10			10	Aizstāvēšana		
SociP007	Prakse III						10	10	Aizstāvēšana		

Valsts pārbaudījums

SociP006	Diplomdarba izstrāde I						4		4	Aizstāvēšana	
SociP008	Diplomdarba izstrāde II							6	6	Aizstāvēšana	
Soci1040	Valsts pārbaudījums sociālajā darbā (eksāmens)							2	2	Eksāmens	

Obligātās izvēles daļa (B daļa)

Nozares profesionālās specializācijas kursi

Valo1012 / Valo1023	Angļu valoda I / Vācu valoda I	2						2	Eksāmens	Saskaņā ar kursu aprakstiem	
Valo1022 / Valo1024	Angļu valoda II / Vācu valoda II		2					2	Eksāmens	Saskaņā ar kursu aprakstiem	
SociP001	Brīvprātīgo darba vadīšana				2			2	Eksāmens	L-30;S-2	
JurZ1002	Cilvēktiesības		2					2	Eksāmens	L-24;S-8	
Ekon1021	Ekonomikas teorijas pamati	4						4	Eksāmens	L-32;S-32	
Soci1024	Elektroniskie resursi un meklēšana		2					2	Eksāmens	L-16;S-16	
Soci3100	Gimenes socioloģija			2				2	Eksāmens	L-25;S-7	
SDSK2030	Gimene kā sistēma				2			2	Eksāmens	L-22;S-10	
Psih2002	Krīzes psiholoģija				2			2	Eksāmens	L-16;S-16	
Soci2041	Kvalitatīvās pētījumu metodes sociālajās zinātnēs			2				2	Eksāmens	L-20;S-12	
Soci2012	Kvantitatīvās socioloģisko pētījumu metodes			2				2	Eksāmens	L-20;S-12	
Soci2004	Latvijas sociālās drošības sistēma					4		4	Eksāmens	L-38;S-26	
PolZ1042	Mūsdienu demokrātijas pamatproblēmas	2						2	Eksāmens	L-32	

PolZ3024	Organizāciju teorija				2			2	Eksāmens	L-24;S-8
Soci4005	Pētījumi sociālajā darbā					2		2	Eksāmens	L-16;S-6
Soci2013	Psihosociālais darbs				2			2	Eksāmens	L-21;S-11
Teol3001	Religiju problemātika sociālajā darbā				2			2	Eksāmens	L-26;S-6
Soci2003	Sociālais darbs ar indivīdu un ģimeni I			2				2	Eksāmens	L-18;S-14
Soci3001	Sociālais darbs ar indivīdu un ģimeni II			2				2	Eksāmens	L-22;S-10
SocP013	Sociālais darbs ar grupu			2				2	Eksāmens	L-24;S-8
SociP009	Sociālais darbs ar dažādām klientu grupām	2						2	Eksāmens	L-32
Soci1038	Sociālais darbs ar vielu atkarīgām personām				2			2	Eksāmens	L-22;S-10
Soci1027	Sociālais darbs kopienā			4				4	Eksāmens	L-46;S-18
SociP010	Sociālais darbs makrolīmenī				2			2	Eksāmens	L-22;S-10
SociP011	Sociālais darbs multikultūrālā sabiedrībā				2			2	Eksāmens	L-25;S-7
Soci4004	Sociālais darbs paliatīvajā aprūpē				2			2	Eksāmens	L-18;S-14
Soci3027	Sociālā gerontoloģija			2				2	Eksāmens	L-30;S-2
Medi1028	Sociālās medicīnas pamati		2					2	Eksāmens	L-16;S-16
Peda2112	Sociālā pedagoģija		4					4	Eksāmens	L-48;S-16
Psih2036	Sociālā psiholoģija		4					4	Eksāmens	L-32;S-32
Soci2020	Sociālo programmu īstenošana un novērtēšana						2	2	Eksāmens	L-20;S-12
VadZP012	Sociālo pakalpojumu kvalitātes vadība						2	2	Eksāmens	L-22;S-10
Soci2055	Socioloģiskā politikas analīze			2			2		Eksāmens	L-20;S-12
Soci4016	Supervīzija					2		2	Eksāmens	L-28;S-4

	sociālajā darbā I										
Soci2027	Supervīzija sociālajā darbā II					2		2	Eksāmens	L-4;S-28	
VadZ1023	Uzņēmējdarbības pamati				2				Eksāmens	L-16;S-16	
Soci3005	Vardarbības fenomens sociālajā darbā		2					2	Eksāmens	L-28;S-4	
Kopā A daļā	16	16	12	10	12	2	14	12	94		
t.sk. Vispārizglītojošie studiju kursi	12	4	4	0	0	0	0	0	20		
Nozares teorētiskie pamatkursi	4	6	8	10	2	2	0	4	36		
Nozares profesionālās specializācijas kursi	0	6	0	0	10	0	14	8	38		
Kopā B daļā											
Nozares profesionālās specializācijas kursi	4	2	8	8	8	16	6	8	60		
Brīvās izvēles daļā (C daļā)	0	2	0	2	0	2	0	0	6		
Kopā programmā	20	20	20	20	20	20	20	20	160		

**Profesionālā bakalaura studiju programmas "Sociālais darbs" nepilna laika klātieses forma
(8 semestri)**

Kursa kods	Kursa nosaukums	1.gads		2.gads		3.gads		4.gads		5.gads		Kopā	Pārbaudes veids			
		1.s.	2.s.	3.s.	4.s.	5.s.	6.s.	7.s.	8.s.	9.s.						
Obligātā daļa (A daļa)																
Vispārizglītojošie studiju kursi																
KomZ3144	Ievads komunikācijas zinātnē	2										2	Eksāmens			
Filz1049	Filosofijas pamati	2										2	Eksāmens			
Psih1001	Ievads psiholoģijā	4										4	Eksāmens			
Soci1025	Ievads studijās, pētniecībā un akadēmiskajā rakstībā	2										2	Eksāmens			
Soci1030	Ievads socioloģijā					2						2	Eksāmens			
Psih2024	Attīstības psiholoģija			4								4	Eksāmens			
JurZ1118	Ievads tiesību zinātnēs					4						4	Eksāmens			
Nozares teorētiskie pamatkursi																
SociP100	Ievads sociālajā darbā	4										4	Eksāmens			
Soci1033	Ievads socioloģisko pētījumu metodēs un organizācijā		2									2	Eksāmens			
Medi4025	Psihiatrijas pamati			2								2	Eksāmens			
Filz2003	Sociālā darba ētika un vērtības					2						2	Eksāmens			
SociP003	Sociālā darba metodes un					4						4	Eksāmens			

	process									
Soci2042	Saskarsme sociālajā darbā					4			4	Eksāmens
Soci1260	Sociālā politika					4			4	Eksāmens
Soci4010	Sociālā darba teorijas					4			4	Eksāmens
JurZ2059	Sociālā aizsardzība		2						2	Eksāmens
SociP005	Sociālā darba projektu vadīšana							4	4	Eksāmens
Soci1007	Kursa darbs I		2						2	Aizstāvēšana
Soci2009	Kursa darbs II			2					2	Aizstāvēšana

Nozares profesionālās specializācijas kursi

Prakse

Soci1043	Prakse I		6						6	Aizstāvēšana
SociP004	Prakse II			10					10	Aizstāvēšana
Soci3035	Prakse III						10		10	Aizstāvēšana

Valsts pārbaudījums

SociP006	Diplomdarba izstrāde I							4	4	Aizstāvēšana	
SociP008	Diplomdarba izstrāde II								6	6	Aizstāvēšana
Soci1040	Valsts pārbaudījums sociālajā darbā (eksāmens)								2	2	Eksāmens

Obligātās izvēles daļa (B daļa)

Nozares profesionālās specializācijas kursi

Valo1012 / Valo1023	Angļu valoda I / Vācu valoda I	2							2	Eksāmens
Valo1022 / Valo1024	Angļu valoda II / Vācu valoda II		2						2	Eksāmens
SociP001	Brīvprātīgo darba vadīšana							2	2	Eksāmens
JurZ1002	Cilvēktiesības		2						2	Eksāmens
Ekon1021	Ekonomikas teorijas pamati	4							4	Eksāmens
Soci1024	Elektroniskie resursi un meklēšana		2						2	Eksāmens
Soci3100	Gimenes socioloģija						2		2	Eksāmens
SDSK2030	Gimene kā sistēma				2				2	Eksāmens
Psih2002	Krīzes psiholoģija				2				2	Eksāmens
Soci2041	Kvalitatīvās pētījumu metodes sociālajās zinātnēs			2					2	Eksāmens
Soci2012	Kvantitatīvās socioloģisko pētījumu			2					2	Eksāmens

	metodes										
Soci2004	Latvijas sociālās drošības sistēma					4			4	Eksāmens	
PolZ1042	Mūsdienu demokrātijas pamatproblēmas				2				2	Eksāmens	
PolZ3024	Organizāciju teorija		2						2	Eksāmens	
Soci4005	Pētījumi sociālajā darbā						2		2	Eksāmens	
Soci2013	Psihosociālais darbs					2			2	Eksāmens	
Teol3001	Religiju problemātika sociālajā darbā							2	2	Eksāmens	
Soci2003	Sociālais darbs ar indivīdu un ģimeni I			2					2	Eksāmens	
Soci3001	Sociālais darbs ar indivīdu un ģimeni II			2					2	Eksāmens	
SocP013	Sociālais darbs ar grupu				2				2	Eksāmens	
SociP009	Sociālais darbs ar dažādām klientu grupām	2							2	Eksāmens	
Soci1038	Sociālais darbs ar vielu atkarīgām personām					2			2	Eksāmens	
Soci1027	Sociālais darbs kopienā							4	4	Eksāmens	
SociP010	Sociālais darbs makrolīmenī								2	2	Eksāmens
SociP011	Sociālais darbs multikultūrālā sabiedrībā							2	2	Eksāmens	
Soci4004	Sociālais darbs paliatīvajā aprūpē						2		2	Eksāmens	
Soci3027	Sociālā gerontoloģija		2						2	Eksāmens	
Medi1028	Sociālās medicīnas pamati			2					2	Eksāmens	
Peda2112	Sociālā pedagoģija		4						4	Eksāmens	
Psih2036	Sociālā psiholoģija	4							4	Eksāmens	
Soci2020	Sociālo programmu īstenošana un novērtēšana								2	2	Eksāmens
VadZP012	Sociālo pakalpojumu kvalitātes vadība								2	2	Eksāmens
Soci2057	Supervīzija sociālajā darbā I						2		2	Eksāmens	
Soci2027	Supervīzija sociālajā darbā II						2		2	Eksāmens	
VadZ1023	Uzņēmējdarbības pamati		2						2	Eksāmens	
Soci3005	Vardarbības fenomens sociālajā darbā							2	2	Eksāmens	

Kopā A daļā	14	8	10	12	12	12	10	4	12	94	
t.sk.Vispārizglītojošie studiju kursi	10	4	4	0	2	0	0	0	0	20	
Nozares teorētiskie pamatkursi	4	2	6	2	6	12	0	0	4	36	
Nozares profesionālās specializācijas kursi	0	6	0	10	0	0	10	4		38	

									8		
Kopā B daļā											
Nozares profesionālās specializācijas kursi	4	8	6	6	6	6	6	12	6	60	
Brīvās izvēles daļā (C daļā)	0	2	2	0	0	0	0	2	0	6	
Kopā programmā	18	18	18	18	18	18	16	18	18	160	

Profesionālā bakalaura studiju programmas "Sociālais darbs" nepilna laika neklātiese forma (10 semestri)

Kursa kods	Kursa nosaukums	1.gads		2.gads		3.gads		4.gads		5.gads		Kopā	Pārbaudes veids			
		1.s.	2.s.	3.s.	4.s.	5.s.	6.s.	7.s.	8.s.	9.s.	10.s.					
Obligātā daļa (A daļa)																
Vispārizglītojošie studiju kursi																
KomZ3144	Ievads komunikācijas zinātnē	2										2	Eksāmens			
PolZ2015	Filosofijas pamati		2									2	Eksāmens			
Psih1001	Ievads psiholoģijā	4										4	Eksāmens			
Soci1025	Ievads studijās, pētniecībā un akadēmiskajā rakstībā	2										2	Eksāmens			
Soci1030	Ievads socioloģijā	2										2	Eksāmens			
Soci4017	Attīstības psiholoģija			4								4	Eksāmens			
JurZP020	Ievads tiesību zinātnēs		4									4	Eksāmens			
Nozares teorētiskie pamatkursi																
SociP100	Ievads sociālajā darbā	4										4	Eksāmens			
Soci1033	Ievads socioloģisko pētījumu metodēs un organizācijā		2									2	Eksāmens			
Medi4025	Psihiatrijas pamati							2				2	Eksāmens			
Filz2003	Sociālā darba ētika un vērtības			2								2	Eksāmens			
SociP003	Sociālā darba metodes un process			4								4	Eksāmens			
Soci2042	Saskarsme sociālajā darbā				4							4	Eksāmens			
Soci1260	Sociālā politika				4							4	Eksāmens			
Soci4010	Sociālā darba teorijas					4						4	Eksāmens			

JurZ2059	Sociālā aizsardzība				2					2	Eksāmens
SociP005	Sociālā darba projektu vadīšana							4		4	Eksāmens
Soci1007	Kursa darbs I		2							2	Aizstāvēšana
Soci2009	Kursa darbs II			2						2	Aizstāvēšana

Nozares profesionālās specializācijas kursi

Prakse

SociP002	Prakse I	6								6	Aizstāvēšana
SociP004	Prakse II			10						10	Aizstāvēšana
SociP007	Prakse III					10				10	Aizstāvēšana

Valsts pārbaudījums

SociP006	Diplomdarba izstrāde I							4		4	Aizstāvēšana
SociP008	Diplomdarba izstrāde II								6	6	Aizstāvēšana
Soci1040	Valsts pārbaudījums sociālajā darbā (eksāmens)								2	2	Eksāmens

Obligātās izvēles daļa (B daļa)

Nozares profesionālās specializācijas kursi

Valo1012 / Valo1023	Angļu valoda I / Vācu valoda I	2								2	Eksāmens
Valo1022 / Valo1024	Angļu valoda II / Vācu valoda II		2							2	Eksāmens
SociP001	Brīvprātīgo darba vadīšana							2	2		Eksāmens
JurZ1002	Cilvēktiesības			2						2	Eksāmens
Ekon1021	Ekonomikas teorijas pamati			4						4	Eksāmens
Soci1024	Elektroniskie resursi un meklēšana	2								2	Eksāmens
Soci3100	Ģimenes socioloģija				2					2	Eksāmens
SDSK2030	Gimene kā sistēma				2					2	Eksāmens
Psih2002	Krīzes psiholoģija					2				2	Eksāmens
Soci2041	Kvalitatīvās pētījumu metodes sociālajās zinātnēs				2					2	Eksāmens
Soci2012	Kvantitatīvās socioloģisko pētījumu metodes				2					2	Eksāmens
Soci2004	Latvijas sociālās drošības sistēma			4						4	Eksāmens
PolZ1042	Mūsdienu					2				2	Eksāmens

	demokrātijas pamatproblēmas										
PolZ3024	Organizāciju teorija					2			2		Eksāmens
Soci4005	Pētījumi sociālajā darbā							2	2		Eksāmens
Soci2013	Psihosociālais darbs				2				2		Eksāmens
Teol3001	Religiju problemātika sociālajā darbā				2				2		Eksāmens
Soci2003	Sociālais darbs ar indivīdu un ģimeni I			2					2		Eksāmens
Soci3001	Sociālais darbs ar indivīdu un ģimeni II				2				2		Eksāmens
SocP013	Sociālais darbs ar grupu					2			2		Eksāmens
SociP009	Sociālais darbs ar dažādām klientu grupām	2							2		Eksāmens
Soci1038	Sociālais darbs ar vielu atkarīgām personām				2				2		Eksāmens
Soci1027	Sociālais darbs kopienā					4			4		Eksāmens
SociP010	Sociālais darbs makrolīmenī							2	2		Eksāmens
SociP011	Sociālais darbs multikulturālā sabiedrībā							2	2		Eksāmens
Soci4004	Sociālais darbs paliatīvajā aprūpē							2	2		Eksāmens
Soci3027	Sociālā gerontoloģija				2				2		Eksāmens
Medi1028	Sociālās medicīnas pamati		2						2		Eksāmens
Peda2112	Sociālā pedagoģija		4						4		Eksāmens
Psih2036	Sociālā psiholoģija			4					4		Eksāmens
Soci2020	Sociālo programmu īstenošana un novērtēšana							2	2		Eksāmens
VadZP012	Sociālo pakalpojumu kvalitātes vadība							2	2		Eksāmens
Soci2055	Socioloģiskā politikas analīze							2	2		Eksāmens
Soci4016	Supervīzija sociālajā darbā I					2			2		Eksāmens

Soci2027	Supervīzija sociālajā darbā II								2			2	Eksāmens
VadZ1023	Uzņēmējdarbības pamati						2					2	Eksāmens
Soci3005	Vardarbības fenomens sociālajā darbā							2				2	Eksāmens
Kopā A daļā													
	14	14	10	10	14	4	0	12	8	8	94		
t.sk. Vispārizglītojošie studiju kursi	10	6	4	0	0	0	0	0	0	0	20		
Nozares teorētiskie pamatkursi	4	2	6	10	4	4	0	2	4	0	36		
Nozares profesionālās specializācijas kursi	0	6	0	0	10	0	0	10	4	8	38		
Kopā B daļā													
Nozares profesionālās specializācijas kursi	2	2	6	6	2	10	12	4	8	8	60		
Brīvās izvēles daļā (C daļā)	0	0	0	0	0	2	4	0	0	0	6		
Kopā programmā	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	160		

2.1.6. Studiju programmas praktiskā īstenošana (izmantotās studiju metodes un formas, tālmācības metožu izmantošana)

Studiju programmas apjoms ir 160 kredītpunkti. Pilna laika klāties formā tā tiek plānota 4 studiju gados (8 semestros), nepilna laika klāties formā 4,5 gados (9 semestros), bet nepilna laika neklāties formā 5 studiju gados (10 semestros). Studijas nepilna laika klāties un nepilna laika neklāties formā ir iespējams apvienot ar darbu, tādējādi dodot iespēju turpināt izglītošanos personām ar pirmā līmeņa augstāko izglītību sociālā darba jomā, kā arī nodarbinātām personām ar vidējo izglītību. Beidzot studijas, tiek iegūts diploms par profesionālā bakalaura grādu sociālajā darbā un piektā līmeņa profesionālo kvalifikāciju “Sociālais darbinieks”.

Studiju programmas saturu atbilstoši sociālā darba izglītības praksei Eiropā un sociālā darbinieka profesijas standartā noteiktajām kompetencēm veido 5 tematiskie bloki:

- Sociālais darbs un profesionālā attīstība;
- Psiholoģija;
- Politika, valsts pārvalde un likumdošana;
- Pētniecība un plānošana;
- Starpdisciplinārie studiju kursi.

Studiju programmas plānā tematiskajiem blokiem atbilstošie studiju kursi ir iekļauti studiju programmas vispārizglītojošo, nozares teorētisko pamatkursu un nozares specializācijas kursu sadaļās. Noslēguma pārbaudījums ietver zināšanu pārbaudi atbilstoši tematiskajiem blokiem.

Pilna laika klātienes studijas paredz 32 kontaktstundas 2 kredītpunktu studiju kursā jeb 16 nodarbības, kur 1 nodarbība ietver 2 akadēmiskās stundas. Studijas tiek plānotas 20 kredītpunktu apjomā vienā semestrī. Sastādot nodarbību grafiku, viena darba diena tiek rezervēta patstāvīgo darbu izstrādei un individuālajam (vai grupu) darbam.

Nepilna laika klātienes studijas paredz 75% kontaktstundas, salīdzinot ar pilna laika klātienes studijām. Tas nozīmē, ka studiju kursā 2 kredītpunktu apjomā tiek plānotas 12 nodarbības (24 kontaktstundas) - lekcijas vai semināri atbilstoši studiju kursa aprakstam. Nodarbības tiek plānotas divas dienas nedēļā, vidēji 4 nodarbības dienā.

Nepilna laika neklātienes studijas paredz 25% kontaktstundas, salīdzinot ar pilna laika klātienes studijām, no kurām 50% paredzēti semināra nodarbībām (problēmdiskusijām) un 50% - interaktīvām lekcijām. Tas nozīmē, ka kursa nokārtošanai 2 kredītpunktu apjomā jāpiedalās 2 lekcijās (4 ak.st.) un 2 semināros (4 ak.st.). Šāda iespēja rodas, pateicoties fakultātes bibliotēkas krājumam un darba apstākļiem, arī speciālās literatūras un izdales materiālu klāstam, kas ļauj lielu daļu zināšanu apgūt patstāvīgi. Kursi noslēdzas ar kursu aprakstos paredzēto zināšanu pārbaudes formu. Nodarbības tiek plānotas vienu dienu nedēļā. Diskusijās ar nozares profesionāļiem un prakšu vadītājiem, studentu aptaujās izteiktie ierosinājumi, kā arī LU 16.04.2007. rīkojums nr.1/86 „Par LU studējošo prakses organizēšanas kārtību” kalpoja par pamatu „Prakses rokasgrāmatas” (prakses nolikuma) izstrādei. Prakses rokasgrāmatu students saņem, uzsākot pirmo praksi, un tā ir viņa rīcībā līdz studiju beigām. Rokasgrāmatā ir aprakstīti katras studiju prakses mērķi, uzdevumi, prasības, novērtēšanas veidi, iesniedzamie dokumenti un prakses organizēšanas kārtība. Prakses rokasgrāmata ievietota LU Sociālo zinātnu fakultātes mājas lapā tīmeklī, lai jebkurā laikā arī prakses vadītājs sociālajā institūcijā varētu iegūt nepieciešamo informāciju.

Prakse sastāv no trim daļām:

1) Prakse I (6 krp.) ir paredzēta sociālā darba prakses iepazīšanai dažādās institūcijās un sociālo institūciju mērķa grupu iepazīšanai 1. studiju gada 2.semestrī;

2) Prakse II (10 krp.) ir plānota pieredzes gūšanai sociālajā darbā kādā no sociālajām institūcijām pēc studenta izvēles. Prakses laikā students veic institūcijas izpēti un asistē sociālajam darbiniekam ikdienas pienākumu veikšanā. Prakses semināros fakultātē studenti dalās pieredzē un paplašina viens otra redzesloku par dažādām institūcijām un pakalpojumiem sociālā darba jomā. Prakse II tiek organizēta 5. semestrī (3.studiju gads).

3) Prakse III (10 krp.) ir plānota prasmju attīstīšanai klienta sociālā gadījuma vadīšanā. Students izvēlas vienu sociālo institūciju, kurā asistē sociālajam darbiniekam profesionālo

pienākumu veikšanā, kā arī patstāvīgi veic darbu ar trim klientiem. Prakse III tiek organizēta 7. semestrī (4.studiju gads), bet nepilna laika klātienes studiju formā var tikt organizēta vasaras studiju periodā. Prakses organizācija, mērķi, uzdevumi un prasības ir detalizēti izstrādāti prakses nolikumā, kas ir ietverts Prakses rokasgrāmatā.

Sociālā darba studijas Latvijas Universitātē tiek īstenotas kopš 1991.gada, un nodrošina Latvijas sociālās drošības sistēmai nepieciešamo kvalificēto sociālo darbinieku sagatavošanu. LU Sociālā darba profesionālā bakalaura studiju programma ir viena no pirmajām sociālā darba studiju programmām Latvijā.

Līdz 2010. gadam studiju programmas finansējumu veidoja budžeta un fizisko vai juridisko personu līdzekļi. Kopš 2001. gada LU SZF veica budžeta vietu pārdali, piešķirot 15 budžeta vietas Sociālā darba profesionālās studiju programmas katram studiju gadam (kopā 60). Kopš 2007./2008. akadēmiskā gada studiju programmai ir piešķirtas 10 budžeta vietas no IZM. Tā kā LU noteiktā studiju maksa ir visaugstākā visu Latvijā piedāvāto sociālā darba profesionālo studiju programmu starpā, tad pēdējos gados bija vērojama būtiska to studentu skaita samazināšanās, kuri izvēlas studēt par maksu. Pamatojoties uz iepriekš minēto, uzņemšana studiju programmā 2009.gadā netika izsludināta un pēdējie absolventi šajā studiju programmā bija 2012.gada vasarā. Kopš 2012.gada vasaras IZM piešķirtās 10 budžeta dotētās studiju vietas tika piešķirtas Sociālā darba pēcdiploma studiju programmai (2014.gada pavasarī transformēta par profesionālā maģistra studiju programmu „Sociālais darbs” - 2 gadi un uzņemšana pamatojoties uz jau vienu augstāko izglītību), tādējādi realizācija šai programmai balstoties tikai uz fizisko vai juridisko personu līdzekļiem vairs nebija iespējama.

ESF projektā „Augstākās izglītības studiju programmu izvērtēšana un priekšlikumi kvalitātes paaugstināšanai” (Nr.2011/0012/1DP/1.1.2.2.1./11/IPIA/VIAA/001) studiju programma saņēma labus vērtējumus un 2014.g. tika apsvērta iespēja vasarā uzņemt studējošos šajā programmā, ja vien tiku piešķirtas budžeta dotētās studiju vietas.

Lai nodrošinātu sociālā darba profesionālo zināšanu un iemaņu apgūšanu, prasmi praktiski pielietot apgūto teorētisko materiālu, mācību procesā tiek izmantotas dažādas interaktīvas apmācību metodes, kā rezultātā akadēmiskas lekcijas, t.i., pasīvs darbs ar auditoriju, veidotu tikai mazāko daļu. Plaši tiku pielietotas tādas metodes kā darbs pāros un triādēs, lomu spēles, grupu darbs, semināri, diskusijas, projektu izstrāde, prāta vētras u.c. interaktīvās apmācības metodes. Studiju programmā A daļas un atsevišķu B daļas kursu nodrošināšanā ir uzsākta E-studiju vides Moodle izmantošana, kurā tiek ievietoti studiju procesā nepieciešamie materiāli, publikācijas, uzdevumi.

Individuālais darbs ietver eseju, referātu un konspektu izstrādi, zinātniski pētniecisko darbu izstrādi (kursa darbi), novērošanu un dienasgrāmatu rakstīšanu, interviju veikšanu u.c.

Interaktīvais darbs auditorijā un individuālie darbi tiek orientēti uz darba tīgum nepieciešamo prasmju un kompetenču apguvi, piemēram, klientu intervēšanā, problēmsituācijas izvērtēšanā, intervences vai rehabilitācijas plāna sastādīšanā, komunikācijas veidošanā ar klientu, sadarbības prasmju attīstīšanā darbam komandā, kā arī prezentācijas prasmju attīstīšanai, projektu izstrādei un plānošanai u.c. Tieši praktiska darbība auditorijā un prakses ietvaros palīdz studentiem apzināties studijās iegūto kompetenci, kā arī trūkstošās zināšanas un prasmes, un izvirzīt individuālos mērķus turpmākajai profesionālajai attīstībai. Vairāki studiju uzdevumi ir virzīti uz šādas studentu pašrefleksijas veicināšanu.

Programmas realizācijas gaitā par veiksmīgiem atzītie procesi tiks turpināti - tie ir studentu pētniecisko darbu (kursa darbu un diplomdarbu) priekšaizstāvēšanas, prakšu plānojums, semināri un praktiskās supervīzijas paralēli Praksei III kursā „Supervīzija sociālajā darbā II”, semināru un praktisko nodarbību skaita palielināšana studiju kurso, kā arī „Kursa darba II” izstrādes organizēšana mazās grupās, tādējādi uzlabojot empīrisko pētījumu kvalitāti un dodot iespēju attīstīt sadarbības prasmes. Kursa darbu un diplomdarbu priekšaizstāvēšanā studenti prezentētu savu darbu koncepcijas un iestrādes pasniedzēju izveidotai komisijai. Pasniedzēji palīdzētu precizēt formulējumus, jēdzienu lietojumu un pilnveidot koncepcijas. Šī procedūra mobilizē studentus savlaicīgam darbam un attīsta prasmes izskaidrot savas ieceres, pamatot tās, un palīdz panākt kvalitatīvāku darba rezultātu.

Lai veicinātu studentu zinātnisko pētniecību par sociālā darba profesijai nozīmīgiem un aktuāliem jautājumiem līdz šim, pirms kursa darbu un diplomdarbu tematu iesniegšanas sadarbībā ar Sociālo darbinieku biedrību (sociālā darba praktiķiem), dažkārt arī sadarbībā ar Labklājības ministriju tika izveidots pētījumu tematu saraksts. Studenti ar šo tematu sarakstu tika iepazīstināti kursa darbu un diplomdarbu izstrādes ievadlekcijās.

Lai veicinātu studentu savstarpējas diskusijas pētniecisko darbu aizstāvēšanā, Sociālā darba studiju padome Kursa darba II recenzēšanā iesaistīja arī studentus. Šī prakse programmas realizācijas gaitā izrādījās efektīva, jo studentiem bija iespēja iepazīties ar kursa biedra pētniecisko darbu, konstatēt kursa biedra un sava darba stiprās un vājās pusēs, mācīties vērtēt atbilstoši izvirzītiem kritērijiem, iegūt padziļinātas zināšanas kādā no sociālā darba jautājumiem.

Paralēli kontaktstundām auditorijā un elektroniskai saziņai ar studentiem Moodle vai e-pastā, pasniedzēji nodrošinās individuālas konsultācijas studentiem klātienē, atbilstoši semestra sākumā sastādītam grafikam. Lai nodrošinātu pasniedzēju konsultāciju pieejamību gan pilna laika, gan nepilna laika studentiem, pasniedzējiem vismaz viens konsultāciju laiks mēnesī bija jāieplāno sestdienā. Konsultācijās studenti pārrunā gan ar studiju kursa apguvi saistītos jautājumus, gan konsultējas par kursa darba un diplomdarba izstrādi, bet ar studiju programmas direktoru arī par citiem ar studiju procesu saistītiem jautājumiem.

2.1.7. Vērtēšanas sistēma (izglītības kritēriji un vērtēšanas metodes studiju rezultātu sasniegšanai un novērtēšanai, pārbaudes formas un kārtība)

Pilna laika klātiesenes studijas paredz 32 kontaktstundas 2 kredītpunktu studiju kursā jeb 16 nodarbības, kur 1 nodarbība ietver 2 akadēmiskās stundas, pārējais laiks tika rezervēts patstāvīgo darbu izstrādei un individuālajam (vai grupu) darbam. Studijas tiek plānotas 20 kredītpunktu apjomā vienā semestrī.

Studiju programmas saturs atbilst darba tirgus pieprasījumam, nodrošinot pamata kompetenču apguvi sociālā darba profesijā. Lauku pašvaldībās strādājošo sociālo darbinieku pienākumu loks ir plašs un pakalpojumi tiek sniegti dažādām sociālā darba mērķa grupām – ģimenēm ar bērniem, personām ar invaliditāti, personām ar vielu atkarību problēmām, veciem cilvēkiem, bezdarbniekiem u.c. Studiju programma nodrošina zināšanu un prasmju apguvi sociālā darba ar klientu veikšanai mikro (individuālais darbs), mezo (darbs ar klientiem grupās un starpinstitūciju speciālistu komandas veidošana), un makro līmenī (darbs ar kopienu, sociālo pakalpojumu plānošana, sociālā politika). Lielajās pilsētās sociālajos dienestos sociālajiem darbiniekiem ir specializācijas iespējas darbam tikai ar vienu no sociālā darba mērķa grupām. Studiju programma sniedz pamata zināšanas par sociālā darba specifiku ar atšķirīgām mērķa grupām, bet padziļinātas zināšanas studenti var iegūt, studējot maģistra līmenī, vai tālāk izglītības kursos un semināros. Šī pieeja atbilst sociālā darba izglītības starptautiskajai praksei, kur pamatstudiju līmenī apgūst kompetenci vispārējai sociālā darba praksei (angļu val. – *generalist practice*).

Galvenās studijās iegūto zināšanu vērtēšanas formas studiju programmā ir:

- semināri;
- kontroldarbi;
- testi;
- projektu, individuālo un grupu darbu prezentācijas;
- prakses uzdevumu izpildes novērtējums (rakstveidā un prezentācijas);
- rakstiskie jeb mutiskie eksāmeni studiju kursa noslēgumā;
- valsts eksāmens programmas noslēgumā rakstveidā;
- diplomdarba aizstāvēšana programmas noslēgumā.

Studiju kursa noslēguma eksāmena formu (rakstveidā, mutvārdos vai kombinēto) izvēlas konkrētā kursa docētājs pēc saviem ieskatiem. Kursu gala atzīmi veido: eksāmena novērtējums un semestrī paredzētā individuālā darba (referāts, eseja, vai citi uzdevumi) un starppārbaudījumu vērtējums, kuru procentuālo īpatsvaru gala vērtējumā norāda pasniedzējs kursa aprakstā. Atbilstoši LU Senāta 30.11.2009. lēmumam Nr. 296 „Studiju kursu pārbaudījumu organizēšanas kārtība

Latvijas Universitātē” kopīgo vērtējumu kursā veido starppārbaudījumu (tai skaitā individuālā darba) vērtējums vismaz 50% apjomā no kopīgā vērtējuma un eksāmens vismaz 10% apjomā no kopīgā vērtējuma. Šāda vērtēšanas sistēma motivē studentus aktīvi līdzdarboties semestra laikā un kvalitatīvi veikt individuālos uzdevumus.

Pirmās nodarbības laikā mācībspēks paziņo prasības, kas studentam jāizpilda, lai viņš varētu sekmīgi apgūt konkrēto kursu un nokārtot pārbaudījumu, un nosaka pārbaudījuma formu, tā izpildes veidus (mutvārdos, rakstveidā, u.tml.) un piedāvātos pārbaudījuma kārtošanas termiņus. Mācībspēks nosaka, kādus palīgmateriālus (attiecīgā kurga programma, vārdnīcas, uzskate) var izmantot pārbaudījuma laikā. Ja students pārbaudījuma laikā izmanto materiālus un informāciju, kurus nav paredzēts izmantot, viņš tiek atstādināts no pārbaudījuma.

Nenokārtotu pārbaudījumu drīkst atkārtot atbilstošās eksaminācijas sesijas laikā. Ja studentam ir īpaši attaisnojoši iemesli, viņam ir tiesības uz sesijas pagarinājumu. Pārbaudījumu uzskata par izturētu, ja vērtējums 10 ballu sistēmā nav zemāks par 4 ballēm.

Prakses uzdevumu izpildes novērtējums ir izstrādāts katrai no trim praksēm atsevišķi, atbilstoši to mērķim un uzdevumiem. Prakses I uzdevumu izpildi novērtē studiju programmas prakses vadītājs, Prakses II uzdevumu izpildi novērtē studiju programmas prakses vadītājs, nemot vērā institūcijas prakses vadītāja vērtējumu, bet Prakses III uzdevumi izpildi novērtē Noslēguma pārbaudījuma komisija, kuras sastāvā ir studiju programmas prakses vadītājs, citi studiju programmas mācībspēki un nozares darba devēju pārstāvji (sīkāk par prakses novērtēšanu aprakstīts Prakses rokasgrāmatā).

Pie kvalifikācijas eksāmena kārtošanas un diplomdarba aizstāvēšanas ar speciālu rīkojumu tiek pielaisti tikai tie studenti, kuri ir sekmīgi nokārtojuši visas programmā paredzētās akadēmiskās saistības. Valsts eksāmena norisi un vērtēšanas kritērijus ir izstrādājusi Sociālā darba studiju padome un apstiprinājusi SZF Dome.

2.1.8. Studiju programmas absolventu nodarbinātības perspektīvas, pamatojot atzinumus ar atsaucēm uz informācijas avotiem

Nepieciešamību pēc izglītotiem sociālajiem darbiniekiem Latvijā nosaka 31.10.2002. LR „Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likums”, kas dod tiesības pildīt sociālā darbinieka profesionālos pienākumus tikai personām ar augstāko izglītību sociālajā darbā, un pastāvīgi augošais sociālo pakalpojumu piedāvājums iedzīvotājiem (Labklājības ministrijas Sociālo pakalpojumu reģistrā šobrīd reģistrējušies 1115 pakalpojumu sniedzēji). Nozares darba devēju aptauja apliecina, ka darba tirgū pieprasījums pēc profesionāliem sociālajiem darbiniekiem saglabājās arī pēckrīzes apstākļos, kā arī izglītoti sociālie darbinieki ir nepieciešami Eiropas

Savienības fondu līdzfinansēto projektu izstrādei un īstenošanai pašvaldībās un nevalstiskajā sektorā.

Nodarbinātības valsts aģentūras mājas lapā ievietotajā vakanču sarakstā sociālie darbinieki tiek meklēti nepārtraukti.

2.1.9.Iepriekšējā studiju virziena akreditācijā vai studiju programmas licencešanas ietvaros konkrētajai studiju programmai saņemto ieteikumu ieviešana

Programmas novērtējums projektā „Augstākās izglītības studiju programmu izvērtēšana un priekšlikumi kvalitātes paaugstināšanai” (Nr.2011/0012/1DP/1.1.2.2.1./11/IPIA/VIAA/001) 2012. gadā vērsa uzmanību uz šādiem punktiem:

1. Studējošajiem ir salīdzinoši maz prakses iespējas - tās esot vienveidīgas un nav tendētas uz dažādām

klientu grupām - prakšu līgumu skaits virzienam tika palielināts;

2. Uzņemšanas kritēriji nav piemēroti atlasīt motivētākus studentus, bet šo kritēriju labot nav iespējams, jo Latvijā ir noteikts, ka uzņemšana pamatstudiju programmās notiek uz centralizēto eksāmenu rezultātu pamata;

3. Trūkst finanšu resursu studiju programmas attīstībai - šis ir sevi apliecinājis, jo studiju programmā netiek jau ilgstoši apmācīti studenti.

Profesionālajai bakalaura studiju programmai "Sociālais darbs" (29607) kopš 2012.gada ir pārtraukta dotācija no valsts budžeta līdzekļiem, tādēļ iepriekšējos periodos nav strādāts pie akreditatoru ieteikumiem. Tie ieteikumi, kas tiek minēti gadskārtējos ekspertu atzinumos un studiju virziena ziņojumos, tiek apspriesti Sociālā darba studiju padomē.

2.1.10.Studiju programmas satura atbilstība valsts akadēmiskās izglītības standartam vai profesijas standartam un profesionālās augstākās izglītības valsts standartam un citiem normatīvajiem aktiem augstākajā izglītībā, tai skaitā ja iegūstamā kvalifikācija ir reglamentēta profesija

Studiju programma ir izstrādāta, balstoties uz LR Profesiju klasifikatorā norādītiem sociālā darbinieka profesionālās darbības pamata uzdevumiem un profesijas standartā noteiktajiem pienākumiem, zināšanām un prasmēm.

Studiju programmas atbilstība sociālā darbinieka profesijas standartam

Zināšanas	Zināšanu līmenis			Apgupei paredzētais studiju kurss (studiju programmas daļa)
	Priekšstats	Izpratne	Pielietošana	
Sociālā darbinieka profesijas raksturojums – būtība, process un nozīme sabiedrības attīstībā;		x		Ievads sociālajā darbā, Sociālā darba ētika un vērtības, Sociālā darba metodes un process
Sociālā darba teorijas, metodes, funkcijas un lomas; problēmu risināšana; Lēmumu pieņemšana		x		Ievads sociālajā darbā, Sociālā darba ētika un vērtības, Sociālā darba metodes un process, Sociālā darba teorijas
Kopienas sociālajā darbā pielietojamās metodes, funkcijas, teorijas un lomas;		x		Ievads sociālajā darbā, Sociālais darbs kopienā, Sociālā darba projektu vadīšana, Sociālais darbs makro līmenī
Sociālā darba profesionālā ētika, principi, standarti, vērtības, morāles normas;		x		Ievads sociālajā darbā, Sociālā darba ētika un vērtības, Cilvēktiesības
Konkrētu sociālā darba darbības virzienu (prakses jomu) mērķi, uzdevumi, teorētiskā bāze un prakse;		x		Ievads sociālajā darbā, Sociālā darba metodes un process, Sociālā darba teorijas, Sociālais darbs ar dažādām klientu grupām
Sociālais darbs ar grupu; Grupu mijiedarbība un terapeitiskās ieraukšanās teorijas;		x		Ievads sociālajā darbā, Sociālais darbs ar grupu, Saskarsme sociālajā darbā, Sociālā pedagoģija
Supervīzija; Stresa menedžments;		x		Ievads sociālajā darbā, Supervīzija sociālajā darbā I, Supervīzija sociālajā darbā II
Sociālās problēmas	x			Ievads sociālajā darbā, Ievads socioloģijā, Pētījumi sociālajā darbā, Sociālais darbs ar dažādām klientu grupām
Loģika;		x		Filosofijas pamati, Ievads studijās, pētniecībā un akadēmiskajā rakstībā
Projektu vadība;		x		Sociālā darba projektu vadīšana, Sociālais darbs kopienā
Datorzinības, datortehnoloģija;		x		Elektroniskie resursi un meklēšana
Socioloģija, sociālo pētījumu metodes; Sociālā statistika;		x		Ievads socioloģijā, Ievads socioloģisko pētījumu metodēs un organizācijā, Kvalitatīvās

				pētījumu metodes sociālajās zinātnēs, Kvantitatīvās socioloģisko pētījumu metodes
Starpprofesionāļu komandas izveides specifika, funkcionēšana, nodrošināšana un komandas darba dinamika;		x		Ievads sociālajā darbā, Ievads komunikācijas zinātnē, Saskarsme sociālajā darbā
Psihiatrija, psihoterapija, vispārīgā, attīstības, personības un sociālā psiholoģija;		x		Ievads psiholoģijā, Attīstības psiholoģija, Psihiatrijas pamati, Sociālā psiholoģija
Sabiedrisko attiecību stratēģijas veidošana, darba ar masu medijiem specifika;	x			Ievads komunikācijas zinātnē
Komunikācijas process; Specifiska komunikācija atkarībā no cilvēka attīstības traucējumiem; Intervēšanas principi; Konfliktu risināšanas metodes; Funkcionālas un disfunkcionālas savstarpējās attiecības		x		Ievads sociālajā darbā, Ievads komunikācijas zinātnē, Ievads psiholoģijā, Sociālā darba metodes un process, Saskarsme sociālajā darbā
Svešvalodas;		x		Angļu valoda I / Vācu valoda I Angļu valoda II / Vācu valoda II
Cilvēka attīstība, socializācijas un individualizācijas būtība		x		Ievads psiholoģijā, Ievads socioloģijā, Attīstības psiholoģija, Sociālā pedagoģija
Sociālās deviances sabiedriskie faktori;	x			Ievads socioloģijā, Sociālā psiholoģija
Personas – vides mijiedarbība; Sociālo un vides faktoru ietekme uz klientiem; Sabiedrības mazaizsargāto slāņu dzīves apstākļi		x		Ievads sociālajā darbā, Ievads socioloģijā, Sociālā darba metodes un process, Sociālā darba teorijas, Sociālā psiholoģija
Brīvprātīgo kustība un darba organizēšana;		x		Brīvprātīgo darba vadīšana
Metodes kā iegūt pilnvērtīgu sociālo informāciju un datus, to atlase un apstrāde;		x		Ievads sociālajā darbā, Ievads socioloģijā, Ievads socioloģisko pētījumu metodēs un organizācijā, Sociālā darba metodes un process, Elektroniskie resursi un meklēšana
Religijas Latvijā, Eiropā, pasaule, to ietekme uz cilvēka dzīvi;		x		Filosofijas pamati, Religiju problemātika sociālajā darbā, Sociālais darbs multikulturālā sabiedrībā
Sociālā ārstēšana (t.sk. tiešās un netiešās iejaukšanās stratēģijas, sociālās diagnozes noteikšana, palīdzība sociālās		x		Sociālā darba metodes un process, Krīzes psiholoģija, Psihosociālais darbs

krīzes situācijās, sociālās ārstēšanas fāzes u.c.);				
Gimenes attīstības fāzes, struktūra, funkcijas un lomas socializācijas procesā; Gimenes terapija	x			Gimenes socioloģija, Gimene kā sistēma, Sociālais darbs ar indivīdu un ģimeni I, Sociālais darbs ar indivīdu un ģimeni II
Riska faktori (piem., bezdarbs, šķiršanās, materiālais un sociālais stāvoklis u.c.), kas ietekmē bērnus un viņu ģimenes un visu sabiedrību kopumā;	x	x		Ievads sociālajā darbā, Sociālā politika, Sociālā likumdošana, Latvijas sociālās drošības sistēma
Veselības aprūpes sistēma Latvijā;	x			Sociālā medicīna, Psihiatrijas pamati, Sociālā politika, Latvijas sociālās drošības sistēma
Sociālo pakalpojumu veidi, to nodrošināšanas process un sociālo pakalpojumu sniedzēji;		x		Ievads sociālajā darbā, Sociālā likumdošana, Latvijas sociālās drošības sistēma
Sociālo institūciju darbības likumiskais pamats, juridiskais nodrošinājums;		x		Ievads sociālajā darbā, Ievads tiesību zinātnē, Sociālā politika, Sociālā likumdošana, Latvijas sociālās drošības sistēma
Sociālo institūciju un sociālo pakalpojumu kvalitātes un atbilstības nodrošināšana un novērtēšana;		x		Pētījumi sociālajā darbā, Politikas analīze, Sociālo programmu īstenošana un novērtēšana, Sociālo pakalpojumu kvalitātes vadība
Personu ar invaliditāti vajadzības, sociālās funkcionēšanas problēmas, cēloņi, sekas, risinājumi;		x		Psihiatrijas pamati, Latvijas sociālās drošības sistēma, Sociālais darbs ar dažādām klientu grupām, Sociālā pedagoģija
Gerontoloģijas vispārējās problēmas; sociālā gerontoloģija, vecu cilvēku aprūpe Latvijā;		x		Attīstības psiholoģija, Sociālā gerontoloģija, Latvijas sociālās drošības sistēma, Sociālais darbs ar dažādām klientu grupām, Sociālais darbs paliatīvajā aprūpē
Atkarības un līdzatkariņas problemātika, sociālā darba specifika		x		Sociālais darbs ar vielu atkarīgām personām, Sociālais darbs ar dažādām klientu grupām
Soda izpildes likumdošana, kā arī LR likumi un normatīvie akti, kas attiecas uz tiesībsargājošo orgānu darbību;	x			Ievads tiesību zinātnē, Sociālais darbs ar dažādām klientu grupām
Sociālais darbs ar deviantām personām; Ar brīvības atņemšanu sodīto personu socialās dzīves normalizācijas process;	x			Latvijas sociālās drošības sistēma, Sociālais darbs ar dažādām klientu grupām, Sociālā pedagoģija
Dažādas iedzīvotāju grupas		x		Ievads socioloģijā, Sociālais

t.sk. minoritāšu kultūra, diskriminācijas un integrācijas problēmas;				darbs multikulturālā sabiedrībā, Sociālā politika, Latvijas sociālās drošības sistēma, Sociālais darbs ar dažādām klientu grupām, Sociālā psiholoģija
Ielu sociālais darbs; Potenciālās klientu grupas uz ielas – bezpajumtnieki, narkomāni, prostitūtas, ielu bērni, noziedzīgie grupējumi u.tml.;	x			Latvijas sociālās drošības sistēma, Sociālais darbs ar dažādām klientu grupām, Sociālais darbs ar vielu atkarīgām personām, Sociālā pedagoģija
Darba aizsardzība un sociālā darbinieka pašaizsardzības mehānismi – gan fiziskie, gan psiholoģiskie;	x			Ievads sociālajā darbā, Supervīzija sociālajā darbā I
HIV/AIDS problemātika, ārstēšanas iespējas, profilakse	x			Sociālā medicīna, Latvijas sociālās drošības sistēma, Sociālais darbs ar dažādām klientu grupām, Sociālais darbs ar vielu atkarīgām personām
Seksuālās un seksuālo aktivitāšu riska problēmas (t.sk. prostitūcija, homoseksuālisms u.c.);	x			Sociālais darbs ar dažādām klientu grupām, Sociālā medicīna
Suicīds, nāve, tās stadijas;		x		Krīzes psiholoģija, Psihiatrijas pamati, Sociālais darbs paliatīvajā aprūpē
Vardarbības problemātika, sociālā darbinieka iejaukšanās, preventīvais darbs			x	Vardarbības fenomens sociālajā darbā, Latvijas sociālās drošības sistēma, Sociālais darbs ar dažādām klientu grupām
Vadības teorija; Personālvadības politika;	x			Organizāciju teorija,
Latvijas Eirointegrācijas process, saistosie normatīvie dokumenti, Eiropas Padomes sociālā un ekonomiskā politika; un ES finansu instrumenti;	x			Sociālā politika, Sociālā likumdošana, Sociālā darba projektu vadīšana
Globalizācijas dimensijas, ietekme uz sociālo politiku, sociālās pārmaiņas Eiropā un pasaule;	x			Ievads sociālajā darbā, Sociālā politika, Mūsdienu demokrātijas pamatproblēmas
Cilvēktiesības			x	Cilvēktiesības
Diskriminācijas, sociālās izolācijas, apspiešanas pazīmes, process, cēloni, sekas un iespējamie risinājumi sabiedrībā;		x		Sociālā politika, Latvijas sociālās drošības sistēma, Mūsdienu demokrātijas pamatproblēmas, Sociālais darbs multikulturālā sabiedrībā
Sociālās labklājības teorijas; Sociālā politika un sociālās		x		Sociālā politika, Sociālā likumdošana, Latvijas sociālās

drošības sistēma, sociālo pakalpojumu pieejamība			drošības sistēma, Politikas analīze, Sociālais darbs makrolīmenī
Valsts politikas veidošanas un īstenošanas process, valsts politiskā struktūra; Valsts vietējās pārvaldes sistēma	x		Ievads tiesību zinātnē, Sociālā likumdošana, Politikas analīze, Mūsdienu demokrātijas pamatproblēmas, Sociālais darbs makrolīmenī
Ekonomika; Sociālekonomiskās parādības un procesi valstī	x		Ekonomikas teorijas pamati, Sociālā politika
Tiesību zinātnē, tiesu sistēma valstī; Likumdošana; Likumprojektu akceptēšanas gaita;		x	Ievads tiesību zinātnē, Sociālā likumdošana, Mūsdienu demokrātijas pamatproblēmas, Sociālais darbs makrolīmenī

Papildus studiju kursiem, studenti izstrādā kursa darbus un diplomdarbu, kuros pievēršas kādas konkrētas sociālās problēmas, sociālā darba mērķa grupas, sociālā darba teorētisko nostādņu un praktisko intervēnu, sociālās likumdošanas un pakalpojumu padziļinātai izpētei.

Atbilstoši **profesionālās augstākās izglītības standartam** studiju programma ir strukturēta 3 daļās: (1) vispārizglītojošie kursi (20 krp. apjomā), (2) nozares teorētiskie pamatkursi (36 krp. apjomā) ietverti studiju programmas obligātajā A daļā, un (3) nozares profesionālās specializācijas kursi (36 krp. apjomā) A daļā un (82 krp. apjomā) obligātās izvēles B daļā. Atbilstoši standartam studiju prakse ir 26 kredītpunktu apjomā un noslēguma pārbaudījumi 12 krp. apjomā, ietverot diplomdarba izstrādi un aizstāvēšanu un eksāmena kārtošanu. Arī programmas satura ziņā ir nodrošināta atbilstība standartam, iekļaujot humanitāro un sociālo zinātnē teorētiskos kursus (tai skaitā pedagoģijas, psiholoģijas, uzņēmējdarbības un ekonomikas), ietverot kursus, kas attīsta sociālās, komunikatīvās un organizatoriskās pamatiemānas, kursus par informācijas tehnoloģijām un uzņēmējdarbības profesionālo kompetenču veidošanai. Profesionālo prasmju attīstīšanai vairāku kursu īstenošanā tiek izmantotas kompetences treniņa, lietišķo spēļu un līdzīgas praktiskās metodes.

**Programmas atbilstība otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartam
(Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu, MK noteikumi Nr.512, 2014.gada 26.augustā)**

Kritērijs	Profesionālās augstākās izglītības valsts standarts	LU studiju programma „Sociālais darbs”
Zināšanas, prasmes, kompetences	Jāatbilst Latvijas izglītības klasifikācijā noteiktajām ietvarstruktūras 6. līmeņa	Atbilst LKI 6.līmeņa sasniedzamajiem rezultātiem (skat. studiju programmā paredzētie studiju rezultāti)

	zināšanām, prasmēm un kompetencei	
Studiju programmas apjoms	vismaz 160 kredītpunkti	160 kredītpunkti
Kontaktstundas	Ne mazāk kā 40 % veido kontaktstundas	2 kp kursam paredzētas 32 kontaktstundas, attiecīgi 4 kp kursam 64.< style="width:281px">
Vispārizglītojošie kursi	Humanitāro un sociālo zinātņu studiju kursi vismaz 20 kp apjomā	Obligāto struktūru veido studiju kursi, prakse un valsts pārbaudījums (skat. studiju plānu)
Uzņēmējdarbības profesionālās kompetences veidošana	Vismaz 6 kp	Vairāk kā 20 kredītpunkti (skat. studiju plānu) Ievads komunikācijas zinātnē – 2 kp Ievads psiholoģijā – 4 kp Ievads socioloģijā – 2 kp Attīstības psiholoģija – 4 kp Ievads tiesību zinātnēs – 4 kp Sociālā politika – 4 kp Ekonomikas teorijas pamati – 4 kp Cilvēktiesības – 2 kp u.c.
Nozares teorētiskie pamatkursi un informācijas tehnoloģiju kursi	Vismaz 36 kredītpunkti	Vairāk kā 6 kredītpunkti (skat. studiju plānu) Uzņēmējdarbības pamati – 2 kp Sociālā darba projektu vadīšana – 4 kp Organizāciju teorija – 2 kp Sociālo programmu īstenošana un vadīšana – 2 kp

Nozares profesionālās specializācijas pamatkursi	Vismaz 60 kredītpunkti	82 kredītpunkti (skat. studiju plānu)
Brīvās izvēles kursi	Vismaz 6 kredītpunkti	6 kredītpunkti Studenti izvēlas kursus no LU C daļas kursu piedāvājuma, vai citas studiju programmas B daļas kursu
Prakse	Vismaz 20 kredītpunkti	26 kredītpunkti Prakse I (6), Prakse II (10), Prakse III (10)
Valsts pārbaudījums	Vismaz 12 kredītpunkti, ietverot bakalaura darba vai diplomdarba izstrādi un aizstāvēšanu	12 kredītpunkti Diplomdarba izstrāde I (4), Diplomdarba izstrāde II (6), Valsts pārbaudījums sociālajā darbā (2)
Vides aizsardzības likuma un Civilās aizsardzības likuma prasības	Iekļaut studiju kursus par Civilo aizsardzību un Vides aizsardzību	Tiks īstenots saskaņā ar šo noteikumu 55.punktu
Studiju darbi	Vismaz trīs studiju darbi	Trīs studiju darbi: studenti izstrādā Kursa darbu I, kursa darbu II un sociālās problēmas izpēti Prakses I ietvaros
Prakses īstenošana	Saskaņā ar līgumiem par prakses vietas nodrošināšanu	Terminēti vai beztermiņa līgumi par prakses vietas nodrošināšanu atbilstoši LU 16.04.2007. rīkojumam Nr. 1/86 „Latvijas Universitātes studējošo prakses organizēšanas kārtība”
Profesionālās kvalifikācijas un grāda piešķiršana	Piešķir piektā līmeņa profesionālo kvalifikāciju un profesionālo bakalaura grādu nozarē (profesionālās darbības nozarē)	Apgūstot programmu, tiek piešķirta Sociālā darbinieka piektā līmeņa profesionālā kvalifikācija un bakalaura grāds sociālajā darbā
Tiesības turpināt izglītību	Dod tiesības turpināt izglītību akadēmiskā maģistra vai profesionālā maģistra studiju programmā	Ir tiesības turpināt izglītību akadēmiskā maģistra vai profesionālā maģistra studiju programmā

2.1.11. Studiju programmas izmaksas un to kalkulācija

Studiju programmā nenotiek studiju process, tāpēc kalkulācija nav pievienota.

2.1.12. Salīdzinājums ar vienu tāda paša līmeņa un tādam pašam studiju virzienam atbilstošu Latvijas (ja līdzīga studiju programma Latvijā tiek īstenota) un vismaz divām Eiropas Savienības valsts atzītu augstskolu vai koledžu studiju programmām

Salīdzinājumam tika izvēlēta Liepājas Universitātes Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programma „Sociālais darbinieks”, Kopenhāgenas Universitātes Sociālā darba koledžas studiju programma sociālajā darbā (pirmā institūcija Dānijā, kura piedāvā studijas sociālajā darbā kopš 1937.gada) un Gēteborgas Universitātes Sociālā darba departamenta piedāvātā studiju programma sociālajā darbā no Eiropas Savienības valstu atzītu augstskolu studiju programmām.

Latvijas Universitātes un Liepājas Universitātes studiju programmu sociālā darbinieka profesionālās kvalifikācijas iegūšanai salīdzinājums

Kritēriji salīdzinājumam	Latvijas Universitāte	Liepājas Universitāte
Iegūstamā kvalifikācija, grāds	5.līmeņa profesionālā kvalifikācija „Sociālais darbinieks” un profesionālā bakalaura grāds	5.līmeņa profesionālā kvalifikācija „Sociālais darbinieks” un profesionālā bakalaura grāds
Programmas apjoms	160 krp.	160 krp.
Programmas realizācijas laiks	8 semestri pilna laika klātienē 9 semestri nepilna laika klātienē 10 semestri nepilna laika neklātienē	8 semestri pilna laika klātienē 9 semestri nepilna laika neklātienē
Imatrikulācijas noteikumi	Vidējā izglītība	Vidējā izglītība
Programmas sadalījums pa blokiem/moduļiem	<p>Studiju programmu veido:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vispārizglītojošie studiju kursi (20 krp.) • Nozares teorētiskie pamatkursi (36 krp.) • Nozares profesionālās specializācijas kursi (jāiegūst 60 krp.), <p>Tematiski studiju programma iedalīta 5 blokos:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sociālais darbs un profesionālā attīstība 2. Psiholoģija 3. Politika, valsts pārvalde un likumdošana 4. Pētniecība un plānošana 5. Starpdisciplinārie studiju kursi 	<p>Studiju programmu veido 3 daļas:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vispārizglītojošie studiju kursi (14 krp.) 2. Studiju moduli: <ol style="list-style-type: none"> 1. Cilvēka dzīves cikli 2. Profesionālā attīstība 3. Sociālā darba prakse 4. Cilvēks un sabiedrība 5. Pētniecība sociālajā darbā <ol style="list-style-type: none"> 1. Brīvās izvēles daļa

Studiju programmas saturs:

• Vispārizglītojošie studiju kursi	Ievads profesionālajās studijās (1 krp.)	Ievads profesionālajās studijās (1 krp.)
	Ievads komunikācijas zinātnē (2 krp.)	Ievads problēmizglītībā (1)
	Filosofijas pamati (2)	Vispārīgā psiholoģija (2)
	Ievads psiholoģijā (4)	Politoloģija (2)
	Ievads studijās, pētniecībā un akadēmiskajā rakstībā (2)	Filosofija (2)
	Ievads socioloģijā(2)	Relīģiju vēsture (2)
	Attīstības psiholoģija (4)	Valodas kultūras jautājumi (2)
	Ievads tiesību zinātnē (4)	Attīstības psiholoģijas teorijas (2)
		Pirmsskolas audzināšana (1)
		Skolas pedagoģija (1)
• Nozares teorētiskie pamatkursi		Andragoģijas pamati(2)
		Gerontoloģija (2)
	Ievads sociālajā darbā (4)	1.moduļa „Cilvēka dzīves cikli”
	Ievads socioloģisko pētījumu metodēs un organizācijā (2)	moduļa darbs (2)
	Psihiatrijas pamati (2)	Valsts iekārta un politiskā sistēma (1)
	Sociālā darba ētika un vērtības (2)	Ekonomika (1)
	Sociālā darba metodes un process (4)	Tiesu un cietumu sistēma (1)
	Saskarsme sociālajā darbā (4)	Cilvēktiesības (1)
	Sociālā politika (4)	Bērnu tiesību aizsardzība (1)
	Sociālā darba teorijas (4)	Veselības aizsardzības sistēma.
• Praktiskie studiju kursi	Sociālā likumdošana (2)	Veselības apdrošināšana (1)
	Sociālā darba projektu vadīšana	Sociālās apdrošināšanas sistēma (1)
• Praktiskie studiju kursi		Genētika (1)

	(4)	Psihopatoloģija (1)
	Kursa darbs I (2)	Veselība un slimības (2)
	Kursa darbs II (2)	Vīrieša un sievietes psiholoģija (1) Ģimenes psiholoģija (2) Ģimenes pedagoģija (2) Ģimenes likumdošana (2) 4.1., 4.2., 4.3., 4.4.submoduļu studiju darbs (2)
		Etnopsiholoģija (1) Audzināšana (2) Kriminoloģija un devianta uzvedība (2) Pētījumu metodoloģija, metodes (3) Lietišķie pētījumi sociālajā darbā (2) Sasniegumu motivācija (1) Kreativitātes psiholoģija (1)
• Nozares profesionālās specializācijas kursi	Angļu valoda I / Vācu valoda I (2)	Sociālā darba vēsture (2)
	Angļu valoda II / Vācu valoda II (2)	Sociālā darba teorijas (2)
	Brīvprātīgo darba vadīšana (2)	Sociālais darbs pasaulē (2)
	Cilvēktiesības (2)	Sociālā likumdošana (3)
	Ekonomikas teorijas pamati (4)	Sociālā darba modeļi, sistēmteor., metodes (2)
	Elektroniskie resursi un meklēšana (2)	Sociālais darbs ar indivīdu (2)
	Ģimenes socioloģija (2)	Sociālais darbs ar grupu (2)
	Ģimene kā sistēma (2)	2.1.,2.2. submod. ieskaites darbs (1)
	Krīzes psiholoģija (2)	Katastrofu medicīna (1)
		Seksoloģija (1)

	Kvalitatīvās pētījumu metodes sociālajās zinātnēs (2)	Atkarība no nark.un alk.(2)
	Kvantitatīvās socioloģisko pētījumu metodes (2)	Sociālā integrācija (2)
	Latvijas sociālās drošības sistēma (4)	Sociālā rehabilitācija (2)
	Mūsdienu demokrātijas pamatproblēmas (2)	Logopēdijas pamati (1)
	Organizāciju teorija (2)	Paliatīvā aprūpe (2)
	Pētījumi sociālajā darbā (2)	4.5.submoduļa studiju darbs (2)
	Politikas analīze (2)	Sociālā politika, attīstība (2)
	Psihosociālais darbs (2)	Sociālā plānošana un administrešana (1)
	Religiju problemātika sociālajā darbā (2)	Eiropas sociālā un ekonomiskā politika (1)
	Sociālais darbs ar indivīdu un ģimeni I (2)	Sociālais darbs ar nevalstiskajām organizācijām (1)
	Sociālais darbs ar indivīdu un ģimeni II (2)	Sociālais darbs un brīvprātīgo kustība (1)
	Sociālais darbs ar grupu (2)	4.6.submoduļa ieskaites darbs (1)
	Sociālais darbs ar dažādām klientu grupām (2)	5.moduļa studiju darbs (2)
	Sociālais darbs ar vielu atkarīgām personām (2)	Sociālā darba vadības pamati (2)
	Sociālais darbs kopienā (4)	Personālvadības pamati (1)
	Sociālais darbs makrolīmenī (2)	Supervīzija sociālajā darbā (2)
	Sociālais darbs multikulturālā sabiedrībā (2)	Sociālo institūciju kvalitātes novērtēšana (1)
	Sociālais darbs paliatīvajā aprūpē (2)	Darba likumdošana un darba aizsardzība (1)
	Sociālā gerontoloģija (2)	2.3. submoduļa ieskaites darbs (2)
	Sociālā medicīna (2)	Križu terapija (2)

	Sociālā pedagoģija (4) Sociālā psiholoģija (4) Sociālo programmu īstenošana un novērtēšana (2) Sociālo pakalpojumu kvalitātes vadība (2) Supervīzija sociālajā darbā I (2) Supervīzija sociālajā darbā II (2) Vardarbības fenomens sociālajā darbā (2)	Profesionālā ētika (1) Socializācijas pamati (2) Socioloģija (1) Ģimenes socioloģija (2) Ģimenes terapija (2) Vardarbība un incests (1) Konfliktoloģija (1) Saskarsmes treniņš (1)
Prakses organizācija	Prakse I (6 krp.) – sociālā darba institūciju un mērķa grupu iepazīšana (institūciju apmeklējumi) Prakse II (10 krp.) – sociālais darbs institūcijā, institūcijas darbības izpēte un sniegt oportunitāti sociālajām profesionāļam analīze Prakse III (10 krp.) – Sociālais darbs ar klienta gadījumu institūcijā, trīs klientu gadījumu vadīšana, profesionālās darbības analīze un aizstāvēšana	1. 1.moduļa praktikums (2 krp.); 2. Vērošanas prakse sociālā darba institūcijās (I) (3 krp.); 3. Prakse sociālajās institūcijās (II) (5 krp.); 4. Prakse sociālajās institūcijās (III) (8 krp.); 5. Prakse sociālajās institūcijās (IV) (8 krp.);
Noslēguma pārbaudījumi	Diplomdarba izstrāde un aizstāvēšana (10 krp.), valsts pārbaudījums (eksāmens) (2 krp.)	Kvalifikācijas eksāmens (2 krp.), bakalaaura darba izstrāde un aizstāvēšana (10 krp.)

Salīdzinot LU un Liepājas Universitātes (LiepU) sociālā darba studiju programmas, ir redzams samērā līdzīgs programmas satura iedalījums 5 blokos (LU) vai moduļos (LiepU), kur atsevišķs bloks ir plānots pētniecības metožu apguvei, makro līmeņa, sociālā darba profesionālo kompetenču apgūšanai un psiholoģijai. Prakse LU ir kompaktāk organizēta nekā LiepU, kur tā ir sadalīta 5 daļās. Arī attiecībā uz studiju kursiem var secināt, ka LU studiju programmā pārsvarā ir kursi 2 vai 4 kredītpunktu apjomā, bet LiepU programmā 35 kursi ir 1 kredītpunkta apjomā, 38 kursi 2 kredītpunktu apjomā, bet divi kursi ir 3 kredītpunktu apjomā.

Vispārizglītojošo kursu daļā abās programmās ir līdzīgs saturs – psiholoģijas un vecumposmu psiholoģijas kursi, filozofija, bet atšķirīgais ir, ka LU programmā ir arī ievadkursi

komunikācijas zinātnē, socioloģijā un tiesībās, bet LiepU politoloģijā, reliģijas vēsturē un pedagoģijā. Nozares teorētisko pamatkursu saturs ir atšķirīgs, jo LU programmā tie pamatā ir kursi sociālajā darbā, sociālajā politikā, likumdošanā un viens kurss psihiatrijā, bet LiepU ir vairāki kursi veselības aprūpes jomā, tiesību zinātnu un likumdošanas kursi, psiholoģijas un pētniecības metožu kursi, un to starpā nav neviena kursa sociālā darba profesijā. Nozares profesionālās specializācijas kursu daļā LiepU ir ietverti sociālā darba un sociālās likumdošanas kursi, kuri LU programmā ir nozares pamatkursu daļā. LU šajā sadaļā ir daži sociālajā darbā nozīmīgi kursi psiholoģijā, socioloģijā, bet pamatā sociālā darba specializācijas kursi. Vairāku kursu tematika ir līdzīga abās programmās (paliatīvā aprūpē, atkarības un vardarbības problemātika, pētījuma metodes, brīvprātīgo kustība u.c.).

Kopenhāgenas Universitātes (KU) Sociālā darba koledža piedāvā Starpkultūru/Starptautisko bakalaura studiju programmu sociālajā darbā angļu valodā un Klasisko bakalaura programmu sociālajā darbā, ar kuru arī tiks salīdzināta LU studiju programma. KU tiek īstenota arī maģistra studiju programma sociālajā darbā, kā arī tālāk izglītības programmas 60 ECTS apjomā vairākās sociālā darba jomās. Uz 200 studiju vietām sociālā darba bakalaura programmā katru gadu piesakās aptuveni 600 reflektanti.

atra Eiropas Savienībā atzīta augstskola ar senām tradīcijām sociālo darbinieku izglītošanā ir Gēteborgas Universitāte (GU) Zviedrijā. GU sociālā darba profesionālajā studiju programmā katru semestri uzņem 150 studentus, tātad 300 studentus gadā. Kopā programmā studē 1900 studentu. Studiju programma piedāvā apgūt vispārējo sociālā darba praksi. GU Sociālā darba departaments piedāvā arī studijas maģistra līmenī sociālajā darbā un doktorantūrā.

Kopenhāgenas Universitātes, Gēteborgas Universitātes un Latvijas Universitātes studiju programmu sociālajā darbā salīdzinājums

Kritēriji salīdzinājumam	Kopenhāgenas Universitātes studiju programma	Gēteborgas Universitātes studiju programma	LU studiju programma
Iegūstamā kvalifikācija, grāds	Bakalaurs sociālajā darbā	Profesionālā kvalifikācija sociālajā darbā	5.līmeņa profesionālā kvalifikācija „Sociālais darbinieks” un bakalaura grāds sociālajā darbā
Programmas apjoms	210 ECTS	210 ECTS	240 ECTS
Programmas realizācijas laiks	7 semestri	7 semestri	8 semestri pilna laika klātienē 9 semestri nepilna laika klātienē 10 semestri nepilna laika nekļātienē
Programmas saturs	Tematiskie bloki:	Studiju kursi:	Tematiskie bloki:

		Sociālais darbs kā disciplīna un profesija 15 ECTS	
		Sociālā struktūra un labklājība 15 ECTS	
		Indivīds, grupa un ģimene 15 ECTS	
		Likumdošana Sociālajā darbā 15 ECTS	
		Mērķa grupas sociālajā darbā 15 ECTS (iedalīts izvēles kurso)	
	Sociālais darbs un konsultēšana 84 ECTS	Zinātņu filozofija un zinātniskās metodes 7,5 ECTS	1. Sociālais darbs un profesionālā attīstība
	Psiholoģija un psihiatrija 28 ECTS	Zinātniskais darbs 7,5 ECTS	2. Psiholoģija
	Likumdošana 28 ECTS	Mērķa grupas sociālajā darbā 7,5 ECTS (iedalīts izvēles kurso)	3. Politika, valsts pārvalde un likumdošana
	Sociālās zinātnes 34 ECTS	Rīcības stratēģijas un ētika sociālajā darbā 22,5 ECTS	4. Pētniecība un plānošana
		Zinātņu filozofija un zinātniskās metodes II 7,5 ECTS	5. Starpdisciplinārie studiju kursi
		Zinātniskais darbs 15 ECTS	
		Sociālā politika un sociālais darbs 7,5 ECTS	
		Kurss profesionālajā sociālajā darbā 22,5 ECTS	
		Novērtēšanas un	

		kvalitātes darbs profesionālajai attīstībai 7,5 ECTS	
Prakse	<p>36 ECTS</p> <p>1) 2.semestrī 2 mēneši <i>novērošanas</i> prakse, iepazīšanās ar institūciju tīklu</p> <p>2) 4.semestrī 16 nedēļas <i>praktiskās apmācības</i> prakse</p>	<p>Prakse 30 ECTS 5.semestrī</p>	<p>Prakse I 9 ECTS – sociālā darba institūciju un mērķa grupu iepazīšana</p> <p>Prakse II 15 ECTS – sociālais darbs institūcijā, institūcijas darbības izpēte un sniegto pakalpojumu analīze</p> <p>Prakse III 15 ECTS – Sociālais darbs ar klienta gadījumu institūcijā, trīs klientu gadījumu vadišana, profesionālās darbības analīze un aizstāvēšana</p>
Noslēguma pārbaudījumi	Bakalaura darbs 30 ECTS	Diplomdarbs 30 ECTS	Kvalifikācijas eksāmens 3 ECTS, bakalaura darba izstrāde un aizstāvēšana 15 ECTS

Tematiski visas trīs studiju programmas ir līdzīgi organizētas, iekļaujot studiju kursus sociālajā darbā, psiholoģijā, likumdošanā, sociālajās zinātnēs un pētniecības metodēs, bet atšķirīga ir studiju organizācija. KU studiju programmā katru semestri studenti iegūst 30 ECTS, noklausoties un izpildot prasības piedāvātajā vienā vai divos integrētos studiju kurso, kuriem ir kopīgs gala pārbaudījums – grupā izstrādāta projekta aizstāvēšana vai individuāls eksāmens. Būtiskā atšķirība ir, ka studiju programmu veido tikai 10 studiju kursi. Katra kursa ietvaros sadarbojas vairāki pasniedzēji un nozares speciālisti, nodrošinot integrētu un vispusīgu katra temata apguvi. Arī GU sociālā darba studiju programmā tiek piedāvāts neliels skaits apjomīgu studiju (15 kursi) kursu. Tā ir būtiskākā atšķirība ar LU studiju programmu, kuru atbilstoši Latvijā vispārpieņemtai praksei veido daudzi 3 – 6 ECTS apjoma studiju kursi. Varam pieņemt, ka tematiski integrētu un apjomīgāku kursu piedāvāšana palīdzētu studentiem Latvijā iegūt dzīlākas un aptverošākas zināšanas, izpratni un orientēšanās spēju kursa tematikā, tas varētu palīdzēt profesionālos jautājumus skatīt vairāku zinātnu kopsakarībās.

Prakses organizācijā arī ir gan līdzības, gan atšķirības. KU un LU prakšu organizācija ir līdzīga ar to, ka vispirms ir paredzēta prakse priekšstata iegūšanai par sociālo pakalpojumu un to sniedzošo institūciju tīklu, bet nākamā prakse jau paredz paša studenta profesionālo prasmju un zināšanu pielietojumu un attīstīšanu. GU prakse ir organizēta tikai 5. semestrī, kad paralēli praksei, citu uzdevumu studentam nav. Prakses laikā students gan iepazīst pakalpojumu tīklu, gan konkrēto institūciju, kurā praktizējas, kā arī attīsta savas profesionālās kompetences. Visās studiju programmās paralēli formāli organizētajai studiju praksei ir arī praktiski uzdevumi, institūciju apmeklējumi un izpētes uzdevumi.

Studiju programmu salīdzinājuma rezultātā varam secināt, ka Latvijas Universitātes profesionālā bakalaura studiju programma „Sociālais darbs” atbilst sociālā darba izglītības jomā Eiropā atzītu studiju programmu saturam un prakses organizācijai.

2.1.13. Informācija par studējošajiem pārskata periodā

LRI kods	Studiju programmas nosaukums	Progrstatus	2015/2016
42762	29607 Sociālais darbs (PBSP)	A	
	Stud. skaits	0	
	1. studiju gadā imatrikulētie	0	
	Absolventi	0	

2.1.14. Aptauju rezultātu kopsavilkums par studējošo apmierinātību ar studiju kvalitāti un to izmantošana studiju programmas kvalitātes uzraudzībā

Pēdējā studējošo grupa tika uzņemta 2008.gadā un 2012.gadā šī grupa absolvēja studiju programmu. Iepriekšējā pārskata periodā aktīvu studējošo šai programmā nav bijis.

2.1.15. Aptauju rezultātu kopsavilkums par absolventu apmierinātību ar studiju kvalitāti un to izmantošana studiju programmas kvalitātes uzraudzībā

Pēdējā studējošo grupa tika uzņemta 2008.gadā un 2012.gadā šī grupa absolvēja studiju programmu. Iepriekšējā pārskata periodā absolventu šai programmā nav bijis, bet iepriekšējās akreditācijas veiktā anketēšanas rezultātus var aplūkot tālāk tekstā.

Galvenie secinājumi no absolventu aptaujām par studiju programmu bija:

- absolventus apmierina studiju programmas saturs, piedāvātā kursu izvēle B daļā,
- vēlamo C daļas kursu apguve, iespējas apgūt pētnieciskās, profesionālās prasmes un
- iemaņas, iespējas attīstīt prasmes studiju laikā un studiju procesa organizēšana;
- vērtējot materiāli tehnisko nodrošinājumu, absolventi ir pilnībā apmierināti ar studiju telpām;
- absolventi ir „drīzāk neapmierināti” ar iespējām izmantot datorus un studijām nepieciešamās literatūras pieejamību LU bibliotēkās.

Attiecībā uz literatūras pieejamību, var piekrist par literatūras trūkumu latviešu valodā, vai arī par specifiskām sociālā darba mērķa grupām, jaunām sociālām problēmām, jo pie ierobežotiem resursiem ne vienmēr ir iespējams iegādāties ļoti šauri specializētu literatūru pietiekamā apjomā. Tomēr attiecīgā literatūra ir atrodama LU abonētajās elektroniskajās datu bāzās, kuru izmantošanā pēc kursa darbu un diplomdarbu vadītāju vērojumiem sociālā darba studenti ir neaktīvi. Diemžēl anketas uzbūve neļauj noskaidrot iemeslu ne tik augstam novērtējumam attiecībā

uz datoru izmantošanas iespēju, jo SZF ir iekārtotas divas datorklases un arī bibliotēkas lasītava ir aprīkota ar datoriem. Viens pieņemums, kas var izskaidrot šādu novērtējumu, varētu būt datorklašu noslogojums nodarbībām studiju kursos.

- studiju programmas beidzēji ir pauduši pilnīgu apmierinātību ar studijās iegūtām prasmēm efektīvi pielietot informācijas tehnoloģijas informācijas meklēšanai, apstrādei un noformēšanai un strādāt ar informāciju (izvērtēt, analizēt to).

To var vērtēt kā apliecinājumu studiju programmā A daļā iekļautā kursa „Ievads studijās, pētniecībā un akadēmiskajā rakstībā” lietderībai, kur uzmanība tiek vērsta uz bibliotēkas pakalpojumu izmantošanas iespējām, literatūras meklēšanas veidiem.

Aptaujas anketas brīvo komentāru daļā paustais pārsvarā atspoguļo tikai atsevišķu studentu viedokli (maksimālais viedokļu sakritības skaits ir 4). Visbiežāk viedokļi tiek izteikti par semestru plānojumu, studiju programmas ilgumu un pasniedzēju darbu:

- par semestru plānojumu parasti tiek izteikti pretrunīgi viedokļi, jo ir respondenti, kas vēlas intensīvāku un kompaktāku plānojumu, un tai pat laikā citi norāda, ka slodze visos studiju gados ir bijusi pārāk liela. Tāpat izskan ierosinājums pēdējā (8.) semestrī neplānot nodarbības, un to veltīt tikai diplomdarba izstrādei un eksāmenam.

Tā kā LU anketa nenoskaidro, vai respondents paralēli studijām strādā vai nē, tad var izteikt tikai pieņemumu, ka slodzi kā pārāk lielu varētu būt izjutuši paralēli studijām PLK strādājošie studenti. 8.semestrī PLK studentiem tiek plānots viens studiju kurss 4 krp. apjomā, kur nodarbības notiek tikai februārī un martā, aprīli un maiju atstājot vienīgi noslēguma darba rakstīšanai (6 krp.) un valsts pārbaudījuma kārtošanai (2 krp.). Tātad, ja students ir ieguvis nepieciešamo krp. skaitu B daļā un C daļā, tad slodze ir mazāka, nekā 20 krp.

- par studiju programmas ilgumu izskan priekšlikums to samazināt no 4 uz 3 – 3,5 gadiem.

Šādu iespēju neparedz LR „Augstskolu likumā” noteiktais par piektā līmeņa profesionālās kvalifikācijas ieguvei kopējo pilna laika studiju ilgumu, kas ir 4 studiju gadi.

- par pasniedzēju darbu ir pausta apmierinātība ar pasniedzēju attieksmi pret studentiem, pozitīvi tiek vērtēta vizuālo palīglīdzekļu izmantošana nodarbībās, prasme sasaistīt teoriju un praksi, pozitīvi vērtēta pasniedzēju – praktiku iesaistīšana studiju programmas īstenošanā.
- tāpat ir komentāri, kuros pausta pilnīga apmierinātība ar studiju programmu un procesu. 2009.gada rudenī veiktā studējošo aptauja (3. un 5. semestra studenti) par studiju programmu atspoguļo ļoti līdzīgus rezultātus. Vērtējumi visos jautājumos ir robežās 1 – „pilnībā apmierina” un 2 „drīzāk apmierina”. Arī komentāros pausti līdzīgi viedokļi par semestru plānojumu un studiju ilgumu. Pasts pozitīvs

novērtējums studiju programmas saturam, kas ir visaptverošs un dod ieskatu ar sociālo darbu saistītās zinātnē nozarēs (psiholoģijā, tiesībās (likumdošana)), kā arī ir atbilstošs profesijas apguvei. Pozitīvi tiek vērtēts to pasniedzēju darbs, kuri nodarbībās ietver praktiskus vingrinājumus, lekcijas pasniedz atraktīvi, bet ir minēts, ka ir arī pasniedzēji, kuri lekcijas monotonī norunā. Gandrījumu rada fakts, ka absolventi turpina studijas ne tikai maģistra studiju programmās Latvijā, bet arī Amerikas Savienotajās Valstīs un Vācijā.

2009.gada janvārī tika veikta studiju programmas *absolventu aptauja*, lai noskaidrotu, cik no absolventiem uzsāk darbu iegūtajā profesijā. Aptaujā piedalījās 2005.-2008.gada absolventi (n=59) un sniedza atbildes uz 2 jautājumiem, norādot arī darba vietas nosaukumu: (1) vai pēc studiju beigšanas ir strādājuši sociālā darba jomā; un (2) vai patlaban strādā sociālā darba jomā. 2/3 aptaujāto absolventu (38) bija strādājuši sociālā darba jomā pēc studiju beigšanas, bet uz aptaujas norises brīdi sociālā darba jomā strādāja puse aptaujāto (30). No tiem, kuri atbildēja, ka pēc studiju pabeigšanas nav strādājuši sociālā darba jomā, 2 vēlāk darbu bija atraduši un aptaujas norises laikā joprojām strādāja. Vairāk bija to absolventu, kuri bija sākuši strādāt sociālo darbu, bet uz aptaujas norises brīdi no darba sociālajā jomā bija aizgājuši (10). Tas atbilst Rīgas sociālajos dienestos novērotajam, ka ir liela darbinieku mainība zemā atalgojuma un augstās darba slodzes, tai skaitā psihosociālās spriedzes dēļ. Var secināt, ka darbu profesijā uzsāktu lielāks skaits absolventu, ja darba piedāvājums sociālajās institūcijās kļūtu pievilcīgāks atalgojuma un darba apstākļu ziņā.

Darba devēju un sociālā darba praktiķu aptauja tika veikta 2010.gada februārī. Sadarbībā ar Sociālo darbinieku biedrību, kurā ir apvienojušies sociālā darba praktiķi, tai skaitā darba devēji, tika organizēta fokusgrupas diskusija. Diskusijas mērķis bija noskaidrot sociālā darba jomas pārstāvju viedokļus par vakancēm darba tirgū, vēlamajām sociālā darbinieka amata pretendenta zināšanām un prasmēm, kā arī sociālā darba studiju programmas satura pozitīviem un negatīviem aspektiem.

Diskusijas dalībnieki pauða vienotu viedokli par to, ka jaunu sociālo darbinieku izglītošana ir nozīmīga un ir jāturpina. Joprojām trūkst sociālo darbinieku, ir vakances sociālajos dienestos, darbā tiek pieņemti arī sociālā darba profesionālās augstākās izglītības pēdējo kursu studenti. Izskanēja viedoklis, ka dažkārt jauno sociālo darbinieku sagatavotība ir pat augstāka, nekā nepieciešams konkrētā amata pienākumu veikšanai. No sociālā darba praktiķu viedokļa, jo sarežģītāka valstī situācija, jo sociālais darbs ir nepieciešamāks, jo neviens citā profesija nerisina sociālās problēmas. Sociālais darbs ir valsts paredzēto pakalpojumu daļa līdzīgi kā policijas, mediku, skolotāju un juristu pakalpojumi. Tika pausts viedoklis, ka sociālā darba izglītība ir pārāk vispusīga un jaunajiem praktiķiem trūkst specifisku, padziļinātu zināšanu. Šeit jāpaskaidro, ka sociālā darba izglītība Latvijā tiek veidota pēc starptautiski atzīta principa: (1) pamatstudiju līmenis (3–4 gadi) sociālajā darbā vispārīgu un pamata kompetenču apguvei darbam ar indivīdu, ģimeni,

grupu un kopienu un (2) maģistra studiju līmenis (1–2 gadi) specializētu un padziļinātu kompetenču apguve darbam kādā no sociālā darba jomām. Tātad ir jādomā par kvalitatīvu un specializētu maģistra līmeņa studiju programmu piedāvājuma paplašināšanu.

Diskusijas dalībnieki nosauca, kādas zināšanas un prasmes uzskata par būtiskām un nepieciešamām sociālā darba praktiķim: jābūt sociālā darba vērtībām atbilstošai attieksmei pret cilvēkiem, jāprot komunicēt (nodibināt kontaktu, uzdot jautājumus, klausīties, intervēt), jāzina krievu valoda, jāprot orientēties problēmsituācijā, jāzina, kur meklēt nepieciešamo informāciju, jāprot saskaņt kopsakarības, analizēt un interpretēt tiesību aktus, nepieciešama kritiskā spriestspēja, radošums, spēja uzdrīkstēties, atvērtība, paškritika un pašrefleksijas spēja. Atbilstoši šīm nosauktajām kompetencēm studiju programmā ir atsevišķi studiju kursi, kuros tiek apgūtas attiecīgās zināšanas un prasmes (piemēram, Sociālā darba ētika un vērtības, Saskarsme sociālajā darbā, Sociālā likumdošana, Ievads tiesību zinātnē, Supervīzija sociālajā darbā I un II, Sociālā darba metodes un process), kā arī studiju kursi, kuru ietvaros tiek vērsta uzmanība arī uz attiecīgo zināšanu, prasmju un attieksmjumu veidošanu. Studiju kursos iekļautās interaktīvās metodes un treniņi dod iespēju attīstīt prasmes, spriestspēju, attīsta spēju atvērties, būt atklātam, pārdomāt savu rīcību, tās atstāto iespaidu uz citiem, risināt problēmsituācijas. Tāpat dienasgrāmatu un pašrefleksijas vēstuļu rakstīšana prakses un atsevišķu studiju kursu ietvaros attīsta novērošanas, analītiskās un sevis apzināšanās spējas.

Vērā ņemams ir ieteikums vienu studiju praksi studentam iziet pašvaldību sociālajā dienestā, bet otru institūcijā, kas sniedz specializētus sociālos pakalpojumus. Lai arī šāds nosacījums nav izvirzīts studentiem, prakses vietas meklējot, tomēr prakses semināros Prakses II iziešanas laikā, kad studenti dalās ar iegūtajām zināšanām un pieredzi, vairums paši izvēlas nākamo Praksi III iziet otra tipa institūcijā, lai gūtu daudzveidīgāku izpratni par sociālo darbu un pakalpojumiem. Diskusijā tika izteikti priekšlikumi, studiju programmā ietvert tematus par sociālā darbinieka identitāti, deviances problemātiku un sociālā darbinieka sadarbību ar medijiem. Sociālā darbinieka profesionālās identitātes jautājumi nebūtu iekļaujami atsevišķā studiju kursā, jo tā veidojas studiju gaitā, gan apgūstot profesiju teorētiski, gan iepazīstoties ar tās praktisko pielietojumu. Vairākos studiju kursos ir temati par sociālā darba vērtībām, ētiku, sociālā darba mērķiem, darbinieka uzdevumiem, profesionālo kompetenci u.c. jautājumiem, kuri palīdz formēties jaunā speciālista profesionālajai identitātei. Studentu vērtējumā nozīmīgs ir studiju kurss Supervīzija sociālajā darbā II, kura ietvaros notiek savas profesionālās lomas apzināšanās un darbības analīze konkrētā prakses situācijā, savu stipro un vājo pušu apzināšanās.

Studiju kursa nepieciešamība, kas būtu veltīts sociālajam darbam probācijas jomā, ir apzināta, tomēr šī specializācija tiek attīstīta profesionālajā maģistra programmā Sociālais darbs. Nākotnes uzdevums ir arī studiju kursa par sociālā darbinieka sadarbību ar medijiem izstrāde.

2.1.16. Studējošo pašpārvalde un līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā

Sociālo zinātnu fakultātē aktīvi strādā Studentu pašpārvalde, kas iesaistās lēmumu pieņemšanā fakultātes Domes sēdēs. Studentu pašpārvaldes nozīmētie attiecīgo studiju programmu studenti piedalās studiju programmas sēdēs, kas nodrošināja regulāru informācijas apmaiņu starp studentiem un studiju programmas akadēmisko personālu. Studiju padomes sēdēs tiek izskatīti studentu priekšlikumi attiecībā par studiju procesu, saturu un kvalitāti, kā arī kopīgi meklēti risinājumi problēmsituācijām. Katra semestra gaitā studentiem tiek dota iespēja piedalīties docēto studiju kursu novērtēšanā, gan aizklātā un anonīmā veidā, gan atklāti izsakot savu viedokli nodaļas vai studiju padomes rīkotajās sēdēs.

2.2.Sociālais darbs (Profesionālās augstākās izglītības maģistra) 47762

Studiju virziena “Sociālā labklājība” darbība vērsta uz kvalitatīvas sociālā darba izglītības nodrošinājumu, aptverot dažādas specializācijas iespējas. Tāpēc LU realizētās programmas nepieciešamas gan zinātniskā sociālā darba potenciāla, darba tirgus vajadzību un unikālas specializācijas jomas nodrošināšanā.

2.2.1.Studiju programmas nosaukums, iegūstamais grāds, profesionālā kvalifikācija vai grāds un profesionālā kvalifikācija

Absolvējot profesionālā maģistra studiju programmu Sociālais darbs personas iegūst profesionālo maģistra grādu sociālajā darbā, sociālā darbinieka piekto Latvijas profesionālās kvalifikācijas līmeni (profesijas kods – 263501) un septīto Latvijas kvalifikācijas ietvarstruktūras (LKI) un Eiropas kvalifikācijas ietvarstruktūras (EKI) līmeni.

2.2.2.Studiju programmas mērķi un uzdevumi

Profesionālās maģistra studiju programmas Sociālais darbs **mērķis** ir nodrošināt iespējas personām iegūt profesionālo maģistra grādu sociālajā darbā, sociālā darbinieka piekto Latvijas profesionālās kvalifikācijas līmeni (profesijas kods – 263501) un septīto Latvijas kvalifikācijas ietvarstruktūras (LKI) un Eiropas kvalifikācijas ietvarstruktūras (EKI) līmeni, veicinot profesionālo kompetenci, administratīvās, jaunrades un pētnieciskās iemaņas.

Lai nodrošinātu šo mērķi, studiju programmas **uzdevumi** ir:

- izglītot augsti kvalificētus Latvijas un Eiropas Savienības standartiem atbilstošus Latvijas Republikas sociālajā sfērā strādājošus sociālos darbiniekus;
- attīstīt studentos prasmes un iemaņas strādāt saskaņā ar sociālo darbinieku profesijas standartu un profesionālās ētikas kodeksu;
- nodrošināt jaunāko sasniegumu apguvi sociālā darba teorijā un praksē, veicināt spēju turpināt profesionālo pilnveidi, iesaistīties mūžizglītībā;
- sagatavot studentus ar pētnieciskajam un jaunrades darbam nepieciešamajām zināšanām un prasmēm, spēju kritiski izvērtēt to pielietojumu sociālā darba jomā;
- sagatavot studentus ar teorētiskām zināšanām un praktiskām iemaņām sociālā darba jomā, kuras ļauj turpināt izglītību doktora studiju programmā;

- sagatavot studentus ar projektēšanas darba, vadībzinību un informāciju un komunikāciju tehnoloģiju kompetenci, veicinot spēju līdzdarboties zinātniskajos un praktiski orientētos projektos;
- padziļināti apgūt zināšanas, prasmes un kompetences, kas nepieciešamas darbā ar klientiem sociālajā darbā kriminālās justīcijas jomā un sociālās attīstības sociālajā darbā.

Programmas mērķi un uzdevumi ir atspoguļoti arī studiju kursu aprakstos definētajos rezultātos, uzdevumu sasniegšana tiek novērtēta katra studiju kursa noslēguma pārbaudījumā, prakšu un maģistra darba aizstāvēšanā.

2.2.3. Studiju programmā paredzētie studiju rezultāti

Programmas apguves rezultāti ir mērāmi, orientējoties uz sociālā darbinieka 5. līmeņa profesionālo kvalifikāciju un 7. Latvijas kvalifikācijas ietvarstruktūras (LKI) un Eiropas kvalifikācijas ietvarstruktūras (EKI) līmeni.

Programmu apguvušie studenti ieguvuši zināšanas, prasmes un kompetences, ko apliecina spēja demonstrēt:

Zināšanas:

- Par sociālā darba jēdzieniem un teorētiskajām perspektīvām;
- Par sociālā darba vēsturisko attīstību, metodēm un teorijām, prakses un teorijas saistību;
- Par pieejām un metodēm dažādos sociālā darba līmeņos, intervences pielietojumu;
- Par kvantitatīvo un kvalitatīvo metožu izmantošanu izpētes un novērtēšanas procesā sociālajā darbā;
- Par sociālajām tiesībām, pakalpojumiem un to saņemšanu;
- Par Latvijas un starptautisko sociālo politiku, tās analīzi no sociālā darba perspektīvas;
- Par profesionālo ētiku, darbu ar atšķirīgām klientu grupām;
- Par kopienas darba metodēm un to pielietojumu, īpaši darbā ar nebrīvprātīgiem klientiem.

Prasmes:

- Prasme kritiski izvērtēt zināšanas, to atbilstību un citus faktorus konkrētajā situācijā, lai pielietotu atbilstošas sociālā darba metodes;

- Organizatoriskās prasmes: laika, materiālo resursu un cilvēku sadarbības organizācijas iemaņas;
- Saskarsmes un komunikācijas prasmes: spēju izvēlēties piemērotu perspektīvu darbā ar atšķirīgiem klientiem;
- Spēju radoši veidot jaunas darba formas un kombinēt iepriekš apgūtās;
- Prasme patstāvīgi apgūt jaunas zināšanas un prasmes, papildināt esošās, ar mūžizglītības aktivitātēm, kā arī iedvesmot padotos turpināt mācības un uzlabot profesionālās zināšanas un prasmes.

Kompetences:

- Kapacitāte parādīt ievērojamas spējas sociālo problēmu risināšanā – vadīt vai mainīt nepazīstamus un kompleksus apstākļus studijās vai darbā, kur ir nepieciešama jauna stratēģiska pieeja;
- Kompetences sniegt pienesumu profesionālo zināšanu vai prakses attīstībā;
- Kompetence iepazīstināt ar saviem argumentiem profesionālu auditoriju skaidrā un saprotamā veidā, mutiski, rakstiski vai vizuāli;
- Kompetenci veidot sociālā darba praksi balstoties uz zinātniskām atzinām, tās nemītīgi pilnveidojot;
- Prasme vadīt citu cilvēku darbu sociālā darba jomā, skaidri definējot uzdevumus, sasniedzamos mērķus, kā arī radošo pieeju risinājuma meklēšanā.

Citas prasmes:

- Darbs komandā;
- Prasme domāt kritiski un radoši;
- Prasme strādāt dinamiskā un mainīgā vidē, ietverot prasmi pieņemt kompetentus lēmumus kompleksos un nepazīstamos apstākļos;
- Iemaņas strādāt sadarbojoties ar Latvijas un starptautiskajiem partneriem;
- Strādāt kopā ar citiem, attīstot zināšanu procesu.

Pēc maģistra grāda iegūšanas sociālajiem darbiniekiem ir tiesības turpināt studijas doktorantūrā un jo īpaši Latvijas Universitātes Sociālo zinātnu fakultātes (LU SZF) Socioloģijas doktora studiju programmas apakšnozarē Sociālā politika un sociālā darba organizācija.

2.2.4.Uzņemšanas noteikumi

Profesionālajā augstākās izglītības maģistra studiju programmā Sociālais darbs ar iespēju iegūt profesionālā maģistra grādu sociālajā darbā un 5.līmeņa profesionālo kvalifikāciju Sociālais darbinieks (programmas apjoms 80 kredītpunkti) var studēt:

- personas, kurām ir bakalaura grāds, otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība vai tam pielīdzināma augstākā izglītība humanitāro zinātņu un mākslas, izglītības, sociālo zinātņu, komerczinību un tiesību, veselības aprūpes un sociālās labklājības izglītības tematiskajā grupā;
- personas, kurām ir bakalaura grāds vai otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība citā izglītības tematiskajā grupā un viena gada praktiskā pieredze sociālās labklājības jomā.

Profesionālajā maģistra studiju programmā Sociālais darbs ar iespēju iegūt profesionālā maģistra grādu sociālajā darbā (programmas apjoms 40 kredītpunkti) var studēt personas, kurām ir profesionālā bakalaura grāds vai otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība un iegūta 5.līmeņa profesionālā kvalifikācija sociālajā darbā.

Imatrikulācija studiju programmā notiek konkursa kārtībā katru otro gadu un uzņemšanas konkursa kritērijs ir mutisks iestājpārbaudījums, kas tiek vērtēts 1000 punktos. Ne vēlāk kā 1mēnesi pirms iestājpārbaudījuma norises iestājpārbaudījumu komisijas priekšsēdētājs rakstiski saskaņo iestājpārbaudījumu materiālus – jautājumus un pārrunu tēmas un skaidri formulētus vērtēšanas kritērijus - ar LU prorektoru sociālo un tiesību zinātņu jomā. Iestājpārbaudījuma laikā pretendentiem tiek pārbaudītas iepriekš iegūtās zināšanas, izmantojot sociālo gadījumu analīzi un novērtējot gadījuma risināšanas prasmes. Tāpat iestājpārbaudījuma laikā reflektants tiek iztaujāts par iespējamā maģistra darba problemātiku, kā arī tiek noskaidrota motivācija studijām. Papildus tiek izvērtēta praktiskā pieredze sociālās labklājības jomā, ja reflektantam nav atbilstošajā tematiskajā grupā iegūta izglītība. Mutiskais pārbaudījums ļauj novērtēt reflektantu iepriekšējo pieredzi, kompetenci sociālās labklājības jomā un motivāciju, ieinteresētību apgūt maģistra līmeņa zināšanas, prasmes un kompetenci sociālajā darbā, atlasot tos studentus, kuri var spēj un grib studēt Profesionālajā maģistra programmā Sociālais darbs. Līdzšinējie studējošo rezultāti apliecina izvēlētā atlases veida pamatotību, jo programmas absolventi uzrāda atzīstamus rezultātus, vidējai atzīmei pārsniedzot “7”. Gala pārbaudījumu komisijā piedalās gan nozares profesionāli, gan cienījami akadēmiskās jomas eksperti, par kuru kvalifikāciju liecina starptautiskā autoritāte (konferences, publikācijas), kā arī LZP eksperta statuss.

Reflektanti, kas nav izturējuši konkursu uz budžeta dotētajām vietām var izvēlēties studijas par fizisko un juridisko personu līdzekļiem.

Saskaņā ar Augstskolu likumu (59.2 pantu (Studijas ārpus studiju programmām) un Ministru Kabineta 10.01.2012. noteikumiem Nr.36), katram studentam ir iespēja savā iepriekšējā izglītībā vai profesionālajā pieredzē sasniegtas zināšanas, prasmes un iemaņas atzīt kā studiju kursus.

Sociālā darba profesionālajā maģistra studiju programmā ir iespējams atzīt ne vairāk kā 24 kp (ne vairāk kā 30% no studiju programmas apjoma).

Profesionālajā pieredzē sasniegtos studiju rezultātus iespējams atzīt tikai:

- prakses kursam, turklāt šiem studiju rezultātiem ir jābūt sasniegtiem tajā profesionālās darbības jomā, kas atbilst studiju programmas izglītības tematiskajai jomai;
- tādiem studiju kursiem, kurus apgūstot iegūst praktiskās zināšanas, prasmes un kompetences. Šai gadījumā pretendentam obligāti kārto attiecīgajā studiju kursā noteiktais pārbaudījums (eksāmens).

Atsevišķos gadījumos studenti šo iespēju arī izmanto (2015/2016 studiju gadā 2 gadījumi).

Abos gadījumos pielīdzināta pieredze, kura iegūta pildot sociālā darbinieka pienākumus lauku sociālajos dienestos (Viļaka un Madona) pielīdzināta Profesionālajai praksei sociālajā darbā. Pieredzē apgūtais līdz šim nav pielīdzināts teorētisko kursu apguvei, jo studenti piedāvātos lekciju kursus vērtē kā ļoti nepieciešamus un lietderīgus, nevēlas atteikties no iespējas tajos piedalīties.

Iepriekšējā izglītībā sasniegtos studiju rezultātus atzīst, ja tie atbilst augstākās izglītības pakāpei un ja tie ir sasniegti:

- profesionālās tālākizglītības programmā, kurās apguve dod iespēju iegūt ceturto vai piekto profesionālās kvalifikācijas līmeni;
- atsevišķā studiju programmas studiju kursā vai studiju modulī, kuru persona ir apguvusi kā klausītājs vai students;
- citos ārpus formālās izglītības iegūtos veidos. Šajā gadījumā persona kārto attiecīgajā studiju kursā vai studiju modulī noteiktos pārbaudījumus.

Pārbaudījums sasniegto studiju rezultātu novērtēšanai pretendentam jākārto, ja komisija lemj, ka pretendenta iesniegtie dokumenti, kas apliecina sasniegtos studiju rezultātus, nesniedz pilnīgu informāciju par pretendenta iegūtajām zināšanām, prasmēm un kompetenci. Priekšrocības studentu uzņemšanā kādai atsevišķai pretendenti grupai nav paredzētas.

2.2.5. Studiju programmas plāns

Studiju programmas plāns veidots atbilstoši prasībām, kā arī iekļaujot starptautiskajā projektā “Criminal Justice Social Work” izstrādāto moduļu elementu apguvi. Lekciju un citu nodarbību izkārtojums piektdienās un sestdienās ļauj studēt arī tiem nozarē nodarbinātajiem, kuri

dzīvo attālos Latvijas novados (piemēram, Ilūkste). Studiju programmas prakses moduļi veidotī tā, lai studenti varētu virzīties no vispārīgākām zināšanām, prasmēm un kompetencēm uz komplikētākām, pēdējā praksē apliecinot kompetenču dzīlumu un vispusīgumu. Tādējādi prakses uzdevumi atbilst teorētiski apgūtajām zināšanām un prasmēm. Studentiem, kas apgūst viengadīgo programmu un jau iepriekš ieguvuši sociālā darba kvalifikāciju, ir citi prakses uzdevumi (atšķirīgs kursa apraksts). Prakses sākumā studenti tiek iepazīstināti ar tās uzdevumiem, kā arī organizētas ievadnodarbības. Tālākajā prakses gaitā tās veiksmīgu norisi nodrošina prakses semināri un, ja nepieciešams, individuālas konsultācijas. Prakses noslēgumā tiek organizēta prakses aizstāvēšana, kurā katru studentu uzklausa gan prakses vadītājs, bet piedalās arī programmas direktore, kura pievērš uzmanību prakses un teorijas mijiedarbībai. Studējošo ieteikumi prakses organizēšanā vienmēr tiek ņemti vērā. Studiju mērķis tiek sasniegts, kad studenti iegūst profesionālā sociālā darbinieka kvalifikāciju, magistra grādu un veiksmīgi strādā sociālā darba jomā. Absolventu līdzdalība ES projektu realizācijā liecina sociālo darbinieku Latvijas un Eiropas Savienības standartiem atbilstošu kvalifikāciju. Es projektu realizācijā iesaistījušies vairāki studenti un absolventi (piemēram, absolventi, Agita Pleiko, Iveta Dārzniece, studente Agnese Kārkliņa, students Ainis Jukss).

**Profesionālā magistra programma
Sociālais darbs (80kp)**

pilna laika klātiene

**4
semestri**

Kursa kods	Kursa nosaukums	1. gads		2. gads		Kopā	Pārbaudes veids	Lekcijas semināri				
		1.	2.	3.	4.							
Obligātā daļa (A daļa)												
Vispārizglītojošie studiju kursi												
Soci5068	Ievads pētniecībā un akadēmiskajā rakstībā	2			2	Eksāmens	L20 S12					
JurZ5153	Cilvēktiesības un sociālās tiesības		2		2	Eksāmens	L24 S8					
VadZ5067	Projektu vadīšanas sociālie aspekti	3			3	Eksāmens	L32 S16					
Nozares teorētiskie pamatkursi												
Soci5066	Latvijas sociālās drošība sistēma starptautiskā perspektīvā		2		2	Eksāmens	L20 S12					
Soci5071	Modernās sociālā darba teorijas			2	2	Eksāmens	L20 S12					
Soci5078	Jaunie profesionālā sociālā darba izaicinājumi	3			3	Eksāmens	L16 S32					
Soci5076	Saskarsme ar dažādām mērķa grupām sociālajā darbā			2	2	Eksāmens	L10 S22					
Nozares profesionālās specializācijas kursi												
SociR000	Profesionālā prakse sociālajā darbā I	6			6	Aizstāvēšana						
SociR004	Profesionālā prakse sociālajā darbā II		6		6	Aizstāvēšana						
SociR003	Profesionālā prakse sociālajā darbā			10	10	Aizstāvēšana						

	III						
SociR005	Profesionālā prakse sociālajā darbā IV		4		4	Aizstāvēšana	
SociN000	Maģistra darbs sociālajā darbā			20	20	Aizstāvēšana	
Ierobežotās izvēles daļa (B daļa)							
Apakšprogramma Sociālais darbs kriminālās justīcijas jomā							
Soci5061	Sociālais darbs ar indivīdu un ģimeni	2			2	Eksāmens	L20S12
SociP024	Vispārīgā sociālā politika	2			2	Eksāmens	L26S6
Soci5075	Kvalitatīvās metodes sociālā darba pētījumos		2		2	Eksāmens	L16 S16
SociP011	Sociālais darbs multikultūrālā sabiedrībā	2			2	Eksāmens	L25 S7
Soci5067	Sociālais darbs ar mazaizsargātām klientu grupām			2	2	Eksāmens	L20 S12
Soci5065	Sociālā darba projektu stratēģiskā vadība		2		2	Eksāmens	L16 S16
Soci5062	Sociālais darbs kriminālās justīcijas jomā		4		4	Eksāmens	L32 S32
Soci5064	Sociāli-psiholoģiskās intervences metodes darbā ar nebrīvprātīgu klientu		2		2	Eksāmens	L14 S18
SDSK5120	Ievads tiesu psihatrijā		2		2	Eksāmens	L28 S4
Soci5074	Sociālā darba ētika	2			2	Eksāmens	L16 S16
Soci5069	Sociālais darbs vardarbības sfērā			2	2	Eksāmens	L28 S4
Soci5070	Sociālā darba garīgā dimensija			2	2	Eksāmens	L26 S6
Apakšprogramma Sociālās attīstības sociālais darbs							
Soci5070	Sociālā darba garīgā dimensija			2	2	Eksāmens	L26 S6
Soci5061	Sociālais darbs ar indivīdu un ģimeni	2			2	Eksāmens	L20S12
SociP024	Vispārīgā sociālā politika	2			2	Eksāmens	L26S6
Soci5075	Kvalitatīvās metodes sociālā darba pētījumos		2		2	Eksāmens	L16 S16
SociP018	Gerontoloģija		2		2	Eksāmens	L30 S2
Soci5073	Aktuālās sociālās problēmas laukos			2	2	Eksāmens	L20 S12
Soci5058	Tautas attīstība	4			4	Eksāmens	L32 S32
Soci5072	Sociālais darbs kopienā		2		2	Eksāmens	L20 S12
Soci5044	Sabiedrības pārvaldība		2		2	Eksāmens	L24 S8
SociP001	Brīvprātīgo darba vadīšana		2		2	Eksāmens	L30 S2
Soci5074	Sociālā darba ētika	2			2	Eksāmens	L16 S16
Soci5065	Sociālā darba projektu stratēģiskā vadība		2		2	Eksāmens	L16 S16
Kopā A dalā		14	10	18	20	62KP	
Vispārizglītojošie studiju kursi		5	2	0	0	7KP	
Nozares teorētiskie pamatkursi		3	2	4	0	9KP	
Nozares profesionālās specializācijas kursi		6	6	14	0	26KP	
Kopā B dalā		6	10	2	0	18KP	

Kopā	20	20	20	20	80KP		
-------------	-----------	-----------	-----------	-----------	-------------	--	--

*Profesionālā maģistra programma
Sociālais darbs (80 kp)*

*nepilna laika klātiene un
nepilna laika neklātiene*

*5
semestri*

Kursa kods	Kursa nosaukums	1. gads	2. gads	3. gads	Kopā	Pārbaudes veids	Lekcijas semināri				
		1.	2.	3.							
Obligātā daļa (A daļa)											
Vispārizglītojošie studiju kursi											
Soci5068	Ievads pētniecībā un akadēmiskajā rakstībā	2			2	Eksāmens	L20 S12				
JurZ5153	Cilvēktiesības un sociālās tiesības	2			2	Eksāmens	L24 S8				
VadZ5067	Projektu vadīšanas sociālie aspekti	3			3	Eksāmens	L16 S32				
Nozares teorētiskie pamatkursi											
Soci5066	Latvijas sociālās drošība sistēma starptautiskā perspektīvā	2			2	Eksāmens	L20 S12				
Soci5071	Modernās sociālā darba teorijas		2		2	Eksāmens	L20 S12				
Soci5078	Jaunie profesionālā sociālā darba izaicinājumi	3			3	Eksāmens	L16 S 32				
Soci5076	Saskarsme ar dažādām mērķa grupām sociālajā darbā		2		2	Eksāmens	L10 S22				
Nozares profesionālās specializācijas kursi											
SociR000	Profesionālā prakse sociālajā darbā I	6			6	Aizstāvēšana					
SociR004	Profesionālā prakse sociālajā darbā II	6			6	Aizstāvēšana					
SociR003	Profesionālā prakse sociālajā darbā III		1		10	Aizstāvēšana					
SociR005	Profesionālā prakse sociālajā darbā IV		0		4	Aizstāvēšana					
SociN000	Maģistra darbs sociālajā darbā				20	20	Aizstāvēšana				
Ierobežotās izvēles daļa (B daļa)											
Apakšprogramma Sociālais darbs kriminālās justīcijas jomā											
Soci5061	Sociālais darbs ar indivīdu un ģimeni	2			2	Eksāmens	L20S12				
SociP024	Vispārīgā sociālā politika	2			2	Eksāmens	L26S6				
Soci5075	Kvalitatīvās metodes sociālā darba pētījumos		2		2	Eksāmens	L16 S16				
SociP011	Sociālais darbs multikulturālā sabiedrībā		2		2	Eksāmens	L25 S7				
Soci5067	Sociālais darbs ar mazaizsargātām klientu grupām		2		2	Eksāmens	L20 S12				
Soci5065	Sociālā darba projektu stratēģiskā vadība		2		2	Eksāmens	L16 S16				
Soci5062	Sociālais darbs kriminālās justīcijas jomā		4		4	Eksāmens	L32 S32				

Soci5064	Sociāli-psiholoģiskās intervences metodes darbā ar nebrīvprātīgu klientu			2		2	Eksāmens	L14 S18
SDSK5120	Ievads tiesu psihiatrijā			2		2	Eksāmens	L28 S4
Soci5074	Sociālā darba ēтика			2		2	Eksāmens	L16 S16
Soci5069	Sociālais darbs vardarbības sfērā	2			2		Eksāmens	L28 S4
Soci5070	Sociālā darba garīgā dimensija	2			2		Eksāmens	L26 S6
Apakšprogramma Sociālās attīstības sociālais darbs								
Soci5061	Sociālais darbs ar indivīdu un ģimeni	2				2	Eksāmens	L20S12
Soci5070	Sociālā darba garīgā dimensija	2				2	Eksāmens	L26 S6
SociP024	Vispārīgā sociālā politika	2				2	Eksāmens	L26S6
Soci5075	Kvalitatīvās metodes sociālā darba pētījumos	2				2	Eksāmens	L16 S16
SociP018	Gerontoloģija	2				2	Eksāmens	L30 S2
Soci5073	Aktuālās sociālās problēmas laukos	2				2	Eksāmens	L20 S12
Soci5058	Tautas attīstība			4		4	Eksāmens	L32 S32
Soci5072	Sociālais darbs kopienā			2		2	Eksāmens	L20 S12
Soci5044	Sabiedrības pārvaldība			2		2	Eksāmens	L24 S8
SociP001	Brīvprātīgo darba vadīšana			2		2	Eksāmens	L30 S2
Soci5074	Sociālā darba ēтика			2		2	Eksāmens	L16 S16
Soci5065	Sociālā darba projektu stratēģiskā vadība			2		2	Eksāmens	L16 S16
	Kopā A daļā	1 4	10	1 8		20	62KP	
	Vispārizglītojošie studiju kursi	5	2	0	0		7KP	
	Nozares teorētiskie pamatkursi	3	2	4	0		9KP	
	Nozares profesionālās specializācijas kursi	6	6	1 0	4		26KP	
	Kopā B daļā	2	4	2	10		18KP	
	Kopā	1 6	14	16 14	20		80KP	

*Profesionālā magistra
programma Sociālais darbs
(40kp)*   *pilna laika klātiene*   *2
semestri*

Kursa kods	Kursa nosaukums	1. gads		Kopā	Pārbaudes veids	Lekcijas semināri				
		1.	2.							
Obligātā daļa (A daļa)										
Vispārizglītojošie studiju kursi										
Soci5068	Ievads pētniecībā un akadēmiskajā rakstībā	2		2	Eksāmens	L20 S12				
VadZ5067	Projektu vadīšanas sociālie aspekti	3		3	Eksāmens	L16 S 32				
Nozares teorētiskie pamatkursi										
Soci5066	Latvijas sociālās drošība sistēma starptautiskā perspektīvā	2		2	Eksāmens	L20 S12				

Soci5071	Modernās sociālā darba teorijas	2	2	Eksāmens	L20 S12
Soci5078	Jaunie profesionālā sociālā darba izaicinājumi	3	3	Eksāmens	L 16 S32
Soci5076	Saskarsme ar dažādām mērķa grupām sociālajā darbā	2		Eksāmens	L10 S22
Nozares profesionālās specializācijas kursi					
SociR006	Profesionālā prakse sociālajā darbā	6	6	Aizstāvēšana	
SociN000	Magistra darbs sociālajā darbā		20	20	Aizstāvēšana
Kopā A daļā		20	20	40 KP	
Vispārizglītojošie studiju kursi		5	0	5 KP	
Nozares teorētiskie pamatkursi		9	0	9 KP	
Nozares profesionālās specializācijas kursi		6	0	6 KP	
Magistra darbs		0	20	20 KP	
Kopā		20	20	40 KP	

2.2.6. Studiju programmas praktiskā īstenošana (izmantotās studiju metodes un formas, tālmācības metožu izmantošana)

Profesionālo augstākās izglītības magistra studiju programmu Sociālais darbs ar iespēju iegūt profesionālo kvalifikāciju Sociālais darbinieks ir paredzēts īstenot pilna laika klāties formā četru studiju semestru laikā, kā arī paredzēta iespēja apgūt studiju programmu piecu semestru laikā nepilna laika klātienē un nepilna laika neklātienē. Studiju programmas kopējais apjoms ir 80 kredītpunkti. Studiju procesā studējošajiem ir iespējas specializēties sociālajā darbā kriminālās justīcijas jomā un sociālās attīstības jomā.

Savukārt tie studējošajiem, kuriem ir otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība un 5.līmeņa profesionālā kvalifikācija Sociālais darbinieks, profesionālo magistra grādu sociālajā darbā var iegūt pilna laika klātienē viena gada laikā, vai nepilna laika klātienē vai neklātienē 1.5 gadu laikā. Studiju programmas kopējais apjoms ir 40 kredītpunkti (kp).

Studiju programmu plānus (80 un 40 kp) un sadalījumu pa programmu daļām skatīt sadaļā „Studiju programmas plāns”, bet atbilstību otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartam sadaļas „Studiju programmas atbilstība profesijas standartam un profesionālās augstākās izglītības valsts standartam” .

Studiju programmas obligātā A daļa sastāv no 62 kp (93 ECT) (40 kp programmai - 40 kp jeb 60 ECTS), tā ietver profesionālās attīstības, psiholoģijas, sociālās politikas un likumdošanas studiju kursus. Studiju laikā tiek realizēta arī profesionālā prakse (A daļa), kuras apjoms ir 26 kredītpunkti (40 kp programmai - 6 kp jeb 9 ECTS) un tā paredz stažēšanos un aktīvo praksi sociālajās valsts, pašvaldību un nevalstiskajās institūcijās. Latvijas Universitātes Sociālo zinātnu

fakultātei ir izveidojusies patstāvīga sadarbība ar dažādām prakses vietām, ar atsevišķām prakses vietām jaun ir noslēgti sadarbības līgumi.

B daļa (obligātās izvēles daļa) paredz kursus 18 kredītpunktu (27 ECTS) apjomā, kurus studentiem ir iespēja izvēlēties atbilstoši savām profesionālajām interesēm, nodrošinot iespēju apgūt padziļinātas zināšanas sociālajā darbā kriminālās justīcijas jomā un sociālās attīstības jomā. Šīs daļas kursi veidojas no profesionālās attīstības, psiholoģijas un radniecisko zinātni nozaru studiju kursiem.

40 kredītpunktu realizētajā programmā, B daļa (obligātās izvēles daļa) netiek paredzēta.

Studiju noslēgumā tiek izstrādāts maģistra darbs, kura aizstāvēšana ietver arī profesionālās kvalifikācijas kontroli. Maģistra darbs tiek aizstāvēts komisijas priekšā, kuras sastāvā ir sociālā darba vadošie praktiķi un LU mācībspēki.

Studiju programmas saturu veido:

- nozares teorētiskie kursi (A daļa), kuru apjoms ir 20% no kopējā kredītpunktu skaita;
- profesionālās specializācijas kursi (B daļa) – ierobežotās izvēles daļa, kur piedāvātā izvēle ir 23% no kredītpunktu skaita;
- profesionālā prakse (A daļa), kuras apjoms ir 32% no kopējā kredītpunktu skaita
- maģistra darba izstrāde un aizstāvēšana 25%.

1.tabula. Studiju programmas struktūra

	A daļa	B daļa	Kopā
Kredītpunkti	16- nozares teorētiskie kursi; 26 – profesionālā prakse; 20 maģistra darba izstrāde un aizstāvēšana	18	80
% no programmas kopējā apjoma	77	23	100

Pēc studentu un absolventu ierosinājuma programmas izvēles daļā stiprināta vadības jomā nepieciešamo zināšanu un iemaņu apguve (A daļā kurss *Projektu vadīšanas sociālie aspekti* (3KP) un B daļā kurss *Sabiedrības pārvaldība* (2KP)).

Profesionālā augstākā līmeņa maģistra studiju programma Sociālais darbs sastāv no pieciem teorētisko un praktisko zināšanu blokiem: 1. Vispārējā profesionālā attīstība, 2. Nozares teorētiskā attīstība, 3. Profesionālā specializācija, 4. Profesionālā prakse, 5. Maģistra darba realizācija, kas parāda studentu individuālā darba sasniegumus. Tie veidotī tā, lai studenti varētu apgūt sociālā darbinieka profesijas standartā norādītās nepieciešamās zināšanas, prasmes un iemaņas.

Programma piedāvā divas **specializācijas apakšprogrammas**, kuras nav savstarpēji izslēdzošas, bet papildinošas, jo sociālais darbs kriminālās justīcijas jomā un sociālās attīstības sociālais darbs ir savstarpēji papildinoši. Tomēr specializācija kriminālās justīcijas jomā ir mērķēta uz ļoti konkrētu sociālā darba jomu: darbu ar bijušajiem likumpārkāpējiem. Sociālās attīstības sociālais darbs aptver to sociālā darba daļu, kas vērsta uz personiskās pilnveides un sabiedrības vispārējās attīstības integrāciju, iesaistot sociālo problēmu risinājumā kopienas un sabiedrības resursus. Abi virzieni paredz maģistra studijām atbilstošu zinātniskās izpētes un praktisko projektu vadības iemaņu apguvi. Abi specializācijas virzieni paredz mikro, mezo un makro prakses līmeņu realizāciju, bet kriminālās justīcijas jomā ievērojami izteiktāks uzsvars uz mikro līmeni. Specializāciju var apgūt pilnībā vai atsevišķu tā daļu.

LU SZF realizētā profesionālā maģistra programma ir vienīgā sociālā darba programma Latvijā, kura nodrošina iespēju specializēties sociālajā darbā kriminālās justīcijas jomā, apgūstot specifiskās zināšanas, prasmes un kompetenci darbā ar bijušajiem likumpārkāpējiem, kā arī nebrīvprātīgajiem klientiem.

Specializācija Sociālajā attīstībā veidota, ievērojot reģionālās atšķirības sociālā darba realizācijā un nepieciešamību izmantot dažāda līmeņa metodes, nemot vērā daudzskaitlīgo sociālo problēmu skarto personu loku, īpaši ilgstoši ārpus darba tirgus esošo personu īpatsvaru Latvijas reģionos.

Specializācijas apakšprogramma *Sociālais darbs kriminālās justīcijas jomā* paredz apgūt kursus, bez kuriem specializācija nevar tikt nodrošināta kā *Sociālais darbs kriminālās justīcijas jomā*, *Sociāli-psiholoģiskās intervences metodes darbā ar nebrīvprātīgu klientu*, *Ievads tiesu psihatrijā*, kas veido specializācijas kodolu. Minēto kursu ietvaros tiek apgūtas zināšanas un prasmes, kas nepieciešamas klienta sociāli-psiholoģisko un psihiatrisko risku atpazīšanai un novērtēšanas metodes pielietojumam klientu mērķa grupas problēmu identificēšanai, motivējošai intervencēi un sociālo pakalpojumu plānošanai. Kursu apguves rezultātā tiek iegūta kompetence mērķa grupām atbilstošu intervences un novērtēšanas metožu izvēlē un pielietojumā. Studentiem tiek piedāvāti arī citi izvēles kursi, kuri papildina specializācijas ietvaros apgūstamās zināšanas, prasmes un kompetences: *Sociālais darbs vardarbības sfērā*, *Sociālais darbs ar mazaizsargātām grupām*, *Sociālais darbs ar indivīdu un ģimeni*, *Kvalitatīvās metodes sociālā darba pētījumos*, *Vispārīgā sociālā politika*, *Sociālais darbs multikulturālā sabiedrībā*, *Sociālā darba ētika*, *Sociālā darba garīgā dimensija*.

Specializācijas apakšprogramma *Sociālās attīstības sociālais darbs* ir vērsti uz preventīvo pieeju, novēršot sociāli nevēlamu uzvedību un arī anti-sociālas uzvedības sekus atvairīšanu, kā arī nodrošina zināšanu, prasmju un kompetenču apguvi darbam ar atšķirīgām klientu grupām, prasmes un zināšanas, kas nepieciešamas veiksmīgas novecošanas atbalstam un kopienas resursu iesaisti

sociālo problēmu risināšanā, veidojot organisku saikni starp mikro un makro praksi, uzsverot vadības iemaņu apguvi. Sociālās attīstības sociālais darbs paredz vispusīgu sociālā konteksta apzināšanos un adekvātu pielietojumu veicot profesionālo darbību. Arī šajā apakšprogrammā ir kodola kursi, kuri nodrošina specializācijas pamatu: *Sociālā darba projektu stratēģiskā vadība*, *Sociālais darbs kopienā*, *Gerontoloģija*, *Brīvprātīgo darba vadīšana*. Citi specializācijai ieteicamie kursi ir *Kvalitatīvās metodes sociālā darba pētījumos*, *Aktuālās sociālās problēmas laukos*, *Tautas attīstība*, *Sabiedrības pārvaldība*, *Sociālā darba garīgā dimensija*, *Sociālā darba ētika*, *Brīvprātīgo darba vadīšana*, *Sabiedrības pārvaldība*, *Sociālais darbs ar indivīdu un ģimeni*, *Vispārīgā sociālā politika*.

Profesionālā prakse notiek paralēli teorētisko kursu un profesionālās specializācijas kursu apguvei. Prakses laikā tiek nodrošināta prasmju un iemaņu apguve dažādos sociālā darba realizācijas līmeņos (mikro, mezo, makro) un atšķirīgās institūcijās, pietam ne tikai ikdienas darba, bet arī projektu realizācijas jomā, veicinot studentu savstarpējās sadarbības un komandas darba iemaņas. Studentiem tiek piedāvāts kopā ar prakses vadītāju izstrādāt individuālu prakses plānu, ievērojot kopīgos programmas prakses mērķus un uzdevumus. Prakses norise un prasības sīkāk aprakstītas Prakses nolikumā, kas pieejams katram studentam uzsākot kura apguvi.

Studiju programmai ir 3 lielie līgumi, kas spēj nodrošināt dažāda līmeņa (mikro, mezo, makro) un sociālā darba praksi darbā ar dažādām mērķa grupām - Rīgas Sociālajā dienestā, Valsts Probācijas dienestā, Valsts sociālās aprūpes centrā „Rīga” (līgumus ir augšupielādēti www.luis.lv pie virziena ziņojuma). Ar citām prakses vietām, kuras ne vienmēr var nodrošināt tik plašas prakses iespējas tiek slēgti individuāli prakses nodrošināšanas līgumi un šobrīd tie ir ar VSAC „Ropaži”, Rīgas patversme, Biedrība resursu centrs sievietēm „Marta”, LR Ieslodzījuma vietu pārvalde, Daugavpils 26. pirmskolas izglītības iestāde, Daugavpils domes Sociālo lietu pārvaldes Ģimenes atbalsta centrs, Zantes ģimenes krīzes centrs, Biedrības „Latvijas Samariešu apvienība” struktūrvienība „Grupu dzīvoklis”, Rīgas pašvaldības bērnu un jauniešu centrs - struktūrvienība "Ziemeļi", Dundagas pašvaldības sociālais dienests, Iksķiles novada Sociālais dienests, Rīgas pilsētas sociālās aprūpes centrs „Stella Maris”, biedrība „Latvijas Samariešu apvienība”, Latvijas Sarkanais krusts Kurzemes komiteja centrs „Ventiņmāja”, Ventspils novada sociālais dienests.

Profesionālā prakse kopā aptver 26 kp, kas sastāda 1040 stundu. Prakses kursus studējošie var atzīt saskaņā ar Augstskolu likumu (59.² pantu (Studijas ārpus studiju programmām) un Ministru Kabineta 10.01.2012. noteikumiem Nr.36), kas nosaka, ka katram studentam ir iespēja savā iepriekšējā izglītībā vai profesionālajā pieredzē iegūtās zināšanas, prasmes un iemaņas atzīt kā studiju kursus. Profesionālās pieredzes atzīšana maģistra studiju programmām ļauj atzīt ne vairāk par 24 kp no studiju programmas apjoma.

Profesionālās prakse studentiem tiek piedāvāta četru prakses kursu veidā. Pirmajā praksē (6 kp) paredzēts iepazīties ar dažādu sociālo institūciju darbību un noskaidrot sociālā darbinieka mērķus, uzdevumus, to veikšanai nepieciešamās zināšanas un prasmes. Otrajā praksē (6 kp) paredzēts iepazīties ar sociālā darbinieka profesijas prasībām, standartiem un principiem, to kā veikt sociālo darbu ar atšķirīgām klientu grupām un risināt dažādas sociālās problēmas. Trešajā praksē (10 kp) tiek fokusēta uzmanība uz apgūto teorētisko zināšanu izmantošanu sociālajā darbā konkrēta klienta sociālā gadījuma risināšanā. Studenti apgūst prasmes, kas nepieciešamas sociālā darbinieka lomu profesionālajai izpildē. Tieki pievērsta uzmanība sadarbības iemaņu apguvei un supervīzijas izmantošanai. Ceturtajā, noslēdzošajā prakses daļā (4 kp) notiek iepriekšējo prakšu un teorētisko zināšanu pilnveidošana, akcentējot saistību starp sociālo darbu individuālā, grupas un kopienas līmeni, kā arī starpinstitucionālo sadarbību.

Profesionālās maģistra studiju programmas Sociālais darbs prakse ir saistīta un saturiski atbilst teorētiskajai daļai, pakāpeniski paplašinot prakses laikā apgūstamo prasmju un iemaņu loku, no vienkāršāku gadījumu risinājuma pārejot uz sarežģītākiem, profesionālajās praksēs III un IV ietverot arī sadarbību starp dažādām sociālās labklājības jomas institūcijām (piemēram, valsts un pašvaldību) un izmantojot dažādu līmeņu prakses realizācijas metodes (kopienas darbs, makroprakse). Praksēs laikā tiek nostiprinātas teorētiskās zināšanas un izmēģinātas dažādas sociālā darba metodes. Studenti apgūto atspoguļo prakses dienasgrāmatā, veido klienta lietas „portfolio”, prakse pārbauda supervīzijas noderību. Pašvērtējums III un IV prakses sākumā un beigās veicina studentu pievēršanos pašrefleksijai un savas profesionālās izaugsmes novērtējumam.

Studiju programma nodrošina studentu personības attīstību, pašizaugsmi profesionālajā un vispārējo zināšanu jomā; sabiedrības un personisko interesu sabalansētību; zinātnisko pieeju sociālo problēmu risināšanai un profesionālu kompetenci, risinot nozares problēmas. Vispārizglītojošo, nozares profesionālo kompetenci un profesionālo specializāciju veidojošo studiju kursu sabalansētība iekļauta gan programmas kopējā struktūrā, gan iespēju robežās arī katrā semestrī. Tādējādi tiek nodrošināta teorētisko zināšanu un praktisko iemaņu mijiedarbība, savstarpēji papildinot iegūstamo sociālā darba kompetenci. Studiju laikā studenti pilnveido patstāvīgā darba prasmes, analītiskās iemaņas profesionālās un personiskās izaugsmes attīstībā, pakāpeniski arvien lielāku uzsvaru liekot uz studenta individuālā darba un individuālu konsultāciju īpatsvaru, kas vainagojas ar maģistra darba izstrādi, kura aizstāvēšanā studenti apliecina arī apgūto profesionālo kvalifikāciju.

Katram studējošajam saskaņā ar LU „Noteikumi par individuālo studiju plānu” (LU 22.03.2010. rīkojums nr. 1/79) sākot ar otro studiju semestri ir tiesības izvēlēties individuālu studiju tempu savai studiju programmas apguvei. Tas nosaka, ka studiju temps ir lēnāks salīdzinot ar noteikto – tādējādi katrs studējošais var studēt pēc individuāla plāna, rēķinoties, ka katru semestri

studējošajam ir jāapgūst studiju kursi vismaz 4 kp apjomā un šādas studijas nevar studēt pa budžeta līdzekļiem.

Studiju programmas struktūra ir attēlota 2. tabulā. Profesionālā augstākās izglītības maģistra studiju programma Sociālais darbs ietver vispārizglītojošos kursus, nozares teorētiskos kursus, nozares profesionālās specializācijas kursus, ierobežotas izvēles kursus (B).

2.tabula. Profesionālās augstākās izglītības maģistra studiju programmu Sociālais darbs

Profesionālās augstākās izglītības mağıstra studiju programma Sociālais darbs	
Obligātā daļa A	
Vispārizglītojošie studiju kursi	
Ievads pētniecībā un akadēmiskajā rakstībā	2KP
Cilvēktiesības un sociālās tiesības	2KP
Projektu vadīšanas sociālie aspekti	3 KP
Jaunie profesionālā sociālā darba izaicinājumi	2KP
Nozares teorētiskie pamatkursi	
Saskarsme ar dažādām mērķa grupām sociālajā darbā	2KP
Latvijas sociālās drošības sistēma starptautiskā perspektīvā	2KP
Ievads pētniecībā un akadēmiskajā rakstībā	2KP
Modernās sociālā darba teorijas	2KP
Maģistra darbs sociālajā darbā	20KP
Nozares profesionālās specializācijas kursi (A)	
Profesionālā prakse sociālajā darbā I	6KP
Profesionālā prakse sociālajā darbā II	6KP
Profesionālā prakse sociālajā darbā III	10KP
Profesionālā prakse sociālajā darbā IV	4 KP
Ierobežotas izvēles daļa B	
Kvalitatīvās metodes sociālā darba pētījumos	2KP
Sociālais darbs ar indivīdu un ģimeni	2KP
Gerontoloģija	2KP
Sociālais darbs multikulturālā sabiedrībā	2KP
Sociālā darba projektu stratēģiskā vadība	2KP
Ievads tiesu psihatrijā	2KP
Sociālais darbs vardarbības sfērā	2KP
Brīvprātīgo darba vadīšana	2KP
Sociālā darba garīgā dimensija	2KP
Aktuālās sociālās problēmas laukos	2KP
Sociāli-psiholoģiskās intervences metodes darbā ar nebrīvprātīgu klientu	2KP
Sociālais darbs ar mazaizsargātām klientu grupām	2KP
Sociālā darba ētika	2KP
Sociālais darbs kriminālās justīcijas jomā	4KP
Sociālais darbs kopienā	2KP
Tautas attīstība	4KP
Sabiedrības pārvaldība	2KP

Studiju kursu izstrāde veikta ar mērķi Sociālais darbs profesionālajā augstākās izglītības maģistra studiju programmā Sociālais darbs, nodrošināt zināšanas, prasmes un kompetences, kas nepieciešamas profesionālo sociālā darbinieka kvalifikācijas ieguvei (5. līmenis) un maģistra grādam.

Studiju programma tiek realizēta valsts valodā, tomēr tiek iekļauti arī mācību materiāli citās (krievu un angļu) valodās, lai studenti vēlāk varētu profesionāli pilnvērtīgi darboties ar dažādiem klientiem un sadarboties ar citu valstu profesionāļiem. Mācību procesa plānošana un uzraudzība programmas

Teorētiskajām zināšanām un praktiskajām iemaņām (prasmēm un kompetencēm) ir vienāda nozīme studiju procesā. Tieki izmantotas mūsdieni mācību metodes un tehnoloģiski progresīvas studiju formas. Studiju process ietver dažādas mācību formas - lekcijas, seminārus, patstāvīgo darbu, individuālas konsultācijas, literatūras studijas, esejas, referātus, grupu darbu, kontroldarbu, testu un diskusijas (mācību formu dažādību var aplūkot katra studiju kursa aprakstā). Studijas uzsākot, studenti ir ieinteresēti iegūt profesionālās zināšanas un prasmes sociālajā darbā, kā arī iegūt maģistra grādu, kas ļautu īstenot karjeras virzību un arī stāties doktorantūrā. Studiju laikā, padziļinot izpratni par sociālā darba iespējām un pielietojumu, attīstās studentu motivācija saistīt savu tālāko profesionālo izaugsmi ar sociālo darbu. Teorētisko studiju kursu laikā zināšanu un prasmju apguve tiek saistīta ar konkrētu sociālo problēmu risinājumu mikro, mezo un makro līmenī, izvēloties tai atbilstošas pieejas un metodes. Uzsākot studijas, zināšanu un prasmju līmenis studentiem var būt atšķirīgs, bet studiju turpināšanas gaitā visiem ir iespēja padziļināt un papildināt iepriekš apgūto.

Studiju platforma Moodle ir ļoti noderīga un tiek plaši izmantota, lai efektīvāk organizētu mācību procesu un ļauj studentiem arī studēt attālināti. Moodle vidē pasniedzēji ievieto obligātās literatūras tekstus un studējošie tiem piekļūst tikai ar Latvijas Universitātes Informatīvās sistēmas (LUIS) izsniegtajām parolēm. Moodle vidē studējošiem tiek rīkoti pārbaudījumi (testi) un tur var iepazīties arī ar kursu apraksti, kursa plānojumu, prasībām kredītpunktu saņemšanai, prezentāciju materiāliem, starppārbaudījumu rezultātiem. Moodle platformas izmantošana sekmē studentu un pasniedzēju komunikāciju virtuālajā vidē.

Katra studiju kursa apguves sākumā studējošie tiek iepazīstināti ar kursa aprakstu, kas ietver: kredītpunktus; ECTS kredītpunktus; kopējo kontaktstundu skaitu, no tām lekciju stundu skaitu, semināru un praktisko darbu stundu skaitu; patstāvīgā darba stundu skaitu; kursa anotāciju, prasības kredītpunktu piešķiršanai, rezultātus, kursa plānu. Katra studiju lekciju kursa sākumā pasniedzējs iepazīstina studentus ar prasībām, uzdevumu termiņiem un zināšanu vērtēšanas principiem. Katrs docētājs ir pieejams viņa / viņas konsultāciju stundu laikā vismaz vienu reizi nedēļā, bet maģistra darba izstrādes periodā konsultāciju skaits tiek palielināts individuāli

vienojoties studentam ar pasniedzēju, kā arī organizējot papildus konsultācijas visam kursam. Konsultāciju laiki tiek izziņoti katra semestra sākumā, kā arī ar visiem docētājiem iespējams konsultēties elektroniski, izmantojot Moodle platformu vai e-pastu. Mācību procesā tiek izmantotas informācijas un komunikācijas tehnoloģijas, lai stiprinātu IKT prasmes, kas nepieciešamas, lai atrastu un izvēlētos nepieciešamo informāciju par teorētisko literatūru, pētījumiem u.c. Mācībās izmantotā literatūra ir dažādās valodās (latviešu, angļu, krievu), un studiju apmaiņas iespējas stiprinātu arī svešvalodu kompetences, diemžēl saspringtie darba grafiku līdz šim ir lieguši studējošajiem izmantot studiju apmaiņas iespējas

Studiju kursoš īpašs uzsvars tiek likts uz praktisku iemaņu padziļinātu apguvi, iekļaujot interaktīvus elementu arī lekcijās un semināros. Praktiskās iemaņas studentu tālākajā karjeras attīstībā nepieciešamas ne tikai profesionālo pienākumu izpildē, bet arī, lai veiktu izpēti sociālā darba jomā un izmantotu uz zinātniskiem pierādījumiem pamatotu pieeju (evidence-based) sociālajā darbā. Studiju kursu saturs tiek regulāri atjaunots ņemot vērā profesionālās jomas attīstību un profesionālu ieteikumus.

Gan programmas organizācija, gan apgūstamo kursu saturs veicina studentu kompetenci kļūt par aktīviem demokrātiskās sabiedrības pilsoņiem, aktīvi izmantot demokrātiskās iekārtas iespējas pilnveidot sociālo politiku un sociālā darba likumdošanas normatīvo regulējumu, iegūt sabiedrības atbalstu sociālo problēmu risinājumam.

Sākot ar 2012. gadu mērķtiecīgi tiek veidota atbilstība starp pasniedzēju docētājiem studiju kursiem un dalību zinātniskās izpētes projektos. Piemēram, docente Anna Stepčenko darbojas ES 7. Ietvara izpētes projektā „Sociālās inovācijas aktīvai un veselīgai novecošanai” („Social Innovation in Active and Healthy Ageing”) un pasniedz studiju kursu Gerontoloģija, profesore Aija Zobena un pasniedzējs Anvars Zavackis kopīgi strādā pie Eiropas Komisijas Daphne projekta par studiju specializācijas apakšprogrammu izstrādi sociālajā darbā kriminālās justīcijas jomā. Docente Līga Rasnača un docētājs Anvars Zavackis Eiropas Komisijas Daphne projektā līdzdarbojās „Apļu” (Circles4EU) ietvaros adaptējot Latvijā realizējamās sociālā darba metodes dzimumnoziedznieku uzraudzībai un iekļaušanai izstrādē. Līdzdalība IZM JSPA projektā “Proti un Dari”, kas paredzēts neaktīvo jauniešu iesaistei mācībās un darbā pašvaldībās palīdzējusi docētājiem Marekam Niklasam un Līgai Rasnačai ne tikai iedziļināties jauniešu problēmās, bet arī veidot ciešāku saikni ar sociālajiem darbiniekiem, kuri līdzdarbojas projektā kā programmu vadītāji. Docents Mareks Niklass un asoc. profesore Baiba Bela veic izpēti Valsts pētījumu programmā „Inovācija un ilgtspējīga attīstība” padziļināti skaidrojot strādājošo nabadzības problemātiku. Izpētes darbā tiek iesaistīti arī studenti (piemēram, Iveta Skulte, izstrādājot maģistra darbu “Sociālo darbinieku iesaiste aktīvās novecošanas veicināšanā Rīgā” un Iveta Dārzniece izstrādājot maģistra darbu “Sociālā darba piejas darbā ar notiesātajiem dzimumnoziedzniekiem Latvijā”.

2.2.7. Vērtēšanas sistēma (izglītības kritēriji un vērtēšanas metodes studiju rezultātu sasniegšanai un novērtēšanai, pārbaudes formas un kārtība)

Studiju novērtēšanā tiek izmantoti dažādi pārbaudījumu veidi:

- uzsākot studijas studenti pirmā semestra kurso pilda diagnosticējošus uzdevumus, kas pasniedzējiem ļauj orientēties uz individuālām studējošo vajadzībām;
- rakstiskie un mutiskie eksāmeni katra studiju kursa noslēgumā. Eksāmena formu izvēlas konkrētā kursa docētājs pēc saviem ieskatiem;
- kontroldarbi, praktiskie darbi, referāti, patstāvīgo darbu un grupu darbu prezentācijas;
- starppārbaudījumu skaits un veids ir noteikts studiju kursa aprakstā;
- profesionālās prakses novērtējums atbilstoši kursu aprakstiem;
- noteiktām prasībām atbilstoši izstrādāta maģistra darba (sk. sadaļu „Studiju kursu apraksti” kursa “Maģistra darbs sociālajā darbā” anotāciju un saturu) publiska aizstāvēšana programmas noslēgumā profesionālā maģistra studiju programmas Sociālais darbs noslēguma darbu pārbaudījuma komisijas priekšā;
- pie maģistra darba aizstāvēšanas ar speciālu norādījumu tiek pielaisti tikai tie studenti, kuri ir sekmīgi nokārtojuši visas programmā paredzētās akadēmiskās saistības noteiktā terminā;

Mācībspēki novērtēšanai izmanto desmit ballu sistēmu, minimālais vērtējums, lai studiju kurss būtu nokārtots ir „gandrīz viduvēji” (4 balles). Studējošo noslodze studiju programmas apguvei atbilst 40 akadēmisko stundu darbam par vienu kredītpunktu, par ko liecina studiju rezultāti (vidējā balle virs 7). Arī absventi un darba devēji veiktajās aptaujās apstiprina sasniegtos studiju rezultātus kā gan vispārizglītojošajos, nozares specializācijas, gan programmas specializācijas kurso apgūtās zināšanas, prasmes un kompetences.

Studējošo zināšanas, prasmes un iemaņas tiek vērtētas visa studiju semestra gaitā. Studiju kursu noslēguma vērtējums veidojas kumulatīvi - katrā studiju kursā ir starppārbaudījumi, kuru procentuālie vērtējumi tiek ņemti vērā katrā kursa kopējā vērtējumā, un to proporcijai attiecībā uz kursa kopējo vērtējumu ir jābūt ne mazāk kā 50%, bet katram studiju kursam noslēgumā ir jābūt eksāmenam, kura vērtējumam ir jāsastāda vismaz 10 % no kursa kopējā vērtējuma. Šāda vērtējuma veidošanas metode motivē studējošos darbam semestra laikā. Neizturētu kursa noslēguma pārbaudījumu studējošais drīkst atkārtot atbilstošās eksaminācijas sesijas laikā, bet ne vairāk kā 3 reizes. Ja studējošais 3.reizi pārbaudījumu nespēj nokārtot arī pie komisijas, tad studējošais atkārtoti reģistrējas kursa apguvei nākamajā semestrī un veic kursa apguves apmaksu atbilstoši LU

noteiktajam izcenojumam. Ja studentam ir īpaši attaisnojoši iemesli, kādēļ viņš noteiktajā laikā nav spējis nokārtot pārbaudījumus, viņam ir tiesības uz sesijas pagarinājumu.

Studiju procesa kvalitātes vadībā būtiska loma ir katra studējošā vērtējuma pamatojumam un analīzei, tāpēc pasniedzēji sniedz novērtējuma pamatojumu klāties konsultācijās, e-pastu sarakstē un Moodle vidē. Arī pēc rakstiskiem eksāmeniem studējošajiem ir iespēja satikties ar pasniedzējiem un pārrunāt tos aspektus, kuriem ir vērts pievērst lielāku uzmanību tālākajā studiju procesā, tāpēc, jau sastādot pārbaudījumu grafiku studējošie vienojas arī par konsultāciju pēc eksāmena.

Programmas apguves laikā tiek vērtēta arī prakse atbilstoši 10 ballu vērtēšanas principam. Vērtējumu praksei izliek aizstāvēšanas komisija, ņemot vērā prakses uzdevumu izpildi (atbilstoši kursa aprakstam un prakses rokasgrāmatai), prakses vadītāja ieteiktajam vērtējumam, kā arī prakses publiskai aizstāvēšanai.

Magistrantu zināšanu, prasmju un iemaņu vērtēšanas sistēmu veido:

- Magistrantu imatrikulācijas noteikumi;
- Prasības kredītpunktu ieguvei mācību priekšmetu ietvaros,
- Prasības prakses uzdevumu realizācijā;
- Prasības profesionālās sociālā darbinieka kvalifikācijas piešķiršanai;
- Prasības profesionālā maģistra grāda piešķiršanai.
- Līdz ar to novērtēšana notiek visu laiku –

sākumā kā magistrantu esošo zināšanu diagnostika

studiju laikā, lai nodrošinātu atgriezenisko saiti

nobeigumā kā rezultātu apstiprinājums

Vērtētājs var būt pasniedzējs, pasniedzēju komanda, grupas biedri un pats maģistrants (starprezultātiem), praktizējot pašnovērtējumu.

Programmas apguvi noslēdz maģistra darba sociālajā darbā izstrāde un publiska aizstāvēšana. Maģistra darba izstrādes mērķis ir studenta patstāvīga kādas aktuālas problēmas izpēte sociālā darba zinātnes laukā, kura saistīta ar praktisko sociālo zināšanu, prasmju un kompetenču pielietojumu. Izstrādājot un aizstāvot maģistra darbu, tiek piemēroti vērtēšanas kritēriji, kas ir noteikti „Metodiskie norādījumi kursa, bakalaura, maģistra un diplomdarba izstrādāšanai un

aizstāvēšanai” (SZF, 2013). Visi LU SZF noslēguma darbi tiek pārbaudīti Vienotajā datorizētajā plāģiātisma kontroles sistēmā, kurā 2014.gada sākumā apvienojušās 8 Latvijas augstskolas.

Programmas ietvaros katra semestra noslēgumā tiek veikta docēto studiju kursu kvalitātes novērtējumu. Studiju kursu kvalitātes novērtējumu veido gan studentu vidū veiktā anketēšana, gan arī savstarpējs mācībspēku novērtējums, apmeklējot kolēģu nodarbības. Visas studiju programmas kvalitātes vērtēšanai tiek izmantotas studējošo un absolventu aptaujas, kā arī tiek organizēta aptauja darba devēju viedokļu noskaidrošanai. Visi paustie viedokļi tiek apspriesti Sociālā darba studiju programmu padomes sēdēs un secinājumi tiek izmantoti studiju pilnveidošanai.

2.2.8. Studiju programmas absolventu nodarbinātības perspektīvas, pamatojot atzinumus ar atsaucēm uz informācijas avotiem

Programmas absolventi un darba devēji apstiprina studiju rezultātu sasniegšanu, jo gaida absolventus darbā (Valsts Probācijas dienests, Rīgas Dome, sociālās aprūpes institūcijas, citas pašvaldības, NVO), līdz ar to programma ir ilgtspējīga no absolventu nodarbinātības perspektīvas, jo absolventus gaida gan . Portālos KurDarbs.lv, visidarbi.lv un citos atrodami vairāki desmiti (47/12) vakānu, kurās prasīta sociālā darbinieka kvalifikācija. Sociālos darbiniekus meklē gan pašvaldību iestādes (Ķekavas, Ogres, Valkas, Rīgas, Krimuldas, Līvānu un citu novadu Domes un to struktūrvienības, Bērnu un Jauniešu centri), gan valsts iestādes (VSAC Rīga, Ieslodzījuma lietu pārvalde). Tieks meklēti sociālie darbinieki darbam ar dažādām mazaizsargātām mērķa grupām (jaunieši, vecie cilvēki). Vakances ir gan Rīgā, tās apkaimē, gan tālākos Latvijas novados, tāpēc piemērotas programmas beidzējiem, kuri nāk no dažādiem reģioniem (Kur darbs? Pieejams: <http://www.kurdarbs.lv/vakance/soci%C4%81lais+darbinieks>; Visi Darbi. Pieejams: VisiDarbi.lv). Studiju programmas Sociālais darbs pārstāvji bieži saņem sociālā darbinieka vakānu piedāvājumus (adresēti programmas direktorei vai metodīķei), kuri tiek tālāk izplatīti studentiem (bērnu un veco cilvēku aprūpes jomā, tiesību aizsardzības iestādēs, Rīgas Domē u.c).

2014.-2020. gadā Labklājības Ministrija (LM) izmantojot Eiropas Sociālā Fonda finansējumu paredz plašas iespējas sociālo darbinieku apmācībai, supervīzijai un metodiku izstrādei un apmācībai ar dažādām mērķa grupām. PMSP Sociālais darbs studējošie un absolventi apgūst zināšanas un prasmes, kas rezultējas kompetencē darbā ar nebrīvprātīgajiem klientiem, mazaizsargātām grupām un bijušajiem likumpārkāpējiem. Tāpēc LM rīcībpolitika sociālā darba jomā paver plašākas nodarbinātības iespējas programmu apguvušajiem. Studējošos sociālā darba kvalitātes novērtējumam sagatavo vadībzinību kursi un patstāvīgo mācību darbu izstrāde.

Sociālie darbinieki, kuri ne tikai spēj veikt savu profesionālo darbu, bet arī iesaistīties projektu izstrādē un realizācijā ir gaidīti Latvijas pašvaldībās - tā liecina Eiropas Sociālā Fonda līdzfinansēto 1.1.1.2. aktivitātes projektu „Inovatīvu reģionālās attīstības diagnostikas instrumentu

izstrāde” un IZM JSPA projekta “Proti un Dari” lauka darba ietvaros veiktā izpēte Jaunpils, Rēzeknes, Gulbenes, Krāslavas un citās pašvaldībās.

2.2.9.Iepriekšējā studiju virziena akreditācijā vai studiju programmas licencēšanas ietvaros konkrētajai studiju programmai saņemto ieteikumu ieviešana

Programmas akreditācijas procesa gaitā (2014.gada pavasarī) eksperti sniedza dažus ieteikumus, kuri jau operatīvi iestrādāti maģistra programmā. Piemēram, akreditācijas eksperta ieteikums: norādīt, kādi kursi ietverti profesionālās specializācijas moduļos, šie dati tiek attēloti studiju programmas plānā un moduļu kursu precizēšana veikta jau līdz 31.05.2014. (Atbildīgā institūcija: SZF Socioloģijas nodaļa, PMSPSD programmas direktore.)

Programmas uzdevumi apspriesti ar ieinteresēto grupu pārstāvjiem (valsts – Valsts Probācijas dienesta vadītāju Mihailu Papsujeviču un pašvaldību pārstāvjiem), lai sekotu nozares aktuālajām vajadzībām, tie iestrādāti programmā jau pirms 31.05.2014. (Atbildīgie: programmas direktore un citi docētāji).

Ieinteresēto grupu vajadzības atspoguļotas programmas uzdevumos un kursu aprakstos tiek ņemtas vērā to pilnveides procesā (2016.06.30.). Atbildīgie: programmas direktore un citi docētāji.

2.2.10.Studiju programmas satura atbilstība valsts akadēmiskās izglītības standartam vai profesijas standartam un profesionālās augstākās izglītības valsts standartam un citiem normatīvajiem aktiem augstākajā izglītībā, tai skaitā ja iegūstamā kvalifikācija ir reglamentēta profesija

Sociālā darba programmas organizāciju nosaka vairāki oficiāli apstiprināti dokumenti un tiesību akti :

1) Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma (stājas spēkā 2003.gada 1.janvārī) 41.pants nosaka augstākās otrā līmeņa profesionālās izglītības vai akadēmiskās izglītības prasības sociālā darba jomā strādājošajiem;

2) Noteikumi par Profesiju klasifikatoru, profesijai atbilstošiem pamatuzdevumiem un kvalifikācijas pamatprasībām un Profesiju klasifikatora lietošanas un aktualizēšanas kārtību (MK 2010.gada 18.maija noteikumi Nr. 461)., kas nosaka sociālā darba profesionālās izglītības saturu, nosaucot sociālā darba speciālistu funkcijas, kompetences līmeni un izglītību, identificē un atspoguļo sociālā darba profesijas būtību, pakalpojumu sfēru, profesionālu zināšanu, prasmju un vērtību līmeni;

3) "Prasības sociālo pakalpojumu sniedzējiem" (MK 2003.gada 3.jūnija noteikumi Nr.291) – nosaka prasības sociālo pakalpojumu sniedzējiem dažādās institūcijās (nakts patversme, dienas aprūpes centrs, bērnu aprūpes institūcija, sociālās palīdzības dienests, u.c.);

4) Latvijas sociālo darbinieku ētikas kodekss, pieņemts 2001.gada 10.maijā Latvijas profesionālo sociālo un aprūpes darbinieku asociācijā - nosaka sociālā darba ētiskos principus un standartus;

5) Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju (MK noteikumi Nr. 990, Rīga 2008. 2.decembris) nosaka atbilstošajos Latvijas un EKI līmeņos sasniedzamos studiju rezultātus;

Profesionālā maģistra grāda un piektā līmeņa profesionālās kvalifikācijas iegūšanai nepieciešamo programmas saturu nosaka Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu.

3. tabula. Programmas saturs atbilstība Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartam (MK noteikumi Nr.512, pieņemti 26.08.2014, stājas spēkā 12.09.2014.)

Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu	Profesionālā maģistra studiju programma Sociālais darbs
19. Maģistra programmas apjoms ir vismaz 40 kredītpunkti (KP)	Programmas apjoms personām ar akadēmisko bakalaura grādu un profesionālā bakalaura grādu (bez profesionālās kvalifikācijas) programmas apjoms 80 KP. Programmas apjoms personām ar iepriekš iegūtu profesionālo kvalifikāciju 40 KP.
20. Maģistra programmas pilna laika studiju ilgums ir viens līdz divi gadi	Programmas ilgums personām ar akadēmisko bakalaura grādu un profesionālā bakalaura grādu (bez profesionālās kvalifikācijas) ir divi gadi Programmas ilgums personām ar iepriekš iegūtu profesionālo kvalifikāciju ir viens gads
21. Maģistra programmas saturs nodrošina zināšanu, prasmju un kompetences apguvi, kas nepieciešama profesionālās darbības veikšanai atbilstoši 7.līmeņa zināšanām, prasmēm un kompetencēm	Spēj pats tāvīgi formulēt un kritiski analizēt sarežģītas zinātniskas un profesionālās problēmas, pamatot lēmumus, un, ja nepieciešams, veikt papildu analīzi Spēj integrēt dažādu jomu zināšanas, dot ieguldījumu jaunu zināšanu radīšanā, pētniecības vai profesionālās darbības metožu attīstībā, parādīt izpratni un ētisko atbildību par

	zinātnes rezultātu vai profesionālās darbības iespējamo ietekmi uz vidi un sabiedrību, ko apstiprina atklāj gala pārbaudījumu rezultāti.
22.No maģistra programmas pilna laika studijās ne mazāk kā 30 procentus veido kontaktstundas (izņemot praksi un maģistra darba izstrādi)	80 KP programma ($80-26-20=34$) 34KP, tas ir vismaz 182 kontaktstundas, kas tiek pārsniegts 40 KP programma ($40-6-20=14$) 14KP, tas ir vismaz 75 kontaktstundas, kas tiek pārsniegts
23. Maģistra programmas obligāto saturu veido:	
23.1. Studiju kursi, kas nodrošina jaunāko sasniegumu apguvi nozares teorijā un praksē un kuru apjoms ir vismaz 5 kredītpunkti	80 KP programma: Latvijas sociālā drošības sistēma starptautiskā perspektīvā (2 kp), Modernās sociālā darba teorijas (2 kp), Jaunie profesionālā sociālā darba izaicinājumi(3 kp). 40 KP programma: Latvijas sociālā drošības sistēma starptautiskā perspektīvā(2 kp), Modernās sociālā darba teorijas (2 kp), Jaunie profesionālā sociālā darba izaicinājumi(3 kp).
23.2. Pētnieciskā darba, jaunrades darba, projektēšanas darba un vadībzinību studiju kursi, kuru apjoms ir vismaz 3 kredītpunkti	80 KP programma: Ievads pētniecībā un akadēmiskajā rakstībā (2 kp), Projektu vadīšanas sociālie aspekti (3 kp), 40 KP programma: Ievads pētniecībā un akadēmiskajā rakstībā (2 kp), Projektu vadīšanas sociālie aspekti (3 kp).
23.3. Prakse vismaz 26 kp apjomā, ja tā paredzēta akadēmiskā bakalaura studiju programmas beidzējiem vai vismaz 6 kp apjomā, ja tā paredzēta profesionālās bakalaura programmas beidzējiem	80 KP programma 26kp (Profesionālā prakse I,II,III, IV) 40KP programma 6kp (Profesionālā prakse sociālajā darbā)
23.4. Valsts pārbaudījums, kura sastāvdaļa ir maģistra darba izstrādāšana un aizstāvēšana (vismaz 20 KP)	Maģistra darbs sociālajā darbā (20 KP).

26. Izpildot uzņemšanas prasības attiecīgajā maģistra programmā, maģistra programmā var imatrikulēt izglītojamos ar iepriekš iegūtu profesionālo bakalaura grādu vai akadēmisko bakalaura grādu, vai profesionālo kvalifikāciju, kura iegūta, pabeidzot vismaz četru gadu studiju programmu.	80 KP programma: atbilst. 40 KP programma: atbilst.
27. Maģistra programmā izglītojamie ar iepriekš iegūtu akadēmisko bakalaura grādu iegūst piektā līmeņa profesionālo kvalifikāciju.	80 KP programma: studējošajiem ar iepriekš iegūtu bakalaura grādu vai tam pielīdzināmu augstāko izglītību pēc studiju programmas sekmīgas absolvēšanas piešķir 5.līmeņa profesionālo kvalifikāciju „Sociālais darbinieks” . 40 KP programma: iegūst profesionālo maģistra grādu sociālajā darbā.
28. Studiju kursu izvēli maģistra programmā, studiju kursu saturu un apjomu, kā arī prakses saturu atbilstoši iegūstamajam grādam nosaka profesijas standarts.	Sk. 4.tabulu „Studiju kursi, kas nodrošina kompetenču izpildi Sociālā darbinieka profesijas standartam.
29. Pēc maģistra programmas apguves piešķir profesionālo maģistra grādu nozarē (profesionālās darbības jomā), kā arī piektā līmeņa profesionālo kvalifikāciju.	Piešķir profesionālā maģistra grādu sociālajā darbā un piektā līmeņa profesionālo kvalifikāciju (sociālais darbinieks).
30. Profesionālais maģistra grāds dod tiesības, izpildot uzņemšanas prasības attiecīgajā doktora studiju programmā, turpināt izglītību doktora studiju programmā.	Iegūtais grāds dod tiesības turpināt izglītību doktora studiju programmā.

Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju (MK noteikumi Nr. 990, Rīga 2008. 2.decembris) paredz, ka iegūstot profesionālo maģistra grādu, studenti iegūst šādas zināšanas, prasmes un kompetences.

1. Zināšanas. Spēj parādīt padziļinātas zināšanas un izpratne, no kurām daļa atbilst attiecīgās zinātnes nozares vai profesionālās jomas jaunākajiem atklājumiem un kuras nodrošina pamatu radošai domāšanai vai pētniecībai, tajā skaitā darbojoties dažādu jomu saskarē.

2. Prasmes. Spēj patstāvīgi izmantot teoriju, metodes un problēmu risināšanas prasmes, lai veiktu pētniecisku darbību, profesionālas funkcijas. Spēj argumentēti izskaidrot un diskutēt par sarežģītiem, sistemātiski risināmiem attiecīgās profesionālās jomas, zinātnu nozares aspektiem gan ar speciālistiem, gan nespeciālistiem. Spēj patstāvīgi virzīt savu kompetenču pilnveidi un uzņemties

atbildību par sava un personāla darba rezultātiem un to analīzi, veikt inovācijas, tālāku apmācību savā jomā sarežģītos un neprognozējamos apstākļos, ja nepieciešams, tos pārveidojot.

3. Kompetences. Spēj patstāvīgi formulēt un kritiski analizēt sarežģitas zinātniskas un profesionālas problēmas, pamatot lēmumus. Spēj integrēt dažādu jomu zināšanas, dot ieguldījumu jaunu zināšanu radīšanā, profesionālās darbības metožu attīstībā, parādīt izpratni un ētisko atbildību par profesionālās darbības iespējamo ietekmi uz indivīdu un sabiedrību.

Sociālā darbinieka (Profesijas kods – 2635 01) funkcijas ir atbalstīt, veicināt, atjaunot indivīdu, grupu sociālo funkcionēšanu, uzlabot sociālos apstākļus, iejaukties sociālo problēmu risinājumā mikro, mezo un makro līmenī. Sociālais darbinieks pilda vairākas sociālās lomas (rīcībspējas stiprinātājs, spēcinātājs, mediators, integrētājs, vadītājs, izglītotājs, aizstāvis).

Sociālā darbinieka profesijas standarts paredz dažādu lomu pildīšanu un funkciju veikšanu sociālā darba mikro, mezo un makro līmenī, strādājot valsts vai pašvaldību institūcijās, biedrībās, nodibinājumos, reliģiskās organizācijās, komercsabiedrībās, kā arī var esot pašnodarbinātai personai vai individuālajam komersantam.

Studiju programma ir izstrādāta, balstoties uz profesiju klasifikatorā norādītajiem sociālā darbinieka darbības pamatzdevumiem. 4. tabulā norādīti konkrēti mācību priekšmeti, kuru gaitā paredzēta Sociālā darbinieka profesijas standartā uzskaitīto prasību apguve, ietverot kompetences, prasmes un zināšanas (priekšstatu, izpratnes un lietošanas līmenī). Secīgi vispirms tiek norādīti studiju priekšmeti, kuri nodrošina standarta prasībām atbilstošas kompetences, tad tie priekšmeti, kuri ļauj apgūt apgūst profesionālās darbības veikšanai nepieciešamās prasmes, zināšanas priekšstatu līmenī un zināšanas izpratnes līmenī, kā arī zināšanas lietošanas līmenī.

4.tabula. Studiju kursi, kas nodrošina kompetenču atbilstību Sociālā darbinieka profesijas standartam

4.1. tabula. Profesionālās darbības pamatzdevumu veikšanai nepieciešamās kompetences

Standarta prasības	Studiju kursi, kas atbilst prasībām
1.Spēja identificēt, definēt, analizēt un risināt sociālās problēmas	Soci5078 Jaunie profesionālā sociālā darba izaicinājumi (3 kp) Soci5061 Sociālais darbs ar indivīdu un ģimeni (2 kp) Soci5071 Modernās sociālā darba teorijas (2 kp) Profesionālā prakse sociālajā darbā I,II,III,IV
2.Spēja vadīt problēmu risināšanas procesu un sociālo gadījumu.	Soci5061 Sociālais darbs ar indivīdu un ģimeni (2 kp) Soci5065 Sociālā darba projektu stratēģiskā vadība (2

	kp) VadZ5067 Projektu vadīšanas sociālie aspekti (3kp) Profesionālā prakse sociālajā darbā III, IV
3. Spēja plānot, organizēt un vadīt sociālo darbu ar indivīdu, ģimeni, grupu un kopienu.	Soci5061 Sociālais darbs ar indivīdu un ģimeni (2 kp) Soci5067 Sociālais darbs ar mazaizsargātām klientu grupām (2 kp) Soci5065 Sociālā darba projektu stratēģiskā vadība (2 kp) Soci5072 Sociālais darbs kopienā (2 kp) SociP018 Gerontoloģija (2 kp)
4. Spēja apzināt, piesaistīt un attīstīt resursus dažādās sociālā darba prakses jomās.	Soci5061 Sociālais darbs ar indivīdu un ģimeni (2 kp) Soci5065 Sociālā darba projektu stratēģiskā vadība (2 kp) SociP001 Brīvprātīgo darba vadīšana (2 kp) Soci5044 Sabiedrības pārvaldība (2kp) Profesionālā prakse sociālajā darbā I,II,III,IV
5. Spēja rast alternatīvus sociālo problēmu risinājumus un izvēlēties atbilstošo stratēģiju	Soci5071 Modernās sociālā darba teorijas (2 kp) SociP011 Sociālais darbs multikultūrālā sabiedrībā (2 kp) Soci5070 Sociālā darba garīgā dimensija (2 kp) SociP018 Gerontoloģija (2 kp)
6. Spēja izvērtēt sniegtu sociālo pakalpojumu kvalitāti un lietderību.	Soci5075 Kvalitatīvās metodes sociālā darba pētījumos (2 kp) SociP024 Vispārīgā sociālā politika (2 kp) Soci5064 Sociāli-psiholoģiskās intervences metodes darbā ar nebrīvprātīgu klientu (2 kp) Soci5058 Tautas attīstība (4kp)
7. Spēja izstrādāt un īstenot sociālo pakalpojumu projektus.	Soci5065 Sociālā darba projektu stratēģiskā vadība (2 kp) Soci5066 Latvijas sociālās drošības sistēma starptautiskā perspektīvā (2 kp) Soci5073 Aktuālās sociālās problēmas laukos (2 kp)
8. Spēja analizēt un izvērtēt savu	Soci5062 Sociālais darbs kriminālās justīcijas jomā (4

profesionālo darbību un pilnveidot to.	kp) Soci5076 Saskarsme ar dažādām mērķa grupām sociālajā darbā (2 kp) Soci5061 Sociālais darbs ar indivīdu un ģimeni (2 kp) SDSK5120 Ievads tiesu psihatrijā (2 kp)
9. Spēja veicināt kopienas attīstību, sociālo pakalpojumu pieejamību atbilstoši kopienas iedzīvotāju sociālajām vajadzībām.	Soci5072 Sociālais darbs kopienā (2 kp) Soci5065 Sociālā darba projektu stratēģiskā vadība (2 kp) Soci5073 Aktuālās sociālās problēmas laukos (2 kp) SociP018 Gerontoloģija (2 kp)
10. Spēja iesaistīties sociālās politikas izstrādē, attīstībā, realizācijā un novērtēšanā.	SociP024 Vispārīgā sociālā politika (2 kp) Soci5066 Latvijas sociālās drošības sistēma starptautiskā perspektīvā (2 kp) Soci5065 Sociālā darba projektu stratēģiskā vadība (2 kp) Soci5075 Kvalitatīvās metodes sociālā darba pētījumos (2 kp)
11. Spēja veidot supervīzijas praksi, iesaistoties, reflektējot un pilnveidojot profesionālās kompetences visas darba dzīves garumā.	Soci5076 Saskarsme ar dažādām mērķa grupām sociālajā darbā (2 kp) Soci5061 Sociālais darbs ar indivīdu un ģimeni (2 kp) Soci5074 Sociālā darba ētika (2 kp)
12. Spēja īstenot nediskriminējošu sociālā darba praksi, sekmējot sociāli atstumtu un riska situācijā esošu personu sociālo iekļaušanu.	SociP024 Vispārīgā sociālā politika (2 kp) JurZ5153 Cilvēktiesības un sociālās tiesības (2 kp) Soci5067 Sociālais darbs ar mazaizsargātām klientu grupām (2 kp) Soci5062 Sociālais darbs kriminālās justīcijas jomā (4 kp)
13. Spēja veikt pētniecisko darbību.	Soci5075 Kvalitatīvās metodes sociālā darba pētījumos (2 kp) Soci5068 Ievads pētniecībā un akadēmiskajā rakstībā (2 kp)
14. Spēja analizēt globālo sociālo problēmu veidošanos, attīstību un mijasakarības.	SociP024 Vispārīgā sociālā politika (2 kp) Soci5058 Tautas attīstība(4kp) JurZ5153 Cilvēktiesības un sociālās tiesības (2 kp)

15. Spēja pārvaldīt valsts valodu un sazināties divās svešvalodās (krievu un kādā no Eiropas Savienības oficiālajām valodām).	SociP011 Sociālais darbs multikulturālā sabiedrībā (2 kp) Soci5075 Kvalitatīvās metodes sociālā darba pētījumos (2 kp) Soci5068 Ievads pētniecībā un akadēmiskajā rakstībā (2 kp)
--	---

4.2.tabula. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās prasmes

Standarta prasības	Studiju kursi, kas atbilst prasībām
1. Identificēt klienta sociālās problēmas sociālā darba mikro, mezo un makro līmenī.	Soci5061 Sociālais darbs ar indivīdu un ģimeni (2 kp) Soci5071 Modernās sociālā darba teorijas (2 kp) Soci5072 Sociālais darbs kopienā (2 kp) Soci5058 Tautas attīstība(4kp) Profesionālā prakse sociālajā darbā I,II,III,IV
2. Īstenot sociālo vajadzību izpēti sociālā darba un karitatīvā sociālā darba mikro, mezo un makro līmenī.	SociP011 Sociālais darbs multikulturālā sabiedrībā (2 kp) Soci5075 Kvalitatīvās metodes sociālā darba pētījumos (2 kp) Soci5068 Ievads pētniecībā un akadēmiskajā rakstībā (2 kp) Soci5070 Sociālā darba garīgā dimensija (2 kp)
3. Atbalstīt, uzlabot un veicināt klienta un viņa ģimenes locekļu sociālo funkcionēšanu.	Soci5061 Sociālais darbs ar indivīdu un ģimeni (2 kp) Soci5072 Sociālais darbs kopienā (2 kp) Soci5076 Saskarsme ar dažādām mērķa grupām sociālajā darbā (2 kp) SociP018 Gerontoloģija (2 kp)
4. Sniegt klientam palīdzību un atbalstu sociālo problēmu risināšanā, nodrošinot klienta līdzdarbības iespēju un ievērojot sociālo taisnīgumu.	SociP018 Gerontoloģija (2 kp) Soci5066 Latvijas sociālās drošība sistēma starptautiskā perspektīvā (2 kp) Soci5061 Sociālais darbs ar indivīdu un ģimeni (2 kp) Soci 5044 Sabiedrības pārvaldība (2kp)
5. Izvērtēt un identificēt vides atbilstību	Soci5066 Latvijas sociālās drošība sistēma

klienta vajadzībām.	starptautiskā perspektīvā (2 kp) SociP011 Sociālais darbs multikulturālā sabiedrībā (2 kp) Soci5075 Kvalitatīvās metodes sociālā darba pētījumos (2 kp) Soci5068 Ievads pētniecībā un akadēmiskajā rakstībā (2 kp) SociP018 Gerontoloģija (2 kp)
6. Palīdzēt klientiem izvērtēt un piesaistīt resursus, aizstāvēt klientu intereses.	JurZ5153 Cilvēktiesības un sociālās tiesības (2 kp) Soci5072 Sociālais darbs kopienā (2 kp) Soci5064 Sociāli-psiholoģiskās metodes darbā ar nebrīvprātīgu klientu (2 kp) Soci5067 Sociālais darbs ar mazaizsargātām klientu grupām (2 kp)
7. Sekmēt personas mijiedarbību ar sociālo vidi, pilnveidojot starppersonu atbalsta sistēmas, starp dažādām etniskajām grupām un kopienām.	Soci5076 Saskarsme ar dažādām mērķa grupām sociālajā darbā (2 kp) SociP011 Sociālais darbs multikulturālā sabiedrībā (2 kp) SociP018 Gerontoloģija (2 kp)
8. Plānot un veikt sociālo darbu ar kopienu.	Soci5072 Sociālais darbs kopienā (2 kp) Soci5065 Sociālā darba projektu stratēģiskā vadība (2 kp)
9. Plānot un veikt intervenci darbā ar ģimeni un grupu.	Soci5067 Sociālais darbs ar mazaizsargātām klientu grupām (2 kp) Soci5061 Sociālais darbs ar indivīdu un ģimeni (2 kp) SociP018 Gerontoloģija (2 kp)
10. Identificēt, izvērtēt un plānot darbības sociālā riska un reliģiskās prakses riska grupu mazināšanā.	SociP011 Sociālais darbs multikulturālā sabiedrībā (2 kp) Soci5070 Sociālā darba garīgā dimensija (2 kp) Soci5062 Sociālais darbs kriminālās justīcijas jomā (4 kp) SociP018 Gerontoloģija (2 kp)
11. Izstrādāt un īstenot preventīvās programmas visos sociālā darba prakses līmenos.	Soci5065 Sociālā darba projektu stratēģiskā vadība (2 kp) Soci5075 Kvalitatīvās metodes sociālā darba

	pētījumos (2 kp)
	Soci5068 Ievads pētniecībā un akadēmiskajā rakstībā (2 kp)
12. Analizēt globālo sociālo problēmu veidošanos, attīstību un mijsakarības.	JurZ5153 Cilvēktiesības un sociālās tiesības (2 kp) SociP024 Vispārīgā sociālā politika (2 kp) SociP018 Gerontoloģija (2 kp) Soci5058 Tautas attīstība (4kp)
13. Veicināt cieņu pret cilvēku tradīcijām, kultūru, uzskatiem un reliģijām	SociP011 Sociālais darbs multikulturālā sabiedrībā (2 kp) Soci5074 Sociālā darba ētika (2 kp)
14. Ievērot profesionālos un vispārīgos ētikas principus.	Soci5074 Sociālā darba ētika (2 kp) Soci5078 Jaunie profesionālā sociālā darba izaicinājumi (3 kp)
15. Noteikt izpildāmo darbu prioritātes, darboties komandā un plānot, organizēt un vadīt tās darbu, kā arī veikt darbu individuāli.	Soci5061 Sociālais darbs ar indivīdu un ģimeni (2 kp) Soci5076 Saskarsme ar dažādām mērķa grupām sociālajā darbā (2 kp) Soci5065 Sociālā darba projektu stratēģiskā vadība (2 kp)
16. Sistemātiski pilnveidot savu profesionālo kvalifikāciju.	Soci5075 Kvalitatīvās metodes sociālā darba pētījumos(2 kp) Soci5068 Ievads pētniecībā un akadēmiskajā rakstībā (2 kp) Soci5071 Modernās sociālā darba teorijas (2 kp)
17. Lietot profesionālo terminoloģiju valsts valodā un vismaz divās svešvalodās (krievu valodā un kādā no Eiropas Savienības oficiālajām valodām).	Soci5068 Ievads pētniecībā un akadēmiskajā rakstībā (2 kp) Soci5071 Modernās sociālā darba teorijas (2 kp) Soci5076 Saskarsme ar dažādām mērķa grupām sociālajā darbā (2 kp)
18. Pārvaldīt valsts valodu.	To nodrošina jau iepriekšējā izglītība
19. Pārvaldīt vismaz divas svešvalodas (krievu valodu un kādu no Eiropas Savienības oficiālajām valodām) sazinās līmenī.	Tiek pilnveidota, jo pamati jau iepriekšējā izglītībā; SociP011 Sociālais darbs multikulturālā sabiedrībā (2 kp)

4.3. tabula. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas (apriekšstatu) līmenī

Standarta prasības	Studiju kursi, kas atbilst prasībām
1.1. Eiropas Savienības regulas integrācijas un diskriminācijas novēršanas jomā, integrācijas politika Latvijā;	JurZ5153 Cilvēktiesības un sociālās tiesības (2 kp) S pamattiesīskā perspektīvā (2 kp) SociP024 Vispārīgā sociālā politika (2 kp) SociP018 Gerontoloģija (2 kp)
1.5. valsts politikas veidošanas un īstenošanas process, valsts pārvalde;	JurZ5153 Cilvēktiesības un sociālās tiesības (2 kp) Soci5066 Latvijas sociālās drošības sistēma starptautiskā perspektīvā (2 kp) SociP024 Vispārīgā sociālā politika (2 kp)
1.6. reģionālā attīstība un pašvaldības Latvijā (pašvaldību funkcijas, administratīvais aparāts, politiskās partijas, deputātu funkcijas);	Soci5073 Aktuālās sociālās problēmas laukos (2 kp) SociP024 Vispārīgā sociālā politika (2 kp) Soci5044 Sabiedrības pārvaldība (2kp)
1.7. globalizācijas procesu dinamika, sociālās pārmaiņas Eiropā un pasaulē.	JurZ5153 Cilvēktiesības un sociālās tiesības (2 kp) Soci5066 Latvijas sociālās drošības sistēma starptautiskā perspektīvā (2 kp) SociP024 Vispārīgā sociālā politika (2 kp)

4.4.tabula. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas izpratnes līmenī

Standarta prasības	Studiju kursi, kas atbilst prasībām
2.1. sociālā darba vēsturiskā attīstība;	Soci5071 Modernās sociālā darba teorijas (2 kp)
2.2. sociālā attīstība un sociālā politika;	SociP024 Vispārīgā sociālā politika (2 kp) Soci5071 Modernās sociālā darba teorijas (2 kp)
2.3. sociālo un vides faktoru ietekme uz cilvēku (indivīdu, ģimeni, grupu, kopienu);	Soci5072 Sociālais darbs kopienā (2 kp) Soci5061 Sociālais darbs ar indivīdu un ģimeni (2 kp)
2.4. funkcionālās un disfunkcionālās savstarpējās attiecības (partneru, ģimēnu, grupu attiecības);	Soci5061 Sociālais darbs ar indivīdu un ģimeni (2 kp) Soci5062 Sociālais darbs kriminālās justīcijas jomā (4 kp)

	SociP018 Gerontoloģija (2 kp) Soci5064 Sociāli –psiholoģiskās intervences metodes darbā ar nebrīvprātīgu klientu (2 kp)
2.5. ģimenes socioloģija un psiholoģija;	Iepriekš iegūtas pamatzināšanas; Soci5061 Sociālais darbs ar indivīdu un ģimeni (2 kp)
2.6. sabiedrības mazaizsargāto grupu dzīves apstākļi, un tos ietekmējošie sociālie faktori;	Soci5067 Sociālais darbs ar mazaizsargātām klientu grupām (2 kp) Soci5062 Sociālais darbs kriminālās justīcijas jomā (4 kp) SociP018 Gerontoloģija (2 kp)
2.7. nabadzības teorijas, nabadzība kā sociāla problēma, nabadzības kultūra;	Soci5071 Modernās sociālā darba teorijas (2 kp) SociP024 Vispārīgā sociālā politika (2 kp) Soci5058 Tautas attīstība (4kp)
2.8. invaliditāte, tās veidi un personu ar invaliditāti aprūpe Latvijā;	Soci5067 Sociālais darbs ar mazaizsargātām klientu grupām (2 kp) Soci5066 Latvijas sociālās drošības sistēma starptautiskā perspektīvā (2 kp)
2.9. suicīds, tās veidi un nāve;	Soci5069 Sociālais darbs vardarbības sfērā (2 kp)
2.10. vardarbība, tās veidi, pazīmes, vardarbību izraisošie faktori;	Soci5069 Sociālais darbs vardarbības sfērā (2 kp) Soci5062 Sociālais darbs kriminālās justīcijas jomā; (2 kp) SDSK5120 Ievads tiesu psihatrijā (2 kp)
2.11. atkarības veidi un dinamika, darbs ar personu ar atkarības problēmām;	Soci5064 Sociāli-psiholoģiskās intervences metodes darbā ar nebrīvprātīgu klientu (2 kp) Soci5062 Sociālais darbs kriminālās justīcijas jomā (4 kp)
2.12. līdzatkārības veidi un līdzatkārīgo personu problēmas;	Soci5064 Sociāli-psiholoģiskās intervences metodes darbā ar nebrīvprātīgu klientu (2 kp) SDSK5120 Ievads tiesu psihatrijā (2 kp)
2.13. reliģijas un to loma cilvēka dzīvē;	SociP011Sociālais darbs multikulturālā sabiedrībā (2 kp) Soci5070 Sociālā darba garīgā dimensija (2 kp)
2.14. starptautiskās cilvēktiesības;	JurZ5153 Cilvēktiesības un sociālās tiesības (2 kp)
2.16. diskriminācijas, sociālās izolācijas, apspiešanas pazīmes, process, cēloņi, sekas un iespējamie risinājumi sabiedrībā;	JurZ5153 Cilvēktiesības un sociālās tiesības (2 kp) SociP024 Vispārīgā sociālā politika (2 kp) Soci5067 Sociālais darbs ar mazaizsargātām klientu grupām (2 kp)

2.17. deviance un delinkvence;	Soci5062 Sociālais darbs kriminālās justīcijas jomā (4 kp)
2.18. sociālā statistika;	Soci5068 Ievads pētniecībā un akadēmiskajā rakstībā (2 kp)
2.19. loģikas pamati;	Iepriekš iegūtas zināšanas
2.20. psihatrijas, psihoterapijas, antropoloģijas, psiholoģijas (vispārīgās, attīstības, personības un sociālās) pamati;	SDSK5120 Ievads tiesu psihatrijā (2 kp)
2.21. veselības aprūpes sistēma Latvijā;	SociP024 Vispārīgā sociālā politika (2 kp)
2.22. izglītības sistēma Latvijā;	SociP024 Vispārīgā sociālā politika (2 kp)
2.23. tiesību pamati un tieslietu sistēma Latvijā;	JurZ5153 Cilvēktiesības un sociālās tiesības (2 kp)
2.24. ekonomikas pamati;	Iepriekš apgūtas zināšanas
2.25. profesionālie termini valsts valodā un vismaz divās svešvalodās (krievu valodā un kādā no Eiropas Savienības oficiālajām valodām).	Soci5068 Ievads pētniecībā un akadēmiskajā rakstībā (2 kp) SociP011 Sociālais darbs multikulturālā sabiedrībā (2 kp)

4.5.tabula. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas lietošanas līmenī

Standarta prasības	Studiju kursi, kas atbilst prasībām
3.1. sociālā darbinieka profesijas raksturojums;	Soci5078 Jaunie profesionālā sociālā darba izaicinājumi (3 kp) Soci5074 Sociālā darba ētika (2 kp)
3.2. sociālās drošības sistēma Latvijā;	Soci5066 Latvijas sociālās drošības sistēma starptautiskā perspektīvā (2 kp)
3.3. sociālā darba teorijas, metodes un funkcijas darbam ar individu, ģimeni, grupu un kopienu;	Soci5071 Modernās sociālā darba teorijas (2 kp) Soci5061 Sociālais darbs ar individu un ģimeni (2 kp) Soci5072 Sociālais darbs kopienā (2 kp)
3.4. problēmu risināšanas process sociālajā darbā;	Soci5061 Sociālais darbs ar individu un ģimeni (2 kp) Profesionālā prakse sociālajā darbā II, III, IV
3.5. sociālā darba profesionālās vērtības un ētika;	Soci5074 Sociālā darba ētika (2 kp)
3.6. sociālo pakalpojumu institūciju darbības tiesiskais regulējums Latvijā;	Soci5066 Latvijas sociālās drošības sistēma starptautiskā perspektīvā (2 kp) JurZ5153 Cilvēktiesības un sociālās tiesības (2 kp)
3.7. sociālo pakalpojumu institūciju tīkls Latvijā;	Soci5066 Latvijas sociālās drošības sistēma starptautiskā perspektīvā (2 kp) Profesionālā prakse sociālajā darbā I
3.8. sociālais darbs ar dažādām klientu	Soci5067 Sociālais darbs ar mazaizsargātām klientu

grupām;	grupām (2 kp) SociP018 Gerontoloģija (2 kp) SociP011 Sociālais darbs multikulturālā sabiedrībā (2 kp)
3.9. komandas darbs sociālajā darbā;	Soci5067 Sociālais darbs ar mazaizsargātām klientu grupām (2 kp) Soci5061 Sociālais darbs ar indivīdu un ģimeni (2 kp)
3.10. sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības veidi;	Soci5067 Sociālais darbs ar mazaizsargātām klientu grupām (2 kp) Soci5066 Latvijas sociālās drošības sistēma starptautiskā perspektīvā (2 kp)
3.11. sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības kvalitāte, novērtēšana un nodrošināšana;	Soci5075 Kvalitatīvās metodes sociālā darba pētījumos (2 kp) Soci5065 Sociālā darba projektu stratēģiskā vadība (2 kp)
3.12. saskarsme sociālajā darbā ar dažādām klientu grupām un klientu konsultēšana;	Soci5076 Saskarsme ar dažādām mērķa grupām sociālajā darbā (2 kp) SociP011 Sociālais darbs multikulturālā sabiedrībā (2 kp)
3.13. konfliktu risināšanas metodes sociālā darba praksē;	Soci5076 Saskarsme ar dažādām mērķa grupām sociālajā darbā (2 kp) Profesionālā prakse sociālajā darbā III
3.14. stresa vadība;	Soci5076 Saskarsme ar dažādām mērķa grupām sociālajā darbā (2 kp) Soci5064 Sociāli-psiholoģiskās intervences metodes darbā ar nebrīvprātīgu klientu (2 kp)
3.15. supervīzija sociālajā darbā;	Soci5076 Saskarsme ar dažādām mērķa grupām sociālajā darbā (2 kp) Profesionālā prakse sociālajā darbā IV
3.16. minoritāšu dzīves veids, paražas, vērtības, stereotipi, diskriminācija un integrācijas process;	SociP011 Sociālais darbs multikulturālā sabiedrībā (2 kp) JurZ5153 Cilvēktiesības un sociālās tiesības (2 kp) Soci5066 Latvijas sociālās drošības sistēma starptautiskā perspektīvā (2 kp)
3.17. vides faktori sociālajā darbā;	Soci5076 Saskarsme ar dažādām mērķa grupām sociālajā darbā (2 kp) SociP011 Sociālais darbs multikulturālā sabiedrībā (2 kp)

	Soci5073 Aktuālās sociālās problēmas laukos (2 kp)
3.18. socioloģijas pamati, sociālo pētījumu metodes;	Apgūts iepriekš; Soci5068 Ievads pētniecībā un akadēmiskajā rakstībā (2 kp) Soci5075 Kvalitatīvās metodes sociālā darba pētījumos (2 kp)
3.19. brīvprātīgo darbs;	SociP001 Brīvprātīgo darba vadīšana (2 kp)
3.20. ielu sociālais darbs;	Soci5067 Sociālais darbs ar mazaizsargātām klientu grupām (2 kp)
3.21. vadības teorijas;	VadZ5067 Projektu vadīšanas sociālie aspekti (3kp) Soci5065 Sociālā darba projektu stratēģiskā vadība (2 kp)
3.22. projektu vadīšana;	Soci5065 Sociālā darba projektu stratēģiskā vadība (2 kp)
3.23. ētikas principi;	Soci5074 Sociālā darba ētika (2 kp)
3.24. informācijas tehnoloģiju izmantošana (Microsoft Office, datu bāzes, Interneta pārlūkprogrammas);	Apgūts iepriekš; Soci5068 Ievads pētniecībā un akadēmiskajā rakstībā (2 kp)
3.25. valsts valoda;	Apgūts iepriekš;
3.26. vismaz divas svešvalodas (krievu valoda un kāda no Eiropas Savienības oficiālajām valodām) saziņas līmenī;	Apgūts iepriekš; Soci5068 Ievads pētniecībā un akadēmiskajā rakstībā (2 kp)
3.27. darba aizsardzība;	Apgūts iepriekš; Soci5066 Latvijas sociālās drošības sistēma starptautiskā perspektīvā (2 kp)
3.28. vides aizsardzība;	Apgūts iepriekš; Soci5073 Aktuālās sociālās problēmas laukos (2 kp)
3.29. darba tiesiskās attiecības.	SociP024 Vispārīgā sociālā politika (2 kp) Soci5066 Latvijas sociālās drošības sistēma starptautiskā perspektīvā (2 kp)

2.2.11. Studiju programmas izmaksas un to kalkulācija

Profesionālajā augstākās izglītības maģistra studiju programmā Sociālais darbs budžeta vietu skaits ir plānots 12, kas ir tās studiju vietas, kas tiks transformētas no otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas Sociālais darbs. Šāds studiju vietu skaits ļauj uzņemt studējošos tikai katru otro gadu, jo interese par maksas studiju vietām (studiju vietas par juridisko un fizisko personu līdzekļiem) ir ierobežota, un tas ir skaidrojams ar sociālo darbinieku atalgojumu valstī. Augstākās izglītības padomes īstenotā ESF projekta „Augstākās izglītības studiju programmu izvērtēšana un priekšlikumi kvalitātes paaugstināšanai” ietvaros konstatēts, ka sociālā

darba studiju maksu ieteicams samazināt, jo šajā nozarē strādājošo atalgojuma līmenis nemēdz būt tik augsts, lai studenti droši uzņemtos kredītsaistības studiju maksas segšanai. Tomēr jāpiebilst, ka programmas beidzējiem pastāv iespējas dzēst kredītu no valsts budžeta līdzekļiem - 2016.gadā tas bija iespējams 165 valsts pārvaldē nodarbinātajiem, tajā skaitā arī sociālā darba un probācijas darba speciālistiem.

Izmaksu aprēķināšana sociālā darba profesionālā magistra studiju programmai						
Nr.	Parametra nosaukums			Rindas Nr.	Aprēķina formula	Aprēķinātais lielums
		A	B	C	D	
I Tiešās studiju programmas izmaksas						
	Viena pasniedzēja darba algas fonda aprēķins vienam studentam gadā*					
	Amats	Pasniedzēju vidējā darba alga mēnesī	Pasn. īpatsvars st. progr. nodrošin.			
	profesors	€ 1 500,00	0,06	1	D1=A1*B1	87,00
	asociētais profesors	€ 1 200,00	0,06	2	D2=A2*B2	76,80
	docents	€ 960,00	0,68	3	D3=A3*B3	656,64
	lektors (Dr.)	€ 960,00	0,00	4	D4=A4*B4	0,00
	lektors	€ 768,00	0,20	5	D5=A5*B5	153,60
	asistents			6	D6=A6*B6	0,00
	pasniedzēja vidējā alga gadā, EUR			7	D7=(D1+D2+D3+D4+D5+D6)*12	11 688,48
	vidējais studentu skaits uz 1 pasniedzēju**			8	X	11,0
	Pasniedzēja darba alga uz 1 studentu gadā, EUR			9	D9=D7/D8	1062,59
	pārējo darbinieku skaits uz 1 pasniedzēju (neskaitot saimn. personālu)			10	X	2
	pasniedzēju un pārējo darbinieku algu fonda attiecība stud. progr.			11	X	1,50
	Pārējo darbinieku darba alga uz 1 studentu gadā, EUR			12	D12=D9*D10/D11	1062,59

N1	Darba alga fonds uz 1 studentu gadā, EUR		13	D12=D9+D12	2125,18
N2	Darba devēja sociālie maksājumi uz 1 studentu gadā (23,59%), EUR		14	D14=D13*0,2409	501,33
N3	Komandējumu un dienesta braucienu izmaksas uz 1 studentu gadā, EUR		15	X	5,00
	pasta un citu pakalpojumu izmaksas gadā uz 1 studentu, EUR		16	X	1,85
	citi pakalpojumi (kopēšana, tipogrāfija., fax uc.), EUR		17	X	2,85
N4	Pakalpojumu apmaksas - kopā , EUR		18	D18=D16+D17	4,70
	mācību līdzekļu un materiālu iegāde vienam studentam gadā, EUR		19	X	12,96
	kancelejas preces un cits mazvērtīgais inventārs, EUR		20	X	3,05
N5	Materiāli un mazvērtīgā inventāra iegāde uz 1 studentu gadā , EUR		21	D21=D19+D20	16,01
	mācību grāmatas uz 1 studentu gadā, EUR		22	X	15,42
	grāmatu kalpošanas laiks gados		23	X	3
	1 grāmatas cena ,EUR		24	X	14,00
	grāmatu iegādes izmaksas uz vienu studentu gadā, EUR		25	D25=D22*D24/D23	71,96
	žurnālu iegādes izmaksas uz vienu studentu gadā, EUR		26	X	
N6	Grāmatu un žurnālu iegādes izmaksas uz 1 studentu gadā, EUR		27	D27=D25+D26	71,96
	vidējais stipendiju lielums mēnesī		28	X	
	stipendija gadā		29	X	
	tālsatiksmes transporta kompensācija mēnesī		30	X	
	transporta kompensācijas gadā		31	X	
	sportam uz vienu studentu gadā, Ls		32	X	
	pašdarbībai uz vienu studentu gadā, Ls		33	X	
N7	Studentu sociālajam nodrošinājumam uz 1 studentu gadā,		34	D34=D32+D33	0,00

	EUR			
	iekārtu iegāde uz vienu studentu gadā, EUR	35	X	5,34
	investīcijas iekārtu modernizēšanai - 20 % no inventāra izmaksām	36	X	2,25
	izmaksas iekārtu modernizēšanai, EUR	37	D37=D35*D36	12,02
N8	Iekārtu iegādes un modernizēšanas izmaksas uz 1 studentu gadā, EUR	38	D38=D35+D37	17,36
	KOPĀ tiešās izmaksas uz 1 studentu gadā - summa no N1 līdz N8, EUR	39	D39=D13+D14+D15+D18 +D21+D27 +D34+D38	2741,53
	II Netiešās studiju programmas izmaksas			
N9	Izdevumi LU darbības nodrošināšanai: LU bibliotēkai, zemes nod., telpu noma, īre, ēku ekspluatācijas izd., telefonu abonēšanas un pakalp. izmaksas, komunālie pak., tekošais remonts, īpašās progr. u.c. uz 1 nosacīto studentu gadā***EUR	40		416,90
Pavisam kopā viena studējošā studiju izmaksas gadā, EUR		41	D41=D39+D40	3158,43
* Atbilstoši studiju programmas īpatnībām noteikts pasniedzēju sastāvs, vidējās algas atbilst MK noteiktajām likmēm				
**Studentu skaits uz 1 pasniedzēju atkarīgs no tā ,vai students mācās PLK, NLK vai NLN apmācību formā, kā arī no studiju progr. specifikas.				
*** centralizētie atskaitījumi 37 % = 26% LU un 11% ēkas uzturēšanai centralizēti (jeb ~ EUR 416,90 , pamatojoties uz valsts budžeta dotācijas apjomu 2016.gadā)				

2.2.12.Salīdzinājums ar vienu tāda paša līmeņa un tādam pašam studiju virzienam atbilstošu Latvijas (ja līdzīga studiju programma Latvijā tiek īstenota) un vismaz divām Eiropas Savienības valsts atzītu augstskolu vai koledžu studiju programmām

5. tabula. Karlstades Universitāte un Lielbritānijas Glāzgovas Stratčailda Universitātes programmu salīdzinājums

Kritēriji salīdzinājumam	Latvijas Universitāte	Liepājas Universitāte	Karlstades Universitāte (Zviedrija)	Glāzgovas Stratčailda Universitāte
--------------------------	-----------------------	-----------------------	-------------------------------------	------------------------------------

Iegūstamais grāds un iegūstamā kvalifikācija	Profesionālais maģistrs sociālajā darbā un sociālā darbinieka kvalifikācija	Profesionālais maģistrs sociālajā darbā, sociālais darbinieks	Profesionālais maģistrs sociālajā darbā un sociālā darbinieka kvalifikācija	Maģistra grāds Sociālajā darbā un sociālā darbinieka kvalifikācija
Programmas apjoms	(80KP) 120 ECTS	(40KP) 60ECTS	120 ECTS	109 ECTS
Programmas realizācijas laiks	2gadi,4 semestri	2 semestri	2gadi,4 semestri	2gadi,4 semestri
Imatrikulācijas noteikumi	bakalaura grāds vai otrā līmeņa profesionālā (vai tam pielīdzināta) augstākā izglītība	5.līmeņa sociālā darbinieka kvalifikācija vai bakalaura grāds sociālajā darbā	Bakalaura grāds	Vēlama praktiskā pieredze darbā ar cilvēkiem (vismaz 6 mēneši), augsts sekmju līmenis (2.1.) un bakalaura līmeņa izglītība sociālajās zinātnēs
Programmas saturs	Ievads pētniecībā un akadēmiskajā rakstībā (3)	Metodoloģija sociālā darba pētniecībā (3); Kritiskās domāšanas attīstība (3)	Sociālo zinātņu metodes (7.5)	
	Cilvēktiesības un sociālās tiesības (3)	Starptautiskās tiesības (1.5)		
	Projektu vadīšanas sociālie aspekti (4.5)	Stratēģiskā plānošana un sociālā darba organizācija (3); Modernās menedžmenta teorijas (3);	Organizāciju analīze (7.5)	Praktiskā mācīšanās, profesionāls novērtējums un ēтика (6.5)
	Latvijas sociālās drošība sistēma starptautiskā perspektīvā (3)	Sociālās likumdošanas aktualitātes (1.5)	Globālā un vietējā problemātika (7.5)	Kaitējums, risks, aprūpe un aizsardzība (7,5)
	Modernās sociālā darba teorijas (3)		Sociālā darba teorijas (7.5)	Sociālā darba teorija un prakse (7.5)
	Jaunie profesionālā sociālā darba izaicinājumi (4.5)			Sociālā darba konteksts (vēsturiskais, strukturālais) (7,5)
	Saskarsme ar dažādām mērķa grupām socialajā	Organizāciju komunikācija (3)		Sociālā darba organizatoriskais konteksts (7,5)

	darbā (3)			
	Sociālais darbs ar indivīdu un ģimeni (3)			Sociālā darba teorija un prakse (7.5)
	Vispārīgā sociālā politika (3)		Sociālā politika un labklājība multikulturālā sabiedrībā (7.5)	Kaitējums, risks, aprūpe un aizsardzība (7,5)
	Kvalitatīvās metodes sociālā darba pētījumos (3)		Sabiedriskā sektora acīmredzamība un novērtējums (7.5)	Praktiskā mācīšanās (6.5)
	Sociālais darbs multikulturālā sabiedrībā (3)	Sociālais darbs multikulturālā sabiedrībā (1.5)	Sociālā politika un labklājība multikulturālā sabiedrībā (7.5)	
	Sociālais darbs ar mazaizsargātām klientu grupām (3)			Teorija un prakse sociālajā darbā, metodes un pieejas (7,5)
	Sociālā darba projektu stratēģiskā vadība (3)	Sociālā darba projektu vadīšana (1.5)	Sabiedriskā sektora acīmredzamība un novērtējums (7.5)	Aprūpes plānošana (6.5)
	Sociālais darbs kriminālās justīcijas jomā (6)			
	Sociāli-psiholoģiskās intervences metodes darbā ar nebrīvprātīgu klientu (3)			Teorija un prakse sociālajā darbā, metodes un pieejas (7,5)
	Sociālā darba ēтика (3)			Praktiskā mācīšanās, profesionāls novērtējums un ēтика (6.5)
	Tautas attīstība (6)			Tautas attīstība, sociālais konteksts cilvēka attīstībai (7,5)
	Brīvprātīgo darba vadīšana (3)			
	Ievads tiesu psihatrijā (3)			
	Sociālais darbs kopienā (3)			
	Sociālais darbs vardarbības sfērā (3)			
	Sociālā darba garīgā dimensija (3)			
	Gerontoloģija (3)			

	Aktuālās sociālās problēmas laukos (3)			
	Sabiedrības pārvaldība (3)			
Specializācija	Specializācijas kursi kriminālās justīcijas sociālajā darbā vai sociālās attīstības sociālajā darbā; vai kombinēti pēc studenta izvēles, kopā (18KP) 27 ECTS	Nav paredzēta specializācija	Izvēles kursi 15ECTS; 7,5 ECTS Zinātnes filozofija 7,5 ECTS	
Prakse	(26KP) 39 ECTS	(6KP) 9ECTS	Iekļauta priekšmetos	30 ECTS ; Profesionālā prakse sociālajos dienestos 7,5
Maģistra darbs	(20KP) 30 ECTS	(20KP) 30 ECTS	30 ECTS	30ECTS

5.tabulā salīdzināta divu ārvalstu un vienas Latvijas sociālā darba maģistra programmas saturs un uzņemšanas nosacījumi.

Salīdzinot LU profesionālo maģistra programmu Sociālais darbs ar Liepājas Universitātes un Glāzgovas Stratčailda Universitātes, kā arī Zviedrijas Karlstades Universitātes programmām, jāatzīst, ka Latvijas mērogā LU programma ir unikāla, jo: 1) tajā var iestāties gan akadēmisko, gan profesionālo programmu beidzēji; 2) programma nodrošina gan sociālā darbinieka kvalifikācijas (5.līmenis), gan maģistra grāda ieguvi. Prakses apjoms LU programmai ir līdzīgs kā Karlstades Universitātes programmā, bet Glāzgovas Stratčailda Universitātes programmā prakses apjoms ir pat vēl lielāks. Tiesa, Glāzgovas gadījumā prakse var tikt realizēta ļoti dažādās organizācijās, pilnas slodzes un nepilnas slodzes formā, strādājot brīvdienās vai paralēli studijām, jo Skotijas Universitātē tiek realizēta ļoti elastīga pieeja sociālā darba veikšanai brīvprātīgās, nevalstiskā sektora organizācijās, kā arī privātā un publiskā sektora iestādēs un uzņēmumos. Liepājas Universitāte uzņem tikai tos studentus, kas jau ieguvuši sociālā darbinieka kvalifikāciju vai bakalaura grādu sociālajā darbā. Karlstades Universitātes profesionālā maģistra programma sociālajā darbā, līdzīgi kā Latvijas Universitātes profesionālās augstākās izglītības maģistra studiju programma Sociālais darbs, paredz uzņemt studentus ar iepriekš iegūtu augstāko izglītību plašā humanitāro, sociālo zinātņu laukā, neizslēdzot arī citu jomu pārstāvju, kas ļauj paplašināt topošo sociālā darba maģistru redzeslauku un pieeju sociālo jautājumu izpratnei un risinājumam.

Salīdzinājumam izvēlētajās Karlstades un Glāzgovas Stratčailda universitātēs tiek izvirzīti nosacījumi iepriekšējās izglītības vērtējumam (atzīmēm), kā arī kaut nelielai pieredzei darbā ar cilvēkiem. Vēlamāka, bet ne obligāti nepieciešama ir iepriekš iegūta izglītība sociālo zinātņu jomā.

Raksturojot studiju saturu, jāatzīmē, ka Karlstades Universitātē programmā ietverta zinātnes filozofija, bet Liepājas Universitātē zinātnes metodoloģija, tādējādi stiprinot topošo sociālo darbinieku zinātnisko potenciālu. Latvijas Universitātēs programmā arī pievērsta pastiprināta vērība zinātniskās izpētes pamatu apguvei (*Ievads pētniecībā un akadēmiskajā rakstībā, Kvalitatīvās metodes sociālā darba pētījumos*). Startčailda Universitātē kursi orientē studentus arī sociālās attīstības sociālā darba apguvē, jo līdzīgi kā Latvijas Universitātēs programmā ietver kursu *Tautas attīstībā*, praksē tiek aptvertas institūcijas, kurās notiek sociālais darbs kriminālās justīcijas jomā (dienas centri, probācijas iestādes). Visās programmās nozīmīga uzmanība gan kp skaita ziņā, gan kursu raksturojumā pievērsta katras valsts un starptautiskajam sociālajam un politiskajam kontekstam sociālā darba realizācijai. Arī LU programmā to nodrošina tiesību jomas, sociālās politikas un sociālās drošības sistēmas studijas.

Lai arī sociālā darba studiju programmas Eiropā tiek īstenotas gandrīz visās valstīs, pastāv atšķirības studiju satura un studiju organizācijas ziņā, kas ir skaidrojamas ar šo programmu izveides normatīvo bāzi konkrētajā valstī, vēsturiskajiem apstākļiem, kā arī sociālā darba profesijas specifiku. Tā kā valstu sociālā politika un sociālās drošības sistēmas ir dažādas, variācijas ir novērojamas arī prasībās, ko katra valsts izvirza sociālo pakalpojumu sniedzējiem. Tai pašā laikā Starptautiskā sociālo darbinieku federācija (*International Federation of Social Workers – IFSW*), kurā kā pilntiesīga locekle piedalās arī Latvijas Sociālo un aprūpes darbinieku asociācija, ir pieņemusi vispārīgus standartus sociālo darbinieku profesijai. Starptautiski akceptētie standarti nosaka galvenos mērķus sociālā darba veicējiem: sociāli mazaizsargāto indivīdu un grupu aizsardzība; nevienlīdzības un netaisnības mazināšana; indivīdu, ģimeni, grupu, kopienu un organizāciju mobilizācija labklājības veicināšanai; cilvēku atbalsts un izglītība pakalpojumu saņemšanā; sociālā atbalsta politikas programmu īstenošana; aizstāvība, sociālās harmonijas veicināšana; sociālo un politisko akciju veicināšana nevienlīdzības mazināšanai; kultūras atšķirību respektēšana un sociālā darba plānošana, vadīšana un administrēšana (IFSW). Starptautiskie sociālā darba standarti paredz, ka profesionālam sociālajam darbiniekam jārespektē iepriekš minēti mērķi, sociālā darba izglītībā jāiekļauj prakse un jārēķinās ar pakalpojumu saņēmēju vēlmēm. Standartu 5. sadaļā uzsvērta nepieciešamība pēc iespējas plašāk nodrošināt maģistra līmeņa izglītību sociālajā darbā (IFSW, 5.1.). Latvijas sociālā darbinieka profesijas standartā iestrādātas svarīgākās starptautisko standartu vadlīnijas un mērķi. Šie profesijas standarti tika ņemti vērā, veidojot LU profesionālo augstākās izglītības maģistra studiju programmu Sociālais darbs.

Līdzīgi kā Latvijas Universitātes programmā izvēles kursu laikā studenti gūst priedzi un profesionālos kontaktus (piemēram, Valsts probācijas dienestā, Rīgas Sociālajā dienestā). Glāzgovas Stratčailda Universitāte cenšas uzņemt programmā tos sociālo zinātņu bakalaura grādu ieguvušos absolventus, kuri guvuši atzīstamas sekmes (beidzēji, kas ieguvuši atzinību vai pirmā līmeņa vai 2. pakāpes 1. līmeņa diplomu), beidzot iepriekšējās studijās. Glāzgovas Stratčailda Universitāte paredz studentiem 170 prakses dienu studiju laikā, kas ir pat vairāk nekā Latvijas Universitātes programmā paredzētās obligātajām 26 prakses nedēļas (130 dienas). Visu aplūkoto studiju programmu nobeigumā paredzēta maģistra darba izstrāde, attīstot studentu pētnieciskā iemaņas sociālā darba zinātnē. Runājot par studiju sasniegumiem, jāmin absolventu nodarbinātības virzienu raksturojums. Gan Glāzgovas Stratčailda Universitātes, gan Karlstades un Latvijas Universitātes beidzēji tiek gaidīti valsts un pašvaldību, nevalstiskā sektora un brīvprātīgās organizācijās, kā arī privātos uzņēmumos. Liepājas Universitāte īpaši uzsver absolventu pedagoģiskā darba iespējas, savukārt Latvijas Universitāte līdzīgi Karlstades Universitātei paredz attīstīt sociālā darba pētniecisko potenciālu, kā to paredz Profesionāla Sociālā darba attīstības pamatnostādnes 2014-2020. gadam (LM Pamn_140613_SD; Profesionāla sociālā darba attīstības pamatnostādnes 2014.-2020.gadam). Kā studiju rezultāti Zviedrijas programmas raksturojumā tiek uzsvērta absolventu spēja strādāt dažādās sociālā darba jomās, spēja praktiskajā darbībā izmantot uz pierādījumiem balstīto pieeju. Liepājas Universitāte uzsver pedagoģiskās darbības iespējas. Latvijas Universitātes beidzēju priekšrocības ir profesionālā ievirze, specializācija apakšprogrammās, iegūstot papildus zināšanas, prasmes un iemaņas kriminālās justīcijas sociālajā darbā un sociālās attīstības sociālajā darbā. Līdzīgi kā Glāzgovas un Karlstades universitātēs, LU pastiprināta uzmanība tiek pievērsta studentu pētnieciskā darba iemaņu un izmantošanu attīstībai, kā arī darbam dažādos sociālā darba līmeņos.

2.2.13.Informācija par studējošajiem pārskata periodā

<i>LRI kods</i>	<i>Studiju programmas nosaukums</i>	<i>Progrstatus</i>	<i>2015/2016</i>
47762	29628 Sociālais darbs (PMSP)	A	
	Stud. skaits	20	
	1. studiju gadā imatrikulētie	0	
	Absolventi	14	

2.2.14.Aptauju rezultātu kopsavilkums par studējošo apmierinātību ar studiju kvalitāti un to izmantošana studiju programmas kvalitātes uzraudzībā

Atsevišķu studiju kursu un studiju programmu vērtējumam tiek izmantota LUIS sistēmā izveidotā vērtējuma matrica, kurā studējošie reģistrējas un tiek nodrošināta anonīma vērtējuma

iespēja, jo programmas direktoram redzamas izteiktās piezīmes, kā arī atsevišķu studiju kursu un to kvalitātes dimensiju vērtējums ballēs, bet nav redzama studenta identitāte.

Galvenās studiju kursu kvalitātes dimensijas ir tā atbilstība kursa aprakstam, tas, ka saturs nedublē citus kursus, tēmas izklāsta saprotamību, lietotās mācību metodes, ieteiktās literatūras un materiālu pieejamību un lietderību, kā e-kursā pieejamie materiāli palīdzēja studiju kursa apguvē, kā pārbaudes darbi semestra laikā veicina studiju kursa apguvi, mācībspēka pieejamību konsultācijām, gatavība klausīties vēl kādu kursu pie šī mācībspēka un vai mācībspēka skaidrojumi par pārbaudes darbu rezultātiem ir pietiekami. Katra dimensija tiek vērtēta 7 ballu skalā. Studiju kursu vidējie vērtējumi svārstās no 5.35 līdz 6.94 ballēm, kas liecina, ka vērtējumu skalas izteikumiem studenti “piekrīt pilnībā - 7,” “pārsvarā piekrīt - 6” vai “drīzāk piekrīt - 5”. Negatīvu vērtējumu faktiski nav. Dažas dimensijas atsevišķos gadījumos saņēmušas arī augstāko iespējamo vērtējumu -7 balles. Tomēr jāuzteic studentu spēja kritiski izvērtēt studiju kursu kvalitāti, par ko liecina ierosinājumi izsmeļošāk izskaidrot pārbaudes darbu rezultātus un ieguldīt pasniegšanas procesā vairāk entuziasma. Atsauksmes drīzāk liecina par vēlmi vēlreiz tikties ar kursu docētājiem: “zinoša, ar pieredzi” “labprāt paklausītos vēl”, “loti patīkamas lekcijas”, “lietotās metodes tiešām veicināja kursa apguvi”.

Augstāk vērtētās kursu kvalitātes dimensijas ir par studiju kursa saturu, tā atbilstību kursa aprakstam, kursa nepieciešamību, jo tas nedublē citu kursu, tēmas izklāsta saprotamību, lietotajām mācību metodēm, e-kursā pieejamajiem materiāliem, kā arī gatavību vēlreiz tikties ar pasniedzēju, kas apstiprina iepriekš izteiktos pozitīvos vērtējumu, mācībspēku pieejamību konsultācijām, kā arī mācībspēku skaidrojumu par pārbaudes darbu rezultātiem.

Vērtējot 7 ballu skalā (augstākais vērtējums “7”), visus lasītos kursus studenti vērtē augstāk par 5 ballēm, bet lielāko daļu kursu pat augstāk par 6 ballēm. Jāuzteic studentu spēja kritiski izvērtēt studiju kursu kvalitāti, jo atsevišķos gadījumos studenti pievērš uzmanību ieteikto studiju materiālu pieejamībai (nepieciešamas svešvalodu zināšanas).

Lai uzlabotu semestra laikā organizēto pārbaudes darbu efektivitāti, programmas direktore pārrunājusi rezultātu izskaidrošanas nepieciešamību un pasniedzēji turpmāk tam pievērsīs papildus uzmanību.

Tā kā PMSP Sociālais darbs studējošie studē 2 gadus (4 semestrus), tāpēc vēl trūkst iespēju salīdzināt dažādus periodus un atsevišķu vērtējuma dimensiju vērtējuma dinamiku.

Visi paustie viedokļi tiek apspriesti Sociālā darba studiju programmu padomes sēdēs un secinājumi tiek izmantoti studiju pilnveidošanai.

2016.gada pavasara semestrī tika veikta studējošo aptauja par studiju programmas uzlabošanu. Lai veicinātu studentu iesaisti studiju programmas uzlabošanā un vērtēšanā, ir izstrādāta speciāla aptaujas lapa, kurā studentiem ir iespēja anonīmi, nepārkāpjot konfidencialitāti,

sniegt savu vērtējumu un ierosinājumus. Aptaujas lapā iekļauti jautājumi gan par programmas saturu, gan tās praktisko organizāciju un studiju nodrošinājumu. Studenti pozitīvi novērtēja studiju programmas saturu, profesionālās un personīgās izaugsmes iespējas. Studenti norāda uz docētāju un fakultātes personāla atsaucību, gatavību sniegt atbildes uz visiem jautājumiem. Pie ierosinājumiem studenti norāda, ka dažkārt informācija elektroniskajā formā varētu būt savlaicīgāka. Ľoti atzinīgi tiek vērtēta savstarpējā docētāju un studentu saziņa studiju kursu apguves gaitā, nav bijis problēmu konsultāciju pieejamībā. Kopumā atzinīgi tiek vērtēti arī pieejamie mācību materiāli un darba apstākļi fakultātē. Studiju metodes ir daudzveidīgas, to izvēlē izpaužas pasniedzēju individualitāte, pozitīvi tiek novērtēts tas, ka studiju kursu ietvaros tiek iekļauta arī iepazīšanās ar praktiskajām norisēm dažādās institūcijās. Studējošie ierosina plašāk izvērst prakses iespējas un institūciju apmeklējumus arī ārpus Rīgas. Studenti kā pozitīvu momentu atzīmē programmas docētāju izvirzītās prasības, kuras „ir pamatotas, vērstas uz izaugsmi”. Pasniedzēju draudzīgo pretimnākošo attieksmi, teorētisko un praktisko zināšanu pielietojumu studenti min kā plusu programmās realizācijā. Vairums studentu ir apmierināti ar studiju programmas organizāciju. Kā risināmu jautājumu studenti min to, ka, pieaugot programmas prasībām, arvien samazinās latviešu valodā esošas literatūras pieejamība, tā morāli noveco. Ľoti vērtīgas ieguvums ir studiju laikā izveidojušies kontakti, kas palīdz profesionālajā darbā. Kā nozīmīgu programmas studiju procesa ieguvumu studenti min iespēju iepazīt pasniedzējus ar atšķirīgu pieredzi sociālās labklājības jomā Latvijā un ārpus tās robežām, kā arī diskutēt par un ar studentiem un pasniedzējiem:

„Tā kā esam jomas praktiķi no dažādām Latvijas vietām, katrs ar savu dzīves pieredzi un redzējumu par lietām, kas ļauj mums vienam otru bagātināt. Ka studijām tiek piesaistīti pasniedzēji ar praksi ne tikai par Latvijā notiekošiem procesiem – tas ļauj mums kā studentiem paplašināt redzējumu par profesionālo sociālo darbu. Ka studijas ir laika garam līdzi ejošas. ”

Kā studiju pozitīvo pusi studenti min diskusijas auditorijā, bet iesaka jau pirms katras prakses uzsākšanas izveidot pārskatāmu prakses vietu sarakstu, lai būtu plašākas izvēles iespējas.

Salīdzinot ar absolventu aptauju materiāliem, ir uzlabojusies studiju kursu un prakses saistība, jo studenti atbild, ka saistība „noteikti ir pietiekoša”, ko var uzskatīt kā programmas pasniedzēju sasniegumu pēdējo divu gadu laikā.

Studenti ļoti pozitīvi vērtē iespēju, absolvējot studiju programmu, nodrošināt ne tikai kvalifikācijas iegūšanu, bet arī maģistra grāda ieguvi.

2016.gada aptaujas rezultāti liecina par nepietiekami piedāvātām ārpus studiju aktivitātēm, studentu padomes un pašpārvaldes sniegtajām iespējām. Iespējams, to var izskaidrot ar atšķirīgām prioritātēm bakalaura studiju līmenī un profesionālajām maģistratūras studijām, kurās studē pamatdarbā strādājoši pieaugušie. Tomēr lielākā daļu aptaujāto piekrīt apgalvojumam par

apmierinātību ar izvēlēto studiju programmu un ieteiktu to arī citiem, kā darbā arī pielieto studijās apgūtās zināšanas un prasmes un plāno nākotnē strādāt atbilstoši iegūtajai izglītībai.

2.2.15.Aptauju rezultātu kopsavilkums par absolvētu apmierinātību ar studiju kvalitāti un to izmantošana studiju programmas kvalitātes uzraudzībā

2015./2016. ak.gada pavasarī 80 KP PMSPSD beidza 15 absolvēti, bet 40 KP programmu 1 absolvēti. Novērtējot studiju vidi, vidējais vērtējums ir 4,9, kuru negatīvi ietekmē ārpusstudiju aktivitāšu vērtējums un piedāvātās starptautiskās pieredzes vērtējums, kas izskaidrojums ar studentu aizņemtību darbā, ģimenes dzīvē un studijās, neievēršot uzmanību piedāvātajām iespējām, jo, piemēram, tikšanos ar Nīderlandes Zvolles Lietišķo zinātnu studentiem un pasniedzējiem apmeklēja tikai 5 studenti. Pilnvērtīgi iesaistīties traucēja noslodze darbā, apvienojot to ar studijām. No vienas puses, iegūtā pieredze neapšaubāmi, ļāva absolvētiem iedzīlināties sociālajās problēmās, izmantot prasmes to risināšanā, bet arī nelāva pilnvērtīgi izmantot papildu iespējas ārpus studijām.

„Profesionāla sociālā darba attīstības pamatnostādnēs 2014.-2020.gadam” kā viens no apakšmērķiem tiek izvirzīts – uzlabot sociālā darba pieejamību, kvalitāti un efektivitāti. Pamatnostādnēs atzīts, ka “ joprojām to (sociālo darbinieku) skaits ir neatbilstošs tiesību aktu nosacījumiem un praktiskajām vajadzībām (LMPamn_140613_SD; Profesionāla sociālā darba attīstības pamatnostādnēs 2014.-2020.gadam). Līdzīgi rezultāti ir arī nākotnes profesiju izpētes pētījumam (Nākotnē stratēģiski pieprasītākās prasmes Latvijā EM, 2013). LU Sociālā darba otrā līmeņa profesionālās programmas absolvētu aptauja apstiprina profesionāli sagatavotu, ar augstu zināšanu un prasmju līmeni nodrošinātu sociālo darbinieku iespējas Latvijas darba tirgū.

Absolvētu veiksmīgā karjera un atsauksmes par programmas apguves laikā iegūto zināšanu un prasmju pielietojumu iedvesmo mācībspēkus turpināt darbu programmā.

Dažu programmas absolvētu esošās darba vietas un amati:

- Iveta Viļumsone, Līgatnes Sociālā dienesta vadītāja,
- Viesturs Kleinbergs, Latvijas Samariešu apvienības atbalsts mājās dienesta vadītājs,
- Eva Sāre – Aizsilniece, nodibinājuma "Centrs Valdardze" valdes priekšsēdētāja
- Iveta Dārzniece, VPD Rīgas teritoriālās struktūrvienības Zemgales rajona filiāles vadītāja.

Absolvēti norāda uz maģistra grāda nepieciešamību tālākajā profesionālajā karjerā un arī iespējamu izglītības turpināšanas nepieciešamību doktorantūrā.

Visi aptaujātie absolvēti atbalstīja programmas pārveidi par profesionālo maģistra programmu sociālajā darbā un specializācijas iespējas padziļināti apgūstot kriminālās justīcijas

sociālo darbu un sociālo darbu sociālās attīstības jomā. Rūjienas novadā strādājoša pēcdiploma programmas absolvente raksta: „Lai izdodas ieceres (programmas pārveide par maģistra programmu). Zinu, ka daudzi gaida maģistra programmu LU. Ir bijusi iespēja salīdzināt darbiniekus, kuri zināšanas ieguvuši citās LR augstskolās. LU ir ļoti augstas prasības pret studentiem un līdz ar to zināšanu līmenis ir ļoti labs.”

Absolventi norāda uz nepieciešamību veidot tālākizglītības iespējas (kursus, seminārus, alternatīvas formas) tieši LU SZF, jo vēlas pilnveidot zināšanas savā fakultātē. Mainīgā sociālās drošības politika, jaunas progresīvas tendences profesionālā sociālā darba attīstībā prasa veidot tālākizglītības iespējas. Augstskolā iegūtās zināšanas un prasmes ir ļoti noderīgas, bet tās regulāri jāpilnveido. Galvenais kritērijs programmas attīstības virzībai ir absolventu veiksmīgā karjera un tālākizglītības perspektīvu apzināšanās.

2.2.16. Studējošo pašpārvalde un līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā

Sociālā darba programmu studiju padome ir nozīmīga platforma studiju procesa pilnveidē, tajā notiek regulāra aptauju par studiju priekšmetiem un programmu apspriešana. Ir izstrādātas darba devēju un absolventu aptaujas anketas, lai mērķtiecīgāk un pēc standartizētas formas regulāri iegūtu informāciju par darba devēju un absolventu vēlmēm. Semestra gaitā studentiem tiek dota iespēja piedalīties docēto studiju kursu novērtēšanā, gan aizklātā un anonīmā veidā, gan atklāti izsakot savu viedokli nodaļas vai studiju padomes rīkotajās sēdēs.

Fakultātē darbojas studentu pašpārvalde. Lai tiktu pārstāvētas fakultātes visu specialitāšu studentu intereses, studentu pašpārvaldes struktūra ir veidota tā, lai tajā līdzdarbotos aktīvākie pārstāvji no katras specialitātes, tai skaitā arī no sociālā darba profesionālās studiju programmas. Studentu pašpārvaldes pārstāvji ir arī fakultātes Domes sastāvā, viņi piedalās Domes sēdēs kur aktīvi aizstāv studentu intereses, izsaka savu viedokli par studiju procesu organizāciju, u.t.t.

Socioloģijas nodaļā visas nodaļas sēdes un Sociālā darba studiju programmu padomes sēdes ir atklātas, t.i., tajās ir iespēja piedalīties jebkuram nodaļas studentam gan kā pasīvam klausītājam, gan, lai aktīvi risinātu kādu noteiktu studentu problēmu. Šādu iespēju arī studenti izmanto, lai risinātu sev aktuālus jautājumus.

Saskaņā ar fakultātes kārtību, katram programmas mācībspēkam ir noteikti iknedēļas konsultāciju laiki, kad studentiem tiek dota iespēja ar lektoru, docentu vai profesoru strādāt individuāli. Nemot vērā šīs programmas specifiku, tās studentiem tiek dota iespēja savu viedokļu izteikšanai un konsultāciju saņemšanai izmantot docētāju e-pasta pakalpojumus.

No teiktā izriet studējošo sistemātiska iespēja līdzdarboties studiju procesa pilnveidošanā.

Studējošie neskaidrību vai problēmu gadījumos var konsultēties ar programmas direktori, pasniedzējiem un studiju metodīki. Administrācijas, akadēmiskā personāla un studentu savstarpējās

attiecības, pienākumi un tiesības ir skaidri definētas LU normatīvajos aktos. Programmas īstenošana un vadīšana notiek saskaņā ar LU noteikumiem.

Saskaņā ar spēka esošajiem normatīvajiem aktiem, Latvijas Universitātes studentu padome savas darbības nodrošināšanai saņem 2% no LU budžeta līdzekļiem.

3.KOPSAVILKUMS PAR STUDIJU VIRZIENA ATTĪSTĪBAS PLĀNIEM

3.1. Studiju virziena un studiju programmu perspektīvais novērtējums, ņemot vērā nacionāla līmeņa attīstības plānošanas dokumentos izvirzītās valsts attīstības prioritātes, Latvijas uzdevumus Eiropas Savienības kopējo stratēģiju īstenošanā, kā arī studiju programmas atbilstība Eiropas augstākās izglītības telpas veidošanas rekomendācijām.

Sociālā darba programmas organizāciju nosaka vairāki oficiāli apstiprināti dokumenti un tiesību akti :

- Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likums (41.pants) - nosaka augstākās otrā līmeņa profesionālās izglītības vai akadēmiskās izglītības prasības sociālā darba jomā strādājošajiem;
- MK 2010.gada 18.maija noteikumi Nr. 149 , kuros iekļauts Sociālā darbinieka profesijas standarts, kas nosaka sociālā darba profesionālās izglītības saturu, sociālā darba speciālistu funkcijas, kompetences līmeni un izglītību, identificē un atspoguļo sociālā darba profesijas būtību, pakalpojumu sfēru, profesionālu zināšanu, prasmju un vērtību līmeni;
- MK 2003.gada 3.jūnija noteikumi Nr.291 "Prasības sociālo pakalpojumu sniedzējiem" – nosaka prasības sociālo pakalpojumu sniedzējiem dažādās institūcijās (nakts patversme, dienas aprūpes centrs, bērnu aprūpes institūcija, sociālās palīdzības dienests, u.c.);
- Latvijas sociālo darbinieku ētikas kodekss, pieņemts 10.05.2001 Latvijas profesionālo sociālo un aprūpes darbinieku asociācijā - nosaka sociālā darba ētiskos principus un standartus.

Studiju virziens ar savu programmu realizāciju atbilst EAI telpas attīstības rekomendācijām un uzdevumiem kopīgo Eiropas stratēģiju īstenošanā, par ko liecina programmu novērtējums projektā „Augstākās izglītības studiju programmu izvērtēšana un priekšlikumi kvalitātes paaugstināšanai” (Nr.2011/0012/1DP/1.1.2.2.1./11/IPIA/VIAA/001) 2012. gadā.

4. STUDIJU VIRZIENA PAŠNOVĒRTĒJUMA PIELIKUMI

4.1. Studiju programmu uzskaitījums, norādot to apjomu kredītpunktos, studiju veidu, formu, tai skaitā atsevišķi norādot tālmācību, īstenošanas valodu un vietu, iegūstamo grādu, grādu un profesionālo kvalifikāciju vai profesionālo kvalifikāciju

Nr.p.k.	LRI kods	Studiju programmas nosaukums	Līmenis	Grāds	Kvalifikācija	Studiju veids, forma	Studiju apjoms (KP)	Programmas direktors	Kods
1.	42762	Sociālais darbs	Profesionālās augstākās izglītības bakalaura	Profesionālais bakalaura grāds sociālajā darbā	Sociālais darbinieks	PLK, NLK, NLN	160		29607
2.	47762	Sociālais darbs	Profesionālās augstākās izglītības maģistra	Profesionālais maģistra grāds sociālajā darbā	Sociālais darbinieks	PLK, NLK, NLN	40, 80	Līga Rasnača	29628

4.2. Studiju virziena īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla uzskaitījums, norādot tā kvalifikāciju un pienākumus, kā arī studiju programmu un tās daļu, kuru katrs no akadēmiskā personāla īstenos

Studiju virziena īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla saraksts(2015/2016 ak.g.)

Nr.p.k	Vārds, Uzvārds	Grāds	Amats	Struktūrvienība	Īstenojamie kursi	Studiju programmas
1.	Baiba Bela	Dr. Socioloģijas doktors	asociētais profesors	Sociālo zinātņu fakultāte / Socioloģijas nodaļa	SociN000 Maģistra darbs sociālajā darbā	29628 Sociālais darbs (PMSP)
2.	Ieva Lāsa	Profesionālais maģistra grāds sociālajā darbā	pasniedzējs	Sociālo zinātņu fakultāte / Socioloģijas nodaļa	SociR003 Profesionālā prakse sociālajā darbā III SociR005 Profesionālā prakse sociālajā darbā IV Soci5061 Sociālais darbs ar indivīdu un ģimeni	29628 Sociālais darbs (PMSP)
3.	Agita Misāne	Mākslas maģistra grāds	lektors	#Sociālo zinātņu fakultāte / #Socioloģijas nodaļa	SociN000 Maģistra darbs sociālajā darbā	29628 Sociālais darbs (PMSP)

4.	Mareks Niklass	Dr. Socioloģijas doktors	docents	Sociālo zinātņu fakultāte / Socioloģijas nodaļa	SociN000 Maģistra darbs sociālajā darbā	29628 Sociālais darbs (PMSP)
5.	Inga Połaka	Profesionālais maģistra grāds personāla vadībā	studiju metodikā	Sociālo zinātņu fakultāte / Politikas zinātnes nodaļa	SociN000 Maģistra darbs sociālajā darbā	29628 Sociālais darbs (PMSP)
6.	Līga Rasnača	Dr. Socioloģijas doktors	docents	Sociālo zinātņu fakultāte / Socioloģijas nodaļa	SociN000 Maģistra darbs sociālajā darbā Soci5069 Sociālais darbs vardarbības sfērā	29628 Sociālais darbs (PMSP)
7.	Endija Rezgale-Straidoma	Sociālo zinātņu maģistrs socioloģijā	pasniedzējs	#Sociālo zinātņu fakultāte / #Socioloģijas nodaļa	Soci5069 Sociālais darbs vardarbības sfērā	29628 Sociālais darbs (PMSP)
8.	Daina Vanaga	Profesionālais maģistra grāds sociālajā darbā	pasniedzējs	Sociālo zinātņu fakultāte / Socioloģijas nodaļa	Soci5067 Sociālais darbs ar mazaizsargātām klientu grupām	29628 Sociālais darbs (PMSP)
9.	Anvars Zavackis	Socioloģijas doktora zinātniskais grāds	pasniedzējs (Dr.)	Sociālo zinātņu fakultāte / Socioloģijas nodaļa	SociN000 Maģistra darbs sociālajā darbā	29628 Sociālais darbs (PMSP)
10.	Aija Zobena	Dr. Socioloģijas doktors	profesors	Sociālo zinātņu fakultāte / Socioloģijas nodaļa	SociN000 Maģistra darbs sociālajā darbā	29628 Sociālais darbs (PMSP)

4.3. Studiju virziena īstenošanā iesaistīto struktūrvienību uzskaitījums, norādot to uzdevumus studiju virziena un konkrētu studiju programmu īstenošanā

Nr.p.k.	Struktūrvienība	Vārds, uzvārds	Studiju kursi	Pamatojums
1.	Juridiskā fakultāte	As.prof.Artūrs Kučs	Cilvēktiesības un sociālās tiesības, 2KP	Sadarbība ar tiesību nozares docētāju ļauj studentiem gūt informāciju par jomas aktualitātēm, profesionālu juridisku konsultāciju un ieteikumus sociālā darba problēmu risinājumam sociālo un cilvēktiesību jomā
2.	Ekonomikas un vadības fakultāte	Lektore Jūlija Bulatova	Projektu vadība ssociālie aspekti, 3KP	Veicina sadrbību ar ekonomikas un vadības nozari, kas nozīmīgi tālākajā sociālo darbinieku karjerā. Kā arī sniedz profesionālas zināšanas un prasmes un kompetences projektu vadības jautājumos
3.	Juridiskā fakultāte	Lektore Anita Apsīte	Tiesu psihatrija 2KP	PMSPSD ir svarīgi apgūt šo kursu, jo tas atbilsts programmas specializācijai. Latvijā ir tikai daži

				Šīs jomas eksperti un Anita Apsīte ir viena no retajiem profesionāļie, kas uzkrājusi vērtīgu pieredzi ar kuru dalās docējot savu kursu.
--	--	--	--	---

4.4. Studiju virziena īstenošanā nepieciešamā mācību palīgpersonāla raksturojums, norādot tā uzdevumus studiju virziena un konkrētu studiju programmu īstenošanā

Studiju metodiķe	Nodrošina visu studentiem nepieciešamo informāciju par studiju procesa norisi, plānošanu, prasībām, student tiesību ievērošanu, dokumentāciju utt.
Bibliotekas darbinieki	Nodrošina konsultācijas un bibliotekas pakalpojumus
SZF administrācija	Nodrošina finansiālo jautājumu risinājumus, zinātniskā darba organizāciju, kvalitātes risinājumus, pieņem darbā stundu pasniedzējus, aprēķina slodzes, atalgojumu un citus jautājumus.

4.5. Prakses līgumi vai tās personas izsniegtais izziņas, kas nodrošinās prakses vietas, kā arī prakses nolikumi

Studiju virzienam ir noslēgti prakses līgumi ar Valsts sociālās aprūpes centru Rīga, Rīgas Sociālo dienestu un Valsts Probācijas dienestu – augšpielādēti luis pie virziena ziņojuma .

4.6. Ja studiju virziens ir tīcis akreditēts jau iepriekš, informācija par iepriekšējā studiju virziena akreditācijā izteikto ieteikumu ieviešanas rezultātiem un konstatēto trūkumu novēršanu

Studiju virziena iepriekšējā akreditācija notika 2012.gadā, kad tika ieteikts pārveidot 2-gadīgo profesionālo programmu Profesionālajā maģistra studiju programmā, kā arī pievērst uzmanību doktora studijām. Ir izveidota un sekmīgi darbojas Profesionālā maģistra studiju programma Sociālais darbs, mācību darbā līdzdarbojas doktorante Endija Rezgale-Straidoma, kuras promocijas darba tēma “Varas attiecību riski sociālās aprūpes institūcijās ” atbilst sociālās labklājības studiju virziena aptvertajai problemātikai. Tika ieteikts sadarboties ar citām SD programmām un jomas profesionāļiem zinātnisko tēmu izstrādē. Tas notiek sadarbībā ar SD doktori Signi Dobelnieci, kā arī RSU docētājiem Inesi Sūniņu un citiem.